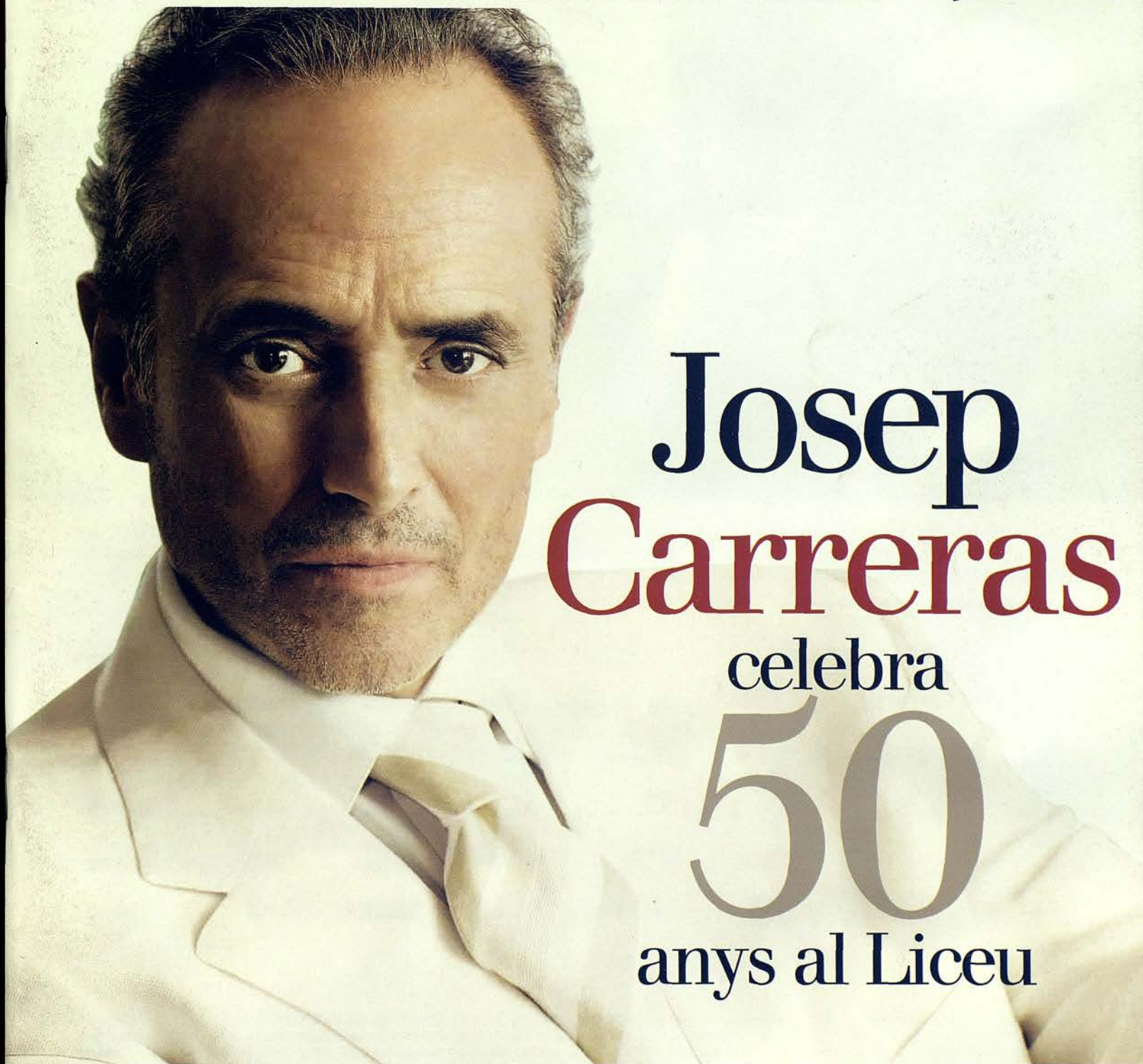

REVISTA MUSICAL CATALANA

Josep
Carreras

celebra

50

anys al Liceu

Els mites
clàssics
a la lírica

Torna
'Luisa Miller'
Un Verdi a l'ombra

Delfí
Colomé
Músic i diplomàtic

Les
emocions
no es creen
soles

Darrere de les emocions, els records i les experiències úniques, hi ha persones, empreses, Patrons, Membres d'Honor, Membres Protectors, Patrocinadors, Socis de l'Orfeó Català i Amics del Palau, que amb el seu suport i col·laboració fan possible el Palau de les emocions. Gràcies a tots.

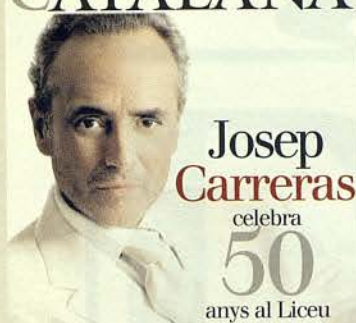
Tu també pots ajudar a crear emocions trucant al 93 295 72 14.

ABC CATALUNYA, ACCENTURE, ACERS BERGARA, AGEFRED, S.A., AGROLIMEN, AGUAS FONT VELLA Y LANJARÓN, S.A., AGUSTÍ TORELLÓ, S.A., AITANA, AIRAT, S.A., ALIANÇA, ALSTOM TRANSPORTE, S.A., ALTAE BANCO PRIVADO- (GRUPO CAJA MADRID), ALLIANZ SEGUROS, ARMAND BASI, ASCENSORS JORDÀ S.A., ASEPEYO, ASSOCIACIÓ/COL·LEGI D'ENGINYERS INDUSTRIALS DE CATALUNYA, BAGUÉS-MASRIERA JOIERS, BANCO POPULAR ESPAÑOL, BAQUÉS UNIC AGENCY, FAMÍLIA BARCELÓ BONADA, BASSAT OGILVY, CADENA COPE, CAIXA DE GIRONA, CAIXA DE TERRASSA, CAMBRA DE COMERÇ DE BARCELONA, CANON ESPAÑA, S.A., CAPRABO, S.A., CAVA SUMARROCA, CHOPARD, CEMENTS MOLINS, CLARANT IBÉRICA, CLOS INTERIORS, S.L., COBEGA, S.A., COL·LEGI D'ENGINYERS DE CAMINS CANALS I PORTS- CATALUNYA, COL·LEGI DE FARMACÈUTICS DE BARCELONA, COMRÀDIO, COMSA, S.A., CONDIS SUPERMERCATS, CONSORCI DE LA ZONA FRANCA DE BARCELONA, CRÉDITO Y CAUCIÓN, JOAN CURTO I MASSANA, CHOCOLAT FACTORY, JOSEP DANIEL I LLUÏSA FORNOS, DIARI AVUI, CARLES DÍAZ I GÓMEZ, DOW CHEMICAL IBÉRICA, DRAGADOS, S.A., EL MUNDO DE CATALUNYA, EDITUR, EL PUNT, ERCROS, ESTEVE, EUROFIRMS TREBALL TEMPORAL, FRANCESC FERNÁNDEZ I JOVAL, RAMON FERRER I CANELA, FIGUERAS INTERNATIONAL SEATING, S.A., FIRA DE BARCELONA, FLUIDRA, FM.2 INSTAL·LACIONS, S.A., MARIA FONT DE CARULLA, FUNDACIÓ JESÚS SERRA, FUNDACIÓ PUIGVERT, FUNDACIÓ ALTADIS, FUNDACIÓ CUATRECASAS, FUNDACIÓ HERBERTO GUT DE PROSEGUR, FUNDACIÓ VODAFONE, GABINET URIBE, GADE / GRUPO DE ASISTENCIA Y DISEÑO ELECTRÓNICO, S.L., GISA, GLAXOSMITHKLINE, G.P.O., S.A., GREMI DE CONSTRUCTORS DE BARCELONA I COMARQUES, GRUPO AC MARCA, HEWLETT PACKARD, IBERCAJA, IBERDROLA, I.C. EMPRESARIAL, S.L., INDRA, INVERSIÓ BANCO, ISS, LA SEDA DE BARCELONA, LABORATORIS DR. ECHEVARNE, LABORATORIS INIBSA, S.A., LABORATORIOS ALMIRALL, S.L., LAYETANA IMMOBILIÀRIA, LOTO CATALUNYA, ALBERT MALLÓFRE, MIQUEL ALIMENTACIÓ GRUP, S.A., HORACI MIRAS I GINER, MORGAN STANLEY, MRW, NATUR SYSTEM, S.L., NEC IBÉRICA, S.A., NESTLÉ ESPAÑA, S.A., NISSAN MOTOR IBÉRICA, S.A., NOVELL, ONA F.M., ONDA RAMBLA, OVIDEO TV, PANASONIC TECHNICS, PORT DE BARCELONA, PRICEWATERHOUSECOOPERS, QUADIS, RACC, RECOLETOS GRUPO DE COMUNICACIÓN, S.A., RENFE, REGAL, REVISTA EXPONE, REVISTA MUSICAL CATALANA, REYAL GRUPO, RICARDO MOLINA, S.A., ROCA JUNYENT, S.L., FRANCESC RUBIRALTA I VILASECA, JOSÉ ANTONIO RUMEU DE DELÀS, SABA APARCAMENTS, S.A., S.A.C.R.E.S.A., SAGE LOGIC CONTROL, SALICRU, SANOFI - AVANTIS, JOAN SANTAUÀRIA I SEGURA, EMILI SARRIÓ I AVINENT, SAYTEL SERVEIS INFORMÀTICS, SELMAR, S.A., SERVEIS FUNERARIS DE BARCELONA, S.A., SERVIRED, S.G.A.E-FUNDACIÓ AUTOR, JOSEP SINGLA I BARCELÓ, SOLVAY IBÉRICA, S.L., SONY ESPAÑA, S.A., STAFF EMPRESARIAL, THE COLOMER GROUP, TORRASPAPEL, OSCAR TUSQUETS BLANCA, VIATGES BAIXAS, S.A.

FUNDACIÓ
ORFEÓ CATALÀ
PALAU DE LA MÚSICA

Els mites
clàssics
a la lírica

Torna
'Luisa Miller'

Delfi
Colomé
Música i diplomàtic

RMC

CONSELL EDITORIAL: Fèlix Millet (president), Montserrat Albet, Josep M. Bricall, Josep M. Busquets, Josep Caminal, Salvador Cardús, Jordi Casas, Gregori Estrada, Gabriel Ferrer, Joaquim Garrigosa, Joan Guinjoan, Carles Guinovart, Teresa Lloret, Joan Matabosch, Jordi Montull, Ramon Muntaner i Ramon Pla.

CONSELL DE DIRECCIÓ: Jaume Comellas (director), Pere Artís (editor), Lluís Millet (director musical) i Montserrat Urpí (coordinació amb l'ESMUC).

DISSENY ORIGINAL: Ferran Sendra.

MAQUETACIÓ I SECRETARIA DE REDACCIÓ: Teresa Martínez.

PUBLICITAT: Gestac
Indústria, 13, pral. 2a, 08037 Barcelona.
Tel.: 646 46 84 38

A/e: molist@gestac.org

PREIMPRESSIÓ: Ormograf, S.A.

IMPRESSIÓ: Agpograf, S.A.

DISTRIBUCIÓ: SADE

DIPÒSIT LEGAL: B-34.432/83

ISSN: 1887-2980

COL·LABOREN EN AQUEST NÚMERO:

Pere Artís, Josep Barcons, Antoni Batista, Xavier Chavarria, Narcís Comadira, Jaume Comellas, Mercedes Conde Pons, Jaume Creus, Josep Jofré, Jordi Maluquer, Josep Pasqual, Eduard V. Patsi, Francesc Taverna-Bech i Lluís Trullén.

PALAU MÚSICA CATALANA
BARCELONA

c/Palau de la Música, 4-6
08003 BARCELONA
Tel.: 93 295 72 28
Fax: 93 295 72 10
WEB: www.palaumusica.org
A/E: revista@palaumusica.org
Palau de la Música Catalana, telèfon
d'atenció al client: 902 44 28 82
(de dilluns a dissabte, de 9.30 h a 21 h)

Els articles publicats a REVISTA MUSICAL CATALANA expressen només l'opinió dels seus autors. REVISTA MUSICAL CATALANA no mantindrà correspondència amb els autors d'originals no encarregats i enviats espontàniament a la Redacció.
© de les reproduccions autoritzades, VEGAP, Barcelona 2008.

Membre d'Appec.
Amb el suport de la Generalitat de Catalunya.

PORTADA: JOSEP CARRERAS
(FOTO: MAURO ITALIANI)

Sumari

4a ÈPOCA

ANY XXV

NÚM. 284

JUNY 2008

EDITORIAL

5 Arran d'una exposició

PANORAMA

GIOVANNI ANTONINI DIRIGEIX
EN LA TEMPORADA OBC 2008-09

KURT MASUR AL FESTIVAL
CASTELL DE PERALADA 2008

EN LA MORT DE DELFI COLOMÉ

TEMA

29 Mitologia clàssica i música.
Els mites clàssics a la lírica

30 La música dels mites
per Jaume Creus

MUSICALIA

MICAELA CAROSI

32 Micaela Carosi. Una soprano cent per cent *made in Itàlia*
per Mercedes Conde Pons

36 El mes de juny a Fabast. Josep Carreras, recital al Liceu.
Òperes de Gerhard i Pedrell, recuperades al Liceu.
Wiener Symphoniker amb Fabio Luisi. Joves pianistes
interpreten Beethoven. Wagner i Orff amb els cors del Palau.
Estrena de Salvador Pueyo. Quartet Casals.
Òpera de cambra d'Alberto García Demestres
per Jaume Comellas i Mercedes Conde Pons

41 Luisa Miller. Un Verdi a l'ombra dels grans títols
per Jaume Comellas

43 Paper d'assaig. Altres cançons
per Narcís Comadira

45 Música encreuada. Sidokus.com
per Eduard V. Patsi

CONCERTS

46

Revista de l'ESMUC, pàgines centrals

Palau 100

XVIII Temporada 2008 - 2009

GRANS ORQUESTRES I RECITALS

1 Diumenge, 19 d'octubre de 2008, 20 h

ORQUESTRA I COR DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana
 (patrocinat per Fundació Caixa Catalunya)
 Angela Brown, soprano
 Ewa Podlós, contralt
 Josep Bros, tenor
 René Pape, baix
 Bruno Bartoletti, director

Verdi: *Messa da Requiem*

Concert patrocinat per

2 Dilluns, 27 d'octubre de 2008, 20.30 h

GÖTEBORGS SYMFONIKER

Serguei Khachatryan, violí
 Gustavo Dudamel, director musical

Sibelius: *Concert per a violí*
 Nielsen: *Sinfonia núm. 4, "la Inextingible"*

Concert patrocinat per

3 Dimarts, 28 d'octubre de 2008, 20.30 h

ORCHESTRA OF THE EIGHTEENTH CENTURY

Orfeó Català (patrocinat per Fundació Caixa Penedès)
 solistes vocals
 Frans Brüggen, director

Beethoven: *Sinfonia núm. 9*

CONCERT DE NADAL

4 Dilluns, 22 de desembre de 2008, 20.30 h

JOSEP CARRERAS, tenor

Sumi Jo, soprano
 Orfeó Català (patrocinat per Fundació Caixa Penedès)
 Orquestra Simfònica del Vallès
 David Giménez Carreras, director

Concert patrocinat per

5 Dilluns, 12 de gener de 2009, 20.30 h

JOAN PONS, bariton

Joana Pons, piano

Obres de: Verdi, Giordano, Guastavino,
 Martínez Valls, Soutullo i Parera Fons
 entre d'altres

6 Dimarts, 20 de gener de 2009, 20.30 h

THE SIXTEEN

Cor Jove de l'Orfeó Català
 (patrocinat per Aliança)
 Harry Christophers, director

Händel: *Anthems de la Coronació i música instrumental*
 (250è aniversari de la mort del compositor)

7 Dimarts, 27 de gener de 2009, 20.30 h

ANGELA GHEORGHIU, soprano

Orquestra Sinfónica de Madrid (titular del Teatro Real)
 Jesús López Cobos, director

Obres de: Berlioz, Gounod, Massenet,
 Bizet, Puccini i Verdi

8 Dimarts, 3 de febrer de 2009, 20.30 h

THE PHILADELPHIA ORCHESTRA

Christoph Eschenbach, director

Beethoven: *Egmont (Obertura)*
 Pritschner: *Osiris*
 Schubert: *Sinfonia núm. 9, "la Gran"*

9 Dilluns, 23 de febrer de 2009, 20.30 h

CAMERATA SALZBURG

Leonidas Kavakos, violí solista i director

Mozart: *Concert per a violí núm. 3*
 Haydn: *Sinfonia núm. 104, "Londres"*
 Beethoven: *Sinfonia núm. 4*

Concert patrocinat per

10 Dimarts, 17 de març de 2009, 20.30 h

PHILHARMONIA ORCHESTRA

Solveig Kringsjorn, soprano
 Jukka Uusitalo, baix bariton
 Esa-Pekka Salonen, director

Schönberg: *Nit transfigurada*
 Zemlinsky: *Sinfonia lírica*

11 Dimecres, 1 d'abril de 2009, 20.30 h

ORQUESTA SINFÓNICA DE GALÍCIA

Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana
 (patrocinat per Fundació Caixa Catalunya)
 Sandrine Piau, soprano / Ann Murray, mezzosoprano
 Philip Langridge, tenor / Matt Stone, bariton
 Victor Pablo Pérez, director

Mendelssohn: *Elias*

12 Dijous, 16 d'abril de 2009, 20.30 h

ORCHESTRE SYMPHONIQUE DE MONTRÉAL

Kent Nagano, director

Debussy: *Prelude a "Après-midi d'un faune"*
 Debussy: *La Mer*
 Strauss: *Sinfonia dels Alps*

13 Dimecres, 22 d'abril de 2009, 20.30 h

CECILIA BARTOLI, mezzosoprano

Sergio Clonemi, piano

"A l'entorn de Rossini"

14 Dijous, 30 d'abril de 2009, 20.30 h

FRANK PETER ZIMMERMANN, violí

Piotr Anderszewski, piano

Beethoven: *Sonata núm. 4, en La menor*
 Szymanowski: *Mythen, op. 30*
 Janáček: *Sonata 1912-1921*
 Beethoven: *Sonata núm. 5, "Primavera"*

Concert patrocinat per

15 Dimarts, 12 de maig de 2009, 20.30 h

THE ACADEMY OF ST. MARTIN IN THE FIELDS

Sir Neville Marriner, director
 (50è aniversari de l'Orquestra i 85è aniversari de Sir Neville Marriner)

Tippett: *Concert per a doble orquestra de corda*
 Britten: *Peter Grimes. Quatre interludis marins*
 Elgar: *Variacions Enigma*

16 Dimarts, 2 de juny de 2009, 20.30 h

WIENER SYMPHONIKER

Mojca Erdmann, soprano
 Fabio Luisi, director

Haydn: *Sinfonia núm. 82, en Do major, "l'Os"*
 Mahler: *Sinfonia núm. 4, en Sol major*

CONCERT EXTRAORDINARI DEDICAT ALS
 MEMBRES DE LA FUNDACIÓ (l'ora d'abonament)
 Dilluns, 3 de novembre de 2008, 20.30 h

ORQUESTRA DE CADAQUÈS

Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana
 (patrocinat per Fundació Caixa Catalunya)
 Carles Trepat, guitarra
 Sir Neville Marriner, director

Montsalvatge: *Cant espiritual*
 Bacarisse: *Concertino per a guitarra i orquestra*
 Beethoven: *Sinfonia núm. 5*

INFORMACIÓ I VENDA: a les taquilles del Palau de la Música Catalana
 Internet: www.palaumusica.org · Tel.: 902 442 88 · a/e: taquilles@palaumusica.org

PREUS D'ABONAMENTS A 16 CONCERTS: de 232 a 1.859 €
 PREUS DE LES ENTRADES: a partir de 12 €

VENDA D'ABONAMENTS: del 16 al 27 de juny de 2008
 VENDA D'ENTRADES: a partir del 7 de juliol de 2008

Amb el patrocini de:

 FUNDACIÓ
 OREEÓ CATALÀ
 PALAU DE LA MÚSICA

P

oc més d'un any després de la inauguració de la nova seu del Museu de la Música de Barcelona, el passat mes d'abril es va inaugurar la primera exposició temporal que acull la nova "casa de la música", a la sala expressament dedicada a aquests afers. "Enric Granados i Pau Casals, Contrapunt", així és com es titula la dita exposició, en què s'ofereix al visitant un recorregut per la relació d'amistat de dos dels músics catalans més importants de la primera meitat del segle XX.

Es tracta d'una exposició breu i basada en el recull de documents manuscrits que evidencien la dita amistat, tot oferint al visitant la possibilitat de conèixer el rerefons de l'activitat musical d'aquells temps, a través de les opinions més íntimes i personals de tots dos músics. Una relació tristament truncada per la mort prematura del compositor, natural de Lleida, Enric Granados.

L'exposició recull documents conservats al Museu Pau Casals del Vendrell, al Metropolitan Opera House de Nova York, a la Biblioteca de Catalunya i al mateix Mu-

seu de la Música de Barcelona, que en el seu fons documental salva-guarda una sèrie de documents d'alt valor històric, però obvia, per posar un sol exemple, el fons documental que l'Associació Granados-Marshall, situada a l'Acadèmia Marshall de Barcelona, posseeix amb valuosos documents de la vida i obra del compositor lleidatà i de la seva relació amb grans personalitats del moment.

RMC
284

Arran d'una exposició

En finalitzar la visita, especialment breu tenint en compte les excessives limitacions d'espai de la sala d'exposicions temporals del museu, un té la sensació d'haver pogut copsar només una petita part de la història de dos dels músics més representatius de la història catalana: l'un pel seu vessant compositiu i l'altre per l'interpretatiu. Queden al tinter massa curiositats per conèixer, massa històries per revelar, i l'exposició, tot i que d'iniciativa lloable, esdevé insuficient. Poques són les ocasions en què la música té l'oportunitat de reivindicar els seus puntals, i una mica més d'interès i compromís documental hauria calgut per fer d'aquesta una exposició d'elevat interès museogràfic. Els protagonistes, com a mínim, ho mereixen.

TEMPORADA OBC 2008-09

Entre la impersonalitat i el respecte a l'economia

Una visió panoràmica sobre la programació de la pròxima temporada de l'OBC, sense entrar en el detall, ens ofereix una imatge presidida pels dos arguments que centren el títol d'aquest escrit: per una part manca de personalitat, o de fil conductor, o de criteri definit; com es vulgui. Per l'altra, una concreta atenció a l'economia, o a l'exigència suprema de la quadratura de pressupostos, també diguem-ne com vulgueu.

per J. COMELLAS

Caldrà justificar-ho. Insisteixo que ens movem en el terreny dels grans trets, no en el de la lletra menuda, no en el de l'expectació.

Pel que fa al primer aspecte, costa de trobar, en el conjunt dels 34 programes que s'oferiran –31 a cura de l'OBC i 3 de sengles formacions convidades–, quelcom que remeti a una determinada orientació i estètica, a una voluntat d'assolir uns resultats específics per a l'Orquestra o bé a unes proclivitats de la direcció artística. Protegir-se sota el paraigua del concepte "eclecticisme" –concepte per altra part vàlid en si mateix davant d'una oferta tan vasta com aquesta i de la necessitat d'adreçar-se al gran públic– és reduir la importància intrínseca de la qüestió.

I sense que això no suposi pinzellades amb una guspira particular en aquest mateix concepte, com la relació del clasicisme mozartian i haydnic amb Poulenc i Ravel en el Festival Mozart. Però són això, guspires aïllades que no marquen caràcter. Com no en marquen l'atenció puntual i amb relleu circumstancial a aniversaris cabdals de Mendelssohn, Albéniz i Haydn.

La programació de quatre simfonies de Beethoven –cinquena, sisena, setena i novena, a més del *Concert per a violí*–; l'acusat protagonisme de Johannes Brahms –*Obertura acadèmica*, *Simfonia núm. 2*, *Concert per a piano núm. 1* i *Simfonia núm. 4* i el *Concert per a violí i orquestra*– es mouen en l'àmbit del gran repertori. Àmbit en el qual es troben altres composicions, com *Així parlà Zarathustra* i *Mort i transfiguració* de R. Strauss, tot el Mozart i Haydn programat, la *Cinquena* i les *Variacions Rococó* de Txaikovski, *Tercera* –*Renana*–, *Concert per a violoncel* i *Concert*

per a piano de Schumann, *Concert per a piano núm. 3* de Rakhmàninov, *Vuitena* de Bruckner, *Vuitena* de Dvorák, *Sheherezade* de Rimski-Kórsakov –títol que també s'oferirà en la versió de Ravel–, i d'aquest autor *La valse* i el més que conegut *Bolero*. També es poden incloure en aquesta parcel·la les obres de Mahler –*Simfonies núm. 1 i 4* i l'impressionant cicle *Das Knaben Wunderhorn*–; aquesta en tot cas digna d'una atenció individualitzada. També figuren en aquest capítol els *Concerts per a piano núm. 2 i 5* de Saint-Saëns. La *Simfonia en Do major*, "la Gran" de Schubert, així mateix se situa en aquesta parcel·la programadora.

Interès més acusat –des del punt de vista del menys o poc vist, o escoltat– tenen obres com l'obertura de *Benvenuto Cellini* de Berlioz –un compositor una mica maleït en les programacions habituals–, el *Concert per a piano* de Haydn, el programa Sibelius-Saariaho que dirigirà Ernest Martínez Izquierdo, *Concert per a orquestra* de Lutoslawski, *Concert per a viola i orquestra* de Penderecki, *Concert per a orquestra* i *Concert per a viola* de Béla Bartók; *Con-*

cert per a violoncel d'Elgar, *Pelléas et Mélisande* de Schönberg; *Concert per a violí* de Lindberg i, finalment, el *Concert per a violí* d'Stravinsky.

Hom oferirà obres d'onze compositors catalans, en una presència que feliçment ha renunciat al concert específic, una mena de concert gueto, i insereix la música pròpia de manera natural en el si del conjunt de la programació. Cal destacar els encàrrecs fets a Rodríguez Picó, Parera Fons i Albert Guinovart. Els vuit compositors restants abasten un interessant ventall generacional que inclou el romàntic Ramon Carnicer, amb l'obertura d'una de les seves òperes –*Dissoluto Punito*–, Albéniz en una versió orquestral de Fernández Arbós d'*Iberia*, Guinjoan, Cervelló, Montsalvatge, Gerhard i Ricard Lamote de Grignon, la majoria d'ells representats en obres de curta durada.

L'escassetat i relativa envergadura dels concerts simfonico-corals –*Lobgesang* i el quart d'hora de la *Novena* de Beethoven–, la nòmina de directors forasters de relativa entitat i el mateix pel que fa a solistes, justifiquen la vessant econòmica de la proposta, segons el que s'ha indicat al principi.

Pel que fa a batutes –hi insistim, amb caràcter de novetat–, les presències més interessants són les de Yakov Kreizberg –un valor ascendent en el panorama europeu– i Giovanni Antonini –vinculat a l'àmbit preclàssic a través del conjunt Il Giardino Armonico. Al mateix temps repeteixen James Judd i Rumon Gamba, i hom compta també amb el rigor reconegut de Víctor Pablo Pérez –que dirigirà dos concerts– i Carlo Rizzi i Christian Zacharias.

Josep Pons i Antoni Ros Marbà, amb Ernest Martínez Izquierdo i Caballé-Domènech, eleven el to de transcendència en aquest apartat.

L'obra dels compositors catalans s'insereix de manera natural en la programació.

JOSEP PONS

YAKOV KREIZBERG

JEAN YVES THIBAUDET

Un fet destacable és la molt intensa presència del titular Eiji Oue, que dirigirà nou concerts, fet que constitueix una afirmació molt valuosa del protagonisme que li correspon com a titular. I el mateix es pot dir dels tres que conduirà Ernest Martínez Izquierdo en qualitat de principal director convidat.

Pel que fa a solistes, tampoc no hi apareixen noms estel·lars i hom s'haurà de confiar a possibles grates sorpreses

de la mà d'intèrprets com els violonistes Roberto Díaz i Christian Tetzlaff, el violoncel·lista Steven Isserlis i la pianista Mihaela Ursuleasa, així com el pianista català Lluís Rodríguez Salvà, i l'única representació de la mateixa OBC, l'esplèndida trompetista Mireia Farrés, mentre que el pianista Jean Yves Thibaudet i el violinista Vadim Repin se situen a la gamma alta de l'oferta.

La London Philharmonic Orchestra,

la JONC amb el seu titular Manuel Valdivieso –cadascuna amb un concert– i la Simfònica del Gran Teatre del Liceu amb el futur titular Michael Boder i amb tres concerts, són formacions convidades; com d'alguna manera també fa aquest paper –com a programa convidat– el que oferirà l'OBC amb direcció de Rubén Gimeno en el marc del Festival Nous Sons 09 amb obres de Pärt, Berg, Ramon Humet, Benjamin i Adams.

RMC
284

JULIOL

12 ARNAU TOMÀS, violoncel; ABEL TOMÀS, violí; SUGURU ITO, piano
CONCERT INAUGURAL

19 ORQUESTRA CAMBRA DEL GARRAF. Laia Puig, violoncel

24 THE CITY OF SHEFFIELD YOUTH ORCHESTRA

30 COBLA SANT JORDI. Jordi Camell, piano

AGOST

2 ALA VORONKOVA, violí

5 INGRID FUJIKO HEMMING, piano

7 ORQUESTRA CAMERATA XXI. Ingrid Fujiko, piano

9 ORQUESTRA CAMBRA PRAGA-COR FILHARMÒNICA TXECA I SOLISTES

11 AINHOA ARTETA, soprano. ROGER VIGNOLES, piano

13 ORQUESTRA SIMFÒNICA DE NOVOSIBIRSK

15 ORQUESTRA CAMBRA DE BERLÍN. Lars Ranch, trompeta

16 ORQUESTRA CAMBRA DE BERLÍN. Stefan Giglberger, violoncel

21 XAVI LOZANO. Concert familiar

23 SALZBURG CHAMBER SOLOISTS.
Lavard Skou-Larsen, viola. Alissa Margulis, violí

28 Festival Internacional de Música Pau Casals

2008

AUDITORI PAU CASALS
EL VENDRELL (SANT SALVADOR)
TEL. 977 68 34 68

FESTIVAL CASTELL DE PERALADA 2008

Masur, Flórez i Frühbeck de Burgos, figures destacades

Noms tan importants com els del director txec Kurt Masur, del també director castellà Rafael Frühbeck de Burgos, ambdós amb sengles formacions prestigioses, i el tenor peruà Juan Diego Flórez, emergeixen en el si de la programació del Festival de Peralada d'enguany, en la qual adquireix un pes notable la parcel·la de manifestacions fora de l'àmbit de la música culta i de la representació lírica que l'han caracteritzat.

per RMC

RMC
284

Això significa un gir, o més ben dit una confirmació de gir –perquè ja s'havia començat a intuir– que atorga un nou segell a aquest festival, equilibrant de manera clara una balança fins ara molt inclinada al primer dels dos plats indicats, i a més sovint sobre la base de propostes molt ambicioses –amb producció pròpia o coproducció– i si calia fins i tot arriscades.

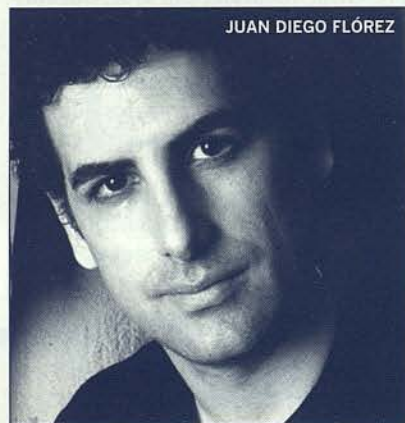
D'aquesta manera, al costat dels noms esmentats se situen també els que giren a l'òrbita del gran *entertainment* de projecció internacional: del veteràssim pianista cubà Chucho Valdés amb el seu quintet –que obrirà el Festival–, la parella formada circumstancialment per Lila Downs i Martirio, el *gospel* de la mà del Joyful Gospel, el conjunt peculiar Le Quatuor, Diana Krall, Dulce Pontes, que actuarà amb Estrella Morente, Rosario, a més d'un musical que dirigirà aquest creador tan brillant i imaginatiu que és Jérôme Savary, basat en la figura de Don Quixot. Encara cal parlar de l'espectacle que presentarà el creador andalús Salvador Tàvora, amb el títol de *Flamenco para Traviata*, sobre fragments d'aquesta òpera, manifestació de caràcter solidari a benefici de la Fundació Vicenç Ferrer. Finalment, hi ha una proposta inclassificable amb el títol de *Serrat balla* basat en cançons del cantant del Poble Sec; manifestació que té caràcter d'homenatge a Luis Polanco, que tant va marcar l'anterior etapa del Festival.

Per descomptat, es tracta d'una oferta de notable atractiu dintre del seu àmbit específic.

En tot cas, la parcel·la culta queda potenciada per un cicle paral·lel d'un notable interès, que omplirà l'esplèndid marc de l'església del Carme. Es tracta d'un aplec de nou recitals amb els quals el Festival de Peralada homenatja el Centenari del Palau de la Música. Són recitals protagonitzats per joves intèrprets d'un nivell elevat, tres dels quals premiats justament en el cicle El Primer Palau: ens referim al jove violoncel·lista Fernando Arias –el guanyador de la darrera edició–, que se les haurà amb les compromeses *Suites* de Bach; del Quartet Quiruga, actualment un dels millor quartets de corda de l'Estat, i finalment el duo de piano format pels germans Víctor i Luis del Valle, així mateix d'una notabilíssima qualitat. El cicle l'acabaran d'ocupar la pianista Judith Jáuregui, el duo format pels germans Gala i Claudia Pérez Iniesta –violí i piano–, el Quartet Esplà, la Coral Abertis i la soprano Maria Mathéu, recent guanyadora del Concurs Francesc Viñas.

Tornant a la programació principal, cal entrar en el detall. Kurt Masur dirigirà l'Orchestre National de France amb un programa caramel, amb la *Cinquena* i la *Sisena* de Beethoven. Rafael Frühbeck de Burgos, probablement el director espanyol més conegut internacionalment, dirigirà la Dresdner Philharmonie en un concert amb programa així mateix molt atractiu amb obres de Weber, Strauss i Brahms.

Juan Diego Flórez oferirà un recital acompanyat per l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya dirigida per Michele Mariotti amb un recital d'àries de Rossini, Donizetti i Bellini; exactament el repertori més belcantista que ell domina amb tanta excel·lència.

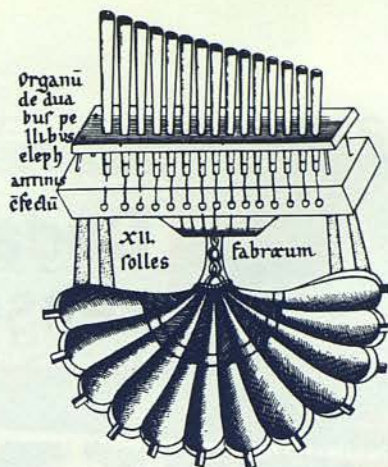

JUAN DIEGO FLÓREZ

Un esdeveniment important, que també enllaça amb la tradició lírica del Festival, serà la versió de l'òpera *La Bohème* amb la qual hom homenatja Giacomo Puccini en el 150 aniversari del seu naixement. Serà una producció de l'Òpera d'Oviedo amb un bon repartiment: amb Aquiles Machado, Raffaella Angeletti, Maria José Moreno, Javier Franco, Stefano Palatchi, Enric Serra i Manuel Esteve. La part orquestral serà també a cura de l'OBC dirigida pel seu titular, Eiji Oue, comptant amb la col·laboració del Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana i el Cor Infantil de l'Orfeó Català.

El ballet, de presència així mateix important a Peralada, serà representat pel Ballet del Kremlin amb dues coreografies romàntiques molt conegudes: *Giselle* i *Romeu i Julieta*. Una altra actuació serà la de l'anomenat Duke Ellington Ballet, que oferirà coreografies de Roland Petit; finalment, la Compañía de Antonio Gades interpretarà la seva molt amortitzada *Bodas de sangre*, basada, òbviament, en la coneguda tragèdia de Federico García Lorca.

ELS ORGUES DE CATALUNYA

XXVIIIe Circuit

Estiu 2008

BARCELONA divendres 25 d'abril - 19.00h Palau de la Música Catalana. ELKE VOELKER, Orgue.

BARCELONA dijous 12 de juny - 19.30h Santuari Santa Gemma. JOSEP M^a MAS i BONET, Orgue.

SITGES dijous 17 de juliol - 22.00h Parròquia de St. Bartomeu i Sta Tecla. RAFEL RIERA, Orgue.

VALLMOLL dissabte 19 de juliol - 22.00h Parròquia de Santa Maria. RAFEL RIERA, Orgue.

L'ALEIXAR dissabte 19 de juliol - 22.00h Parròquia de Sant Martí. JOSEP M^a MAS i BONET, Orgue.

CASTELLÓ D'EMPÚRIES dissabte 19 de juliol - 22.00h Basílica de Sta Maria. MIQUEL GONZALEZ, Orgue
JUAN IGNACIO LOZANO, Trompeta.

GIRONA dimecres 23 de juliol - 20.00h Catedral. RAY CORNILS, Orgue.

MATARÓ divendres 25 de juliol - 21.00h Basílica de Sta Maria. RAY CORNILS, Orgue.

TARRAGONA dissabte 26 de juliol - 20.30h Claustre Catedral. MIQUEL GONZALEZ, Orgue
JUAN IGNACIO LOZANO, Trompeta.

BERGA dissabte 26 de juliol - 22.00h Parròquia de Santa Eulàlia. JOAN CASALS, Orgue
OLGA MIRACLE, Soprano JOAN CODINA, flauta

TREMP dissabte 26 de juliol - 22.00h Basílica Mare de Déu de Valdeflors. JOAN CASTILLO, Orgue

EL PLA DE SANTA MARIA dissabte 2 d'agost - 21.00h Església romànica. JOAN CASTILLO, Orgue
DILETTO MUSICALE

LA POBLA DE CÉRVOLES dissabte 2 d'agost - 19.00h Església parroquial. DAVID MALET, Orgue.

ÀGER dissabte 9 d'agost - 21.00h Parròquia de Sant Vicenç. NEIL COWLEY, Orgue

ÀNGELS GRAELLS, soprano JULIANO BUOSI, violí

MONTBRIÓ DEL CAMP dilluns 11 d'agost - 22.00h Parròquia St. Pere Apòstol. GUIDO IOTTI, Orgue
LORIS i MANRICO COSSO, violins.

SANT LLORENÇ DE MORUNYS dilluns 11 d'agost - 21.30h Parròquia de Sant Llorenç. ANA AGUADO, Orgue.

TORROJA DEL PRIORAT dimarts 12 d'agost - 20.30h Parròquia de Sant Miquel. NEIL COWLEY, Orgue
ÀNGELS GRAELLS, soprano JULIANO BUOSI, violí

TORREDEMBARRA dimarts 12 d'agost - 22.00h Parròquia de Sant Pere Apòstol. GUIDO IOTTI, Orgue
LORIS i MANRICO COSSO, violins.

VIELHA dimecres 13 d'agost - 22.00h Parròquia de Sant Miquèu. ANA AGUADO, Orgue.

CADAQUÉS dijous 14 d'agost - 22.00h Parròquia de Santa Maria. BERNAT BAILBÉ, Orgue.

ULLDEMOLINS diumenge 17 d'agost - 19.00h Parròquia Sant Jaume Apòstol. BERNAT BAILBÉ, Orgue.

SITGES dimecres 20 d'agost - 22.00h Parròquia de St. Bartomeu i Sta Tecla. JOAN CASALS, Orgue
OLGA MIRACLE, Soprano JOAN CODINA, flauta.

BELLPUIG D'URGELL dissabte 23 d'agost - 22.00h Església Parroquial. JORDI VERGÉS, Orgue.

TALARN dissabte 23 d'agost - 19.00h Parròquia de Sant Martí. DAVID MALET, Orgue.

RINER diumenge 24 d'agost - 13.00h Santuari del Miracle. JORDI VERGÉS, Orgue.

SIMPOSIUM ORGUE

BARCELONA divendres 14 de novembre - 20.15h Santa Maria del Mar. JEAN PIERRE BASTON, Orgue.

MATARÓ divendres 14 de novembre - 21.00h Basílica de Sta Maria. ENRICO VICCARDI, Orgue.

CADAQUÉS diumenge 16 de novembre - 19.00h Parròquia de Santa Maria. JEAN PIERRE BASTON, Orgue.

CASTELLÓ D'EMPÚRIES diumenge 16 de novembre - 12.00h Basílica de Sta Maria. ENRICO VICCARDI, Orgue.

Per a més informació, visiteu www.orguesdecatalunya.com

organitza

col·labora

patrocinen

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació

Diputació

Barcelona

xarxa de municipis

Diputació
de Girona

Diputació
de Lleida

DIPUTACIÓ DE
TARRAGONA

Intensament clàssics

Imagina, si vols, quantes coses genials pots arribar a llegir!

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació

Llegir
ens fa
+ grans

TEMPORADA CONCERTS SIMFÒNICS AL PALAU 2008-09

Els germans Claret i l'Orfeón Donostiarra, protagonistes

Els germans Gerard i Lluís Claret i l'Orfeón Donostiarra tindran un protagonisme significat en la tretzena edició del cicle Concerts Simfònics al Palau que protagonitza l'Orquestra Simfònica del Vallès i promou conjuntament amb la Fundació Orfeó Català-Palau de la Música.

per RRM

Els primers, amb motiu de commemorar, en el concert inaugural -20 de setembre-, el quarantè aniversari de la seva primera actuació professional. Per aquest motiu interpretaran el *Concert per a violí i violoncel* de Johannes Brahms, amb direcció de Jordi Mora. El programa serà precedit per la *Simfonia "les Hèbrides"* de Mendelssohn i el poema simfònic *El Moldau* de Bédric Smetana.

Pel que fa al conjunt coral, adquireix categoria d'artista convidat i la seva presència es traduirà en un concert en el qual interpretarà cors d'òperes de Verdi i de Puccini, amb direcció del seu titular, José Antonio Sáinz Alfaro, i en la versió del *Requiem* de Mozart dirigida pel titular de l'OSV, David Giménez Carreras.

Un altre aspecte per remarcar del cicle és la presència d'un estol de veus de notable envergadura, com són el tenor barceloní Josep Bros, la soprano valenciana Isabel Rey, la soprano María Gallejo i el baix Aleksandr Vinogradov.

Isabel Rey tindrà un protagonisme especialment rellevant en el darrer concert del cicle -6 de juny-, amb el tríptic *Cançons de Valldemosa* d'Antón García Abril, cinc cançons d'Eduard Toldrà i finalment la *Simfonia núm. 4* de Mahler, dirigida per David Giménez Carreras.

El quartet que formaran Bros, Gallejo, Vinogradov i la mezzosoprano Gemma Coma-Alabert serà solista de l'esmentat *Requiem* mozartí.

Altres fets que cal destacar seran l'estrena de la composició encarregada a Joan Albert Amargós, de títol molt peculiar, *Obertura per a deixalles reciclades i orquestra*. Dirigirà Manuel Valdivieso, en un programa que comptarà amb la col·laboració solista d'Stefan Schillo en el *Concert per a oboè i orquestra de corda* de Ralph Vaughan Williams i *Quadres d'una exposició* de Mussorgski.

El violinista Giles Apap, en qualitat de concertino director, oferirà un con-

cert en què lluirà la seva visió un pèl excèntrica d'un programa amb arranjaments *sui generis*, presidit per *Les quatre estacions* de Vivaldi, programa que també inclou obres de J. S. Bach, Arvo Pärt i Mozart.

David Giménez Carreras completarà la seva trilogia de programes amb el que acompanyarà el pianista Josep Garcia -guanyador de la darrera edició del Concurs Ricard Viñes- en el *Concert per a piano* de Schumann, i completant el programa la *Simfonia núm. 6, "Pastoral"* de Beethoven.

Un altre guanyador de concursos pianístic, en aquest cas del Maria Canals d'enguany, se les haurà amb el *Concert*

núm. 2 de Rakhmàninov sota la direcció de James Ross en un programa que inclou dues obres de gran repertori de Debussy -*Après-midi d'un faune*-, i *Ma mère l'oye* de Ravel.

Pablo González, el jove i emergent director -darrer guanyador del Concurs de Cadaqués-, dirigirà el clarinetista Vicente Alberola en el *Concert per a clarinet* d'Aaron Copland, i completant el programa la *Simfonia núm. 1* de Txaikovski.

Naturalment, no hi mancarà el Festival de valsos i danses que s'ofereix a redós de les festes nadalenques, que aquest any recupera la batuta de Salvador Brotons.

En conjunt, és una oferta presidida sobretot per uns programes de gran repertori, pensada per crear espectacles musicals que uneixen rigor i substància musical amb comoditat per al gran públic.

Quatre dels programes, que es concentren a la part central del cicle, s'oferiran també els diumenges el matí.

RMC
284

FUNDACIÓN TELEFÓNICA FUNDACIÓ ORFEÓ CATALÀ- PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Fundación Telefónica ha renovat el conveni de col·laboració amb la Fundació Orfeó Català- Palau de la Música Catalana per a la digitalització de la Biblioteca del Palau de la Música Catalana i el programa "Les Escoles al Palau".

El conveni ha estat signat pel Sr. Francisco Serrano Martínez, Director Gral. de Fundación Telefónica i el Sr. Félix Millet i Tusell, President de Fundació Orfeó Català-Palau de la Música Catalana.

Amb aquest patrocini, Fundación Telefónica expressa una vegada més, el seu ferm suport a la cultura.

FUNDACIÓ
ORFEÓ CATALÀ
PALAU DE LA MÚSICA

Fundación
Telefónica

La ferma clarividència de Delfí Colomé

La corbata de llaç era una de les múltiples peculiaritats que singularitzaven un home d'arrels profundes i perspectives àmplies. Escriptor, pianista, especialista en dansa, director, compositor... Colomé era un artista complet, un intel·lectual amable que va compaginar el gust per la creació artística i l'exotisme de la diplomàcia.

per JOSEP PASQUAL

Nascut el 1946, Delfí Colomé va estudiar piano, composició i instrumentació amb professors com Maria Teresa Balcells i Lluís Moreno Pallí, a través del qual es va vincular a l'Obra de Ballet Popular. Com a director musical de diversos esbarts va assolir un mestratge vocacional en la direcció de cobles que després va academitzar per arribar a la direcció de conjunts instrumentals de tota mena. Llicenciat en Dret i doctor en Filosofia, va ser professor d'Estètica i Teoria de les Arts a la Universitat Autònoma de Madrid, mentre que confeccionava conferències i teories sobre música contemporània i dansa moderna que publicava en diversos diaris i revistes especialitzades.

Destacava com a crític en dansa, però el 1976 va ingressar a la diplomàcia com a encarregat dels afers d'Andorra, des d'on va accedir a ciutats com Oslo, Reykjavík i Sofia. Les seves qualitats musicals en van afavorir unes relacions diplomàtiques que el van fer assolir la màxima representació diplomàtica a l'Àsia, primer com a ambaixador a les Filipines i després com a director de relacions culturals a l'Asia-Europe Foundation, amb seu a Singapur. El 2005 va ser nomenat ambaixador a Seül, ciutat on va treballar fins al seu decés, ocorregut l'11 d'abril.

La dansa com a rebel·lió. "S'ha de ser incordiador, s'ha de tocar el voraviu a la societat, als creadors, als polítics... Hi ha un component anarquista que fa que l'art avanci. Cal destruir tot el que s'ha fet abans, no perquè no sigui bo sinó perquè s'han de fer altres coses."* La vinculació de Colomé amb la dansa neix en l'àmbit familiar, però el seu desenvolupament parteix de la música tradicional,

que li obre les portes de la dansa d'arrel i de la dansa contemporània. L'art en moviment l'atrapa i hi treballa, hi indaga, hi investiga, hi reflexiona... El seu caràcter polifacètic i compromès el fan implicar-se en múltiples projectes fins a convertir-se en una peça clau del desenvolupament de la dansa contemporània a Catalunya.

"Vaig ser combatiu. Calia anar directament a la dansa contemporània, als corrents més moderns, perquè aquí no hi ha una tradició de dansa clàssica. Això no és Rússia. Hem tingut bons ballarins, fenòmens singulars i excloents com el flamenc, però que no han creat una tradició de dansa acadèmica."

La visió crítica de la dansa afavoria el creixement, possibilitava abastar reptes impensables. En l'art, l'evolució li resultava vital perquè considerava l'evolució cultural com la constatació de l'evolució social. Cultura, música, art, moviment..., raons, motius, conseqüències, orígens, futurs..., gust, amor, inquietuds, bellesa... Tot plegat, arguments utilitzats als diversos tractats que va publicar, entre els quals destaquen pel seu prestigi internacional la tesi *El indiscreto encanto de la danza* (1989) i el recull d'articles *Pensar la danza* (2007).

"En l'art, el que perdura és bell; el públic hi té un instint, en això. En dansa

popular, el salt de la plaça a l'escenari és molt important. Ha de ser bonic perquè la gent que balla ha de gaudir ballant-ho i la gent que ho veu ha de gaudir veient-ho. Els esbarts són encara la flauta d'os amb cinc forats? Es poden amplificar? Es poden connectar a l'electricitat? Aquest és el desafiament." I entre totes les expressions artístiques, les populars, les tradicionals, les folklòriques se li mostraven com les més suggestives pel fet que sorgeixen de la societat, de la vida, de la mort, de les col·lites, de la gana, de la guerra, de l'amor, de la llum, de la foscor. Diferents en cada cultura per les peculiaritats de cada

I:OBC

ORQUESTRA SIMFÒNICA
DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

DIRECTOR TITULAR: EIJI OUE

TEMPORADA
'08-09

"LA DESENA" DE L'AUDITORI

01	19/09/2008 20/09/2008 21/09/2008	RAVEL <i>Le Tombeau de Couperin</i> MOZART <i>Concert per a piano núm. 17</i> POULENC <i>Sinfonietta</i> MOZART <i>Les noces de Figaro</i> . Obertura	Christian Zacharias director i piano	18	28/01/2009	BRAHMS <i>Concert per a piano núm. 1</i> <i>Sinfonia núm. 4</i>	London Philharmonic Orchestra Marin Alsop director Jonathan Biss piano
02	24/09/2008	HAYDN <i>Sinfonia núm. 83, "La Poule"</i> POULENC <i>Concert per a dos pianos</i> RAVEL <i>Concert per a piano en sol major</i> MOZART <i>Sinfonia núm. 29</i>	Christian Zacharias director i piano M. Lourdes i Lluís Pérez Molina pianos	19	30/01/2009 31/01/2009 01/02/2009 03/02/2009	MOZART <i>Sinfonia núm. 35 "Haffner"</i> <i>Concert per a piano núm. 24</i> <i>Sinfonia núm. 39</i>	Eiji Oue director Lluís Rodríguez Salvà piano
03	27/09/2008 28/09/2008	MOZART <i>Sinfonia núm. 31 "Paris"</i> HAYDN <i>Concert per a trompeta</i> MOZART <i>Rondo per a violí</i> RAVEL <i>Ma mère l'oye</i>	Christian Zacharias director Natalie Chee violí Mireia Farrés trompeta	20	06/02/2009 07/02/2009 08/02/2009	SCHUMANN <i>Sinfonia núm. 3 "Renana"</i> BARTÓK <i>Concert per a viola</i> LUTOSLAWSKI <i>Concert per a orquestra</i>	Orquestra Simfònica del Gran Teatre del Liceu Michael Boder director Tabea Zimmermann viola
04	03/10/2008 04/10/2008 05/10/2008	SIBELIUS: <i>Concert per a violí</i> MAHLER: <i>Sinfonia núm. 1, "Tità"</i>	Eiji Oue director Leticia Moreno violí	21	13/02/2009 14/02/2009 15/02/2009	HAYDN <i>Sinfonia núm. 49, "La passió"</i> PENDERECKI <i>Concert per a viola</i> BEETHOVEN <i>Sinfonia núm. 5</i>	James Judd director Roberto Díaz viola
05	10/10/2008 11/10/2008 12/10/2008	BERLIOZ <i>Benvenuto Cellini</i> . Obertura STRAUSS <i>Mort i transfiguració</i> MONTSALVATGE <i>Tres postals il·luminades</i> RAVEL <i>Sheherazade, per a veu</i> <i>La Valse</i>	Eiji Oue director Norah Amsellem soprano	22	20/02/2009 21/02/2009 22/02/2009	RAKHMANINOV <i>Concert per a piano núm. 3</i> BARTÓK <i>Concert per a orquestra</i>	Ernest Martínez Izquierdo director Nikolai Lugansky piano
06	17/10/2008 18/10/2008 19/10/2008 21/10/2008	BRAHMS <i>Obertura acadèmica</i> SCHUMANN <i>Concert per a violoncel</i> DVORÁK <i>Sinfonia núm. 8</i>	Rumon Gamba director Christian Poltéra violoncel	23	03/03/2009	HAYDN <i>Sinfonia núm. 104 "Londres"</i> BEETHOVEN <i>Sinfonia núm. 7</i>	Eiji Oue director
07	31/10/2008 01/11/2008 02/11/2008	MÚSICA DE PEL·LÍCULES Ben-hur, Gladiador Robin Hood, El Cid...	Rachael Worby directora	24	07/03/2009 08/03/2009	BRUCKNER <i>Sinfonia núm. 8</i>	Orquestra de València Yaron Traub director
08	07/11/2008 08/11/2008 09/11/2008	HAYDN <i>Sinfonia núm. 99</i> <i>Concert per a piano en re major</i> KRAUS: <i>Olimpia</i> . Obertura MOZART <i>Sinfonia núm. 38 "Praga"</i>	Giovanni Antonini director Dejan Lazic piano	25	20/03/2009 21/03/2009 22/03/2009	PARERA FONS <i>Obra encàrrec de Fundació</i> <i>Caixa Catalunya i l'OBC</i> ELGAR <i>Concert per a violoncel i orquestra</i> SCHÖNBERG <i>Péleas i Mélisande</i>	Josep Pons director Steven Isserlis violoncel
09	14/11/2008 15/11/2008 16/11/2008	GERHARD <i>Pedrelliana</i> SAINT-SAËNS <i>Concert per a piano núm. 2</i> BRAHMS <i>Sinfonia núm. 2</i>	Víctor Pablo Pérez director Rafal Blechacz piano	26	28/03/2009 29/03/2009	ARVÖ PÄRT <i>Cantus in memory of Benjamin Britten</i> ALBAN BERG <i>Die Nachtigale</i> RAMON HUMET <i>Escenas de pájaros</i> GEORGE BENJAMIN <i>A mind of winter</i> JOHN ADAMS <i>Harmonielehre</i>	Rubén Gimeno director Young-Hee Kim soprano
10	21/11/2008 22/11/2008 23/11/2008	MAHLER <i>Lieder aus "Des Knaben Wunderhorn"</i> <i>Selecció</i> BRUCKNER <i>Sinfonia núm. 3 "Wagner"</i>	Víctor Pablo Pérez director Iris Vermillion mezzo soprano	27	03/04/2009 04/04/2009 05/04/2009	BRAHMS <i>Concert per a violí i orquestra</i> STRAUSS <i>Així parlà Zarathustra</i>	Eiji Oue director Christian Tetzlaff violí
11	29/11/2008 30/11/2008	SIBELIUS <i>En Saga</i> KAIIJA SAARIAHO <i>Cançons d'Adriana</i> SIBELIUS <i>La filla de Pohjola</i> KAIIJA SAARIAHO <i>"Aile du songe" per a flauta</i>	Ernest Martínez Izquierdo director Monica Groop mezzo soprano Camilla Hoitenga flauta	28	17/04/2009 18/04/2009 19/04/2009	VASKS <i>Cantabile</i> XOSTAKÓVITX <i>Sinfonia núm. 11</i>	Yakov Kreizberg director
12	12/12/2008 13/12/2008 14/12/2008	MOZART <i>Sinfonia núm. 41 "Júpiter"</i> MENDELSSOHN <i>"Lobgesang" Sinfonia núm. 2</i>	Carlo Rizzi director Elena de la Merced soprano Agustín Prunell-Friend tenor Uli Haller soprano Cor de cambra del Palau	29	24/04/2009 25/04/2009 26/04/2009	SCHUBERT <i>Obertura D 648</i> SCHUMANN <i>Concert per a piano i orquestra</i> SCHUBERT <i>Sinfonia en do major, "La Gran"</i>	Hans Graf director Mihaela Ursuleasa piano
13	19/12/2008 20/12/2008 21/12/2008	CARNICER <i>II Dissoluto Punito</i> . Obertura SAINT-SAËNS <i>Concert per a piano núm. 5, "Egipci"</i> BEETHOVEN <i>Sinfonia núm. 7</i>	Eiji Oue director Jean-Yves Thibaudet piano	30	01/05/2009 02/05/2009 03/05/2009	MOZART <i>Don Giovanni</i> . Obertura LINDBERG <i>Concert per a violí i orquestra</i> HAYDN <i>Sinfonia núm. 100, "Militar"</i>	Ernest Martínez Izquierdo director Pekka Kuusisto violí
14	03/01/2009 04/01/2009	CONCERT DE REIS. Obres de Rossini, Massenet, Suppé, J. Strauss, Bizet	Cristóbal Soler director	31	05/05/2009	STRAUSS <i>Quatre últimes cançons</i> MAHLER <i>Sinfonia núm. 4</i>	Jove Orquestra Nacional de Catalunya Manuel Valdiespo director soprano a determinar
15	09/01/2009 10/01/2009 11/01/2009	ALBERT GUINOVART <i>El lament de la terra</i> Obra encàrrec de Fundació Caixa Catalunya i l'OBC TXAIKOVSKI <i>Variacions Rococo</i> RIMSKI-KORSAKOV <i>Scheherazade</i>	Roberto Minczuk director Adolfo Gutiérrez Arenas violoncel	32	08/05/2009 09/05/2009 10/05/2009 12/05/2009	CHABRIER <i>España</i> FALLA <i>Noches en los Jardines de España</i> ALBÉNIZ/ARBOS <i>Iberia</i> RAVEL <i>Bolero</i>	Josep Caballé-Domenech director Gustavo Díaz-Jerez piano
16	16/01/2009 17/01/2009 18/01/2009	R. LAMOTE DE GRIGNON <i>Facécia</i> CERVELLÓ <i>Concert per a violí</i> TXAIKOVSKI <i>Sinfonia núm. 5</i>	Antoni Ros Marbà director Markus Placidi violí	33	22/05/2009 23/05/2009 24/05/2009	GUINJOAN <i>Pantomal</i> STRAVINSKY <i>Concert per a violí i orquestra</i> BEETHOVEN <i>Sinfonia núm. 6, "Pastoral"</i>	Eiji Oue director Akiko Suwanai violí
17	23/01/2009 24/01/2009 25/01/2009	BEETHOVEN <i>Concert per a violí</i> HAYDN <i>Sinfonia núm. 104, "Londres"</i>	Eiji Oue director Vadim Repin violí	34	29/05/2009 30/05/2009 31/05/2009 02/06/2009	J. RODRÍGUEZ PICÓ <i>Dances d'Ibèria</i> Obra encàrrec de Fundació Caixa Catalunya i l'OBC pel 10è. aniversari L'Auditori BEETHOVEN <i>Sinfonia núm. 9</i>	Eiji Oue director Marta Mateu soprano Anna Tobella mezzo soprano tenor a determinar Gudjon Oskarsson baix Orfeó Català

Informació i venda nous abonaments al telèfon 93 247 93 07 o a www.auditori.cat

Principals patrocinadors de l'OBC:

FUNDACIÓ CAIXA CATALUNYA

el Periódico

CATALUNYA
RÀDIO

3

Ajuntament de Barcelona
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació

L'AUDITORI

cultura i subjectes als canvis de les seves pròpies cultures, les danses poden ser tradicionals però no totèmiques, portadores d'una riquesa que obre les portes de més enriquiments emocionals.

L'eclecticisme musical. La versatilitat artística i la inquietud cultural de Colomé es van fer notar en el vessant musical des de la seva primigènia vinculació amb la cobla fins al minimalisme més abstracte de les seves darreres composicions. Pianista de formació, la major part del seu catàleg, desbordant per minimalista i exultant per intimista, està dedicat a aquest instrument. La seva vinculació amb artistes de tota índole va provocar ullades a la guitarra i el clarinet i a conjunts instrumentals de cambra, i va ser precisament aquesta vinculació la que va afavorir una difusió internacional remarcable. Carles Santos, Fernando Turina, Josep Henríquez i Miguel Zanetti han tingut en Colomé un creador de capçalera. En destaquen les germanes Eulàlia i Ester Vela, protagonistes de l'estrena de les seves obres en escenaris d'arreu i de l'enregistrament recent de *Sardanana*, una de les seves obres emblemàtiques en què versiona en forma de sardana per a piano a 4 mans el primer moviment de la *Cinquena Simfonia* de Xostakóvitx. Darrerament havia aparegut el volum titulat *Música lliure*, magnífic enregistrament en què el pianista

Humberto Quagliata versiona una selecció de les obres més íntimes per a piano darrere un títol genèric que rememora una de les premisses de Colomé: "*La música va néixer lliure i la seva destinació és guanyar llibertat.*"

En la seva obra es fa visible la curiositat per la màgia que l'envolta en obres com *Kites*, divertiment per a dues guitarres que s'inspira en el vol dels estels de la plaça Tiananmen, l'homenatge a

ritmes actuals en peces com l'estudi per a dos pianos *Mambo* núm. N i la reivindicació d'allò clàssic en obres com l'*Scherzo over Beethoven* per a quartet de corda basat en *Per a Elisa*. Tot plegat adobat amb un positivisme gairebé bíblic que s'endevina fins i tot en els títols, com el de l'*Scherzo La vache qui mi*, el de la sardana per a piano *Sina petxina*, el de les *Variations à propos d'un bateau qui s'endort* i el del divertiment *Como por negra magia de la mano izquierda*.

Comiat íntim i intimista. Potser no era temps encara de grans reconeixements públics, i de fet el més significatiu que va rebre va ser la Medalla al Mèrit Cívic que li va atorgar l'Obra de Ballet Popular el 2006. En tot cas, la seva abnegada dedicació a l'art i la generosa col·laboració amb què va regalar els que el van voltar li van reportar una profunda estimació que es va fer palpable en l'emoitiu comiat que se li va retre el 20 d'abril a La Caldera i en què van intervenir artistes com els pianistes Carles Santos i Eulàlia i Ester Vela, el guitarrista Josep Henríquez, el ballari Francesc Bravo i la cantant Mairona Sagarra. Delfí Colomé, l'home que va fer de l'amabilitat el nexa entre l'art i la diplomàcia, ens ha deixat el seu art.

(*) Citacions extretes de l'entrevista del programa *Nydia* de TVC, emès el 2006.

MÚSIC I DIPLOMÀTIC

EN RECORD DE DELFÍ COLOMÉ

El passat 11 d'abril, ja de matinada, em trobava a casa treballant amb l'ordinador quan inesperadament vaig rebre un correu electrònic de l'Ambaixada d'Espanya a Seül. L'enviava Karina Lee, la secretària, i era un missatge d'aquests que un es resisteix a creure que siguin certs però que desgraciadament ens situen davant del misteri de la vida. El missatge era breu però precís: "*Sr. González de la Rubia, Lamento fer-li arribar aquestes notícies. L'Ambaixador acaba de morir fa unes hores.*"

Va ser un cop dur en el moment més inesperat, ja que feia poc que havia coincidit amb Delfí i regularment manteníem contacte per correu electrònic. El cas és que al rebre la notícia van recórrer la meua memòria, com si es tractés d'una pel·lícula, els millors moments compartits amb ell. El seu suport a les meves beques d'estudi a Eslovàquia ja fa molts anys; els concerts en els quals vam coincidir en els programes de Filipines o Barcelona o quan els membres de l'Ensemble Diapason vam interpretar les seves obres a l'Argentina. Per a la seva obra de cambra *El Jardí de les Delícies*, fins i tot va treure temps per escriure la part de per-

cussió que li demanàvem. Realment, no sé d'on treia el temps per fer tantes coses. També recordo especialment els concerts realitzats aquest agost passat a Corea, on Delfí era ambaixador i on, malgrat el seu intens treball, es va mostrar tan amable i sol·licit. Fins i tot va venir a trobar-nos personalment a l'aeroport.

Sempre atent, al costat de la seva amable dona Elena i del personal de l'Ambaixada, va aconseguir que la nostra estada fos molt còmoda. Però és que Delfí mai va decebre els seus amics. Van ser molts els músics que van passar per les ambaixades en les quals va estar destinat i també moltes les persones a qui en tot moment va oferir el seu suport des dels organismes oficials en els quals va participar. És per això que tots tenim de la seva persona el millor dels records.

Inquiet i curiós, culte, apassionat per la vida, la seva pèrdua és insubstituïble. Però sobretot, Delfí era un músic visceral i de cor i per això, afortunadament, sempre gaudirem de les seves composicions i de la memòria eterna de la seva amistat. **Domènec González de la Rubia**

DIETARI D'UN CRÍTIC EN EXCEDÈNCIA

Raimon

Aquell 18 de maig

"No l'oblidarem mai, aquell 18 de maig, a Madrid." D'aquesta manera acaba la cançó de Raimon "18 de maig a la Villa", Madrid naturalment. Era el mític 1968, ara ha fet quaranta anys, i la Universidad Complutense ha recordat aquella efemèride d'un recital que va reivindicar i que va acabar amb la càrrega de la brigada lleugera. Va ser el més pròxim al que estava passant a París.

per ANTONI BATISTA

El primer article que vaig escriure a la premsa de Barcelona anava il·lustrat amb una foto de Raimon, i també comentava un recital fet a Madrid en territori universitari, anomenat "Festival de los Pueblos Ibéricos". Era el 1976 i la brigada lleugera envoltava el campus de l'Autònoma, però en aquest cas estaven a l'expectativa del canvi de camisa i d'uniforme. D'aleshores ençà, en Raimon és en singular la persona sobre la qual més he escrit, m'hi vaig entretenir acadèmicament en la tesi doctoral i vaig acabar el meu curs de raimonologia escrivint un llibre que podríem qualificar d'assaig biogràfic, *Raimon, la construcció d'un cant*. Per tant, els fulls del meu dietari són en aquest capítol molts i molt plens, i plens d'amistat. En selecciono un.

Inspirats per l'exemple del "18 de maig a la Villa", un grup d'estudiants que arribàvem a la universitat ja passats pels ideòlegs de París, que eren americans i alemanys, vam organitzar un recital de Raimon al Campus de Bellaterra. El PSUC va posar tot l'operatiu, que vol dir molta carn a la graella allò va anar bé, es van recaptar 250.000 pessetes, que eren molts diners el 1974, i gràcies a elles, les pells, vàrem fer una bona revista política i cultural, "Universitat", que va tocar els nassos a la dictadura, que es pensava que tot just havia acabat

amb ella, la revista. Josep-Rafael Ma-cau, nom de guerra de què no em vull recordar, va fer una magnífica contraportada, un collage amb tots els retalls de premsa on la bòfia es vantava d'haver desarticulat l'aparell de propaganda universitari del PSUC, i va sobreimpressionar-hi uns versos del Tènorio: *"Los muertos que vos matáis, gozan de buena salud."*

La *multiple inculata* a la policia ja havia començat amb el permís per fer el recital, induït pel doctor Laporte, i va culminar quan van pretendre, els polis, requisar l'enregistrament del recital que s'havia fet amb finalitat discogràfica. Els tècnics de la companyia, que ja s'ho esperaven, els van donar una cinta, "per error", que contenia magnífiques corrandes dels cèlebres pallassos Gaby, Fofó, Miliki i Fofito. El disc va sortir, recollint cançons que abans la censura no havia tolerat, amb el títol de *Campus de Bellaterra*. El Comitè Executiu del partit va honorar tots els que havíem perpetrat allò amb un tros d'ala de bombarder nord-americà abatut per *"l'heroic poble del Vietnam"*, peça d'art conceptual molt valorada que vam anar passant-nos fins que algú se la va quedar.

Raimon va fer molts i molts recitals que mobilitzaven i proporcionaven ingressos a organismes clandestins diversos dels que lluitaven per les llibertats democràtiques i nacionals. Els que es pensaven, en funció d'això, que Raimon s'acabaria quan s'acabés la dictadura, van errar, perquè Raimon

RAIMON REP LA MEDALLA DEL CENTENARI DE MANS DE FÈLIX MILLET

si bé era això, l'*agit-prop*, també era una altra cosa, la seva qualitat artística. Fonamental.

Fa pocs dies, Fèlix M. Millet va imposar a Raimon la medalla del Centenari del Palau de la Música Catalana, fet que ja ens il·lustra d'aquest valor essencial que és el factor estètic, el Raimon músic, intèrpret, poeta, comunicador. Raimon és un dels artistes que més vegades ha actuat al Palau, on li hem vist tots els registres, la guitarra i veu dels primers anys, i els diferents formats d'acompanyament que han culminat en el grup cambrístic dels últims temps, en el qual tan còmode se sent. La seva discografia, aplegada en les integrals, ens dona, però, encara més colors, singularment el gran format de l'orquestra. Ausiàs March llegit per Josep Pons, i Espriu per Ros Marbà són els exemples més clars. Amb esment especial de les interpretacions amb l'Orquestra Simfònica d'Euskadi i l'Orfeón Donostiarra, sota la batuta de Víctor Pablo Pérez. Pocs cantants poden lluir un currículum tan complet, que fa donar-se la mà a la música culta i la música popular simbolitzades a les escultures que coronen la boca de l'escenari del Palau, les valquíries wagnerianes i Clavé.

Això és el que ha fet que Raimon no caduqui, perquè l'estètica perdura. Sort afegida que l'acompanyi l'ètica. La que va moure el "18 de maig a la Villa" i la trajectòria d'una vida sense cap es-cletxa.

RMC
284

MIKROKOSMOS

Final de curs

per PERE ARTÍS

El final dels cursos lectius acostumen a ser celebrats amb actes en què els deixebles mostren als pares, familiars i amics els coneixements adquirits o l'aprofundiment en aquelles matèries que ja posseïen.

Normalment acostumen a tenir una certa solemnitat: el marc –habitualment la sala d'actes del centre, adientment agençada– i les paraules inicials i conclusives del director. Per això em va sorprendre i fins i tot indignar un final de curs viscut recentment.

Primer pel marc: a l'aire lliure, una plaça del barri de Gràcia de Barcelona. Segon: perquè els organitzadors no van preveure que aquell dia era dedicat al mercat al carrer. Total: les actuacions dels deixebles, molt meritòries, es veïeren barrejades amb parades de productes de tota mena, amb l'actuació dels gegants i fins i tot amb un grup de ball de bastons en un maremagnum de sorolls de tota mena. No negaré la importància d'aquestes manifestacions folklòriques, però em sembla impropedent barrejar-les amb la cloenda de curs d'un centre especialitzat en educació musical. Jo no sé si la Generalitat té competència per regular aquests actes... Si no, fóra bo que hi intervingués per evitar que un bé cultural –en aquest cas la música– sigui vexat o, més ben dit, degradat, al nivell d'una mercaderia qualsevol.

No, no és així la fórmula de servir la música al nivell que sigui amb un to de dignitat; altrament es rebaixa fins i tot l'esforç dels intèrprets i dels pares i també sens dubtar-ne la dels mateixos ensenyants. Vull creure que en cap altre país del món pot passar una cosa com aquesta; la inconsciència, o el sentit purament mercantil dels qui dirigeixen aquests centres pot desil·lusionar unes vocacions joves i prometedores, el sacrifici dels pares i la donació absoluta dels docents.

Si de totes les arts, la música és la que més enlaira l'esperit, cal que les seves manifestacions siguin tractades no solament amb cura, sinó fins i tot amb amor.

Nova Junta Directiva de l'ACC

El passat abril es celebraven les eleccions pertinents per escollir la Junta Directiva de l'Associació Catalana de Compositors per als propers quatre anys. S'hi presentaren dues candidatures, encapçalades per Miquel Pardo i Domènec González de la Rubia, la darrera de les quals va ser la més votada.

Així, la nova Junta Directiva de l'ACC per al període 2008-2012 és formada per Domènec González de la Rubia, president; Eduardo Diago, vicepresident; Carles Eroles, secretari; Enric Ferrer, tresorer; i Anna Bofill, vocal.

FESTIVAL DE MÚSIQUES RELIGIOSES I DEL MÓN DE GIRONA

Entre la fidelitat i l'eixamplament del ventall d'oferta

La novena edició del Festival de Músiques Religioses, amb el complement al títol "del món", enguany mostra la voluntat de no recloure's en el concepte original "músiques religioses". Tanmateix sense que les concessions siguin molt determinants i, per tant, sense perdre el que podríem anomenar orígens identitaris. I en aquest sentit, incloure música de tipus ascètic –com la *Música callada* de Mompou, les *Suites per a violoncel* de Bach, un concert d'orgue o el *Quartet per a la fi dels temps* de Messiaen–, no trenca ans se situa en l'ortodòxia primigènia apuntada.

Per tant, som al bell mig d'una dialèctica que altres manifestacions han decantat sense gaires escrúpols per la via més còmoda de la indústria de l'*entertainment*, mentre que aquí, hi insistim, es mantenen de forma global les formes.

En conjunt, l'oferta és molt atractiva i hi destaquen esdeveniments tan rellevants com, per la seva magnificència, la versió del *Requiem* de Brahms, molt ben equipada amb l'Orquestra Simfònica del Vallès, un aplec de corals de Girona i les convidades Cantiga i Lieder Càmera, amb dos solistes excel·lents: Maria Hinojosa i Joan Martín-Royo, i amb una batuta tan solvent com la de Xavier Puig.

En la mateixa línia és remarcable el retorn a casa nostra del prestigiós conjunt anglès The Tallis Scholars amb un programa en el qual emergeix l'*Officium Defunctorum* de Tomás Luis de Victoria i que completen obres de Guerrero, Willaert i Obrecht.

L'impressionant i al·ludit *Quartet per a la fi dels temps* d'Olivier Messiaen serà ofert amb un quartet de solistes de l'Ensemble Intercontemporain, alhora que hom comptarà amb una intervenció escènica de Perejaume, autor del cartell del Festival. El programa el completa el *Trio Wortschatten* d'Hèctor Parra, compositor català vinculat a l'esmentat ens parisenc.

En una línia semblant, l'excel·lent pianista granollerí Jordi Masó oferirà el cicle més personal i representatiu de l'obra de Frederic Mompou, *Música callada*.

L'orgue, instrument vinculat a la música religiosa per excel·lència, serà protagonista d'un concert a cura d'Olivier Vernet amb obres de J. S. Bach, Pierné, Messiaen i Charles-Marie Widor.

La parcel·la religiosa més exòtica vindrà de la mà del conjunt vocal –sextet– que encapçala i dirigeix la soprano sèrvia Divna Ljubnojevic amb un programa de cants sagrats bizantins.

En una línia fins a cert punt semblant, encara que de característiques molt diverses, es troba l'actuació de l'Oawal Najmuddins Salfuddin & Brothers, que oferiran un programa de música sufi del Pakistan.

Finalment, el contratenor berguedà Xavier Sabata –de carrera projectada arreu d'Europa– actuarà acompanyat a l'arpa barroca i arpa Doppia per Siobhán Armstrong en un programa de música hispànica i italiana dels segles XVII i XVIII per a veu i continu.

Sense apartar-nos de l'àmbit de la normalitat conceptual –insistim-hi, originària encara que obrint-ne una mica l'espectre–, cal fer esment de la interpretació en dos concerts de les sis *Suites per a violoncel* de J. S. Bach a cura d'un dels violoncel·listes més encimbellats del moment, Jean-Guihen Queyras.

Sense entrar en el detall, totes aquestes manifestacions tenen en comú un context molt notable de qualitat i rigor.

Ja a l'àmbit més corresponent a "el món", hi ha l'inaugural recital de la coneguda cantant israeliana Noa i la que pot resultar sorpresa molt grata de Khalid Izr, amb una demostració del món cultural amazig; també les actuacions del grup de percussió Bloc Quilombo pels carrers de Girona, o la del conjunt Tactequeté a les escales de la catedral i també la del conjunt de música celta irlandesa Altan. I especialment "visible" la del brasiler Gilberto Gil, de presència força espessa a casa nostra darrerament.

Boban & Marko Markovic Orkestar portarà el món de les fanfares gitanes dels Balcons i hom assistirà també a una actuació insòlita; la del grup de percussió corporal Barbatuques, amb una actuació de caràcter especialment insòlit. Esmentem finalment l'actuació de Burhan & Istanbul Oriental Ensemble, un conjunt de referència a l'àmbit de la tradició zingara turca.

El Festival s'escamparà a diversos àmbits de la ciutat de Girona, com les escales de la catedral –referent emblemàtic–, aquest mateix espai i el seu claustre i també enguany l'auditori. **RRMC**

XXII Festival Castell de Peralada

JULIOL - AGOST 2008

www.festivalperalada.com

A PARTIR DEL 14 DE MAIG

A PARTIR DE L'1 DE JULIOL

VENDA D'ENTRADES
ServiCaixa
 902 33 22 11
 serviciaixa.com

CASTELL DE PERALADA
 T.+34 972 53 82 92

auditori

JAZZ Dijous 17 juliol - 22h
CHUCHO i BEBO VALDÉS
 Dos clàssics imprescindibles del latin-jazz

SINFONIC Divendres 18 juliol - 22h
LA QUINTA i LA SEXTA DE BEETHOVEN
 Amb una batuta de luxe Kurt Masur & Orchestre National de France

FUSIÓ Dissabte 19 juliol - 22h
MARTIRIO & LILA DOWNS
 Un mestissatge d'alt voltatge

OPERA Divendres 25 - Diumenge 27 juliol - 22h
LA BOHÈME
 L'obra més coneguda de Puccini, plena d'àries i melodies molt properes

COBLA Dissabte 26 juliol - 22h
XV CONCERT DE MÚSICA CATALANA
 Festa catalana en un espectacle de música, llum i color

GOSPEL Dimarts 29 juliol - 22h
NIT DE GOSPEL
 Joyful Gospel Choir - El cant profund d'Amèrica, base del blues i del soul

DANSA Dijous 31 juliol - 22h
ROLAND PETIT - Un geni de la dansa s'inspira en el gran Duke Ellington

HUMOR MÚSICA Dijous 1 agost - 22h
LE QUATUOR - Els reis de l'humor: un musical que ha fet riure a mitja Europa

GALA LIRICA Dissabte 2 agost - 22h
JUAN DIEGO FLÓREZ i OBC
 El tenor del moment: per no perdre-se'l

JAZZ Diumenge 3 agost - 22h
DIANA KRALL - La veu més suggerent del jazz: tot un luxe

FUSIÓ Dilluns 4 agost - 22h
ESTRELLA MORENTE & DULCE PONTES - Soles i a duo, dues veus d'or en una proposta de privilegi

SINFONIC Dimarts 5 agost - 22h
POGORELICH, MARRINER i ORQUESTRA DE CADAQUÈS
 El geni de Pogorelich davant la Segona de Rachmaninov. Pura emoció

DANSA Dijous 7 agost - 22h
Cia. ANTONIO GADES
 Bodas de sangre, Suite flamenca
 Flamenc i passió en dues obres mestres de la dansa

POP Divendres 8 agost - 22h
ROSARIO - La presentació del nou treball promet una nit inoblidable...

SINFONIC Dissabte 9 agost - 22h
FRÜHBECK DE BURGOS & DRESDNER PHILHARMONIE
 Weber, Strauss i Brahms de la mà dels millors intèrprets

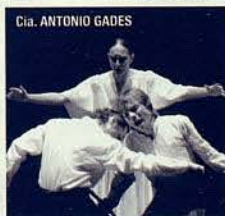
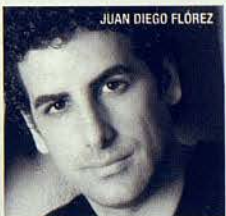
DANSA Diumenge 10 agost - 22h
SERRAT BALLA
 La música de Serrat convertida en imatges de tota una vida

OPERA FLAMENCA Dimarts 12 agost - 22h
SALVADOR TÁVORA
 Flamenco para Traviata
 L'òpera més coneguda de Verdi amb mirada flamenca

TEATRE MUSICAL Dijous 14 agost - 22h
JÉRÔME SAVARY
 Don Quijote contra el àngel azul
 Un musical amb sabor a cabaret, a revista i a gran espectacle teatral

BALLET CLASSIC Dijous 16 agost - 22h
BALLET DEL KREMLIN
 Giselle
 Prova de foc de tècnica i expressió

BALLET CLASSIC Diumenge 17 agost - 22h
BALLET DEL KREMLIN
 Romeu i Julieta
 La gran història d'amor amb la màgia d'Igor Yebra a l'escenari

església

100 PALAUS A PERALADA

PALAU MÚSICA CATALANA
 BARCELONA
 1908-2008

BIBLIOTECAT
pavello

Petit Peralada

Diumenge 20 juliol - 19.30h
Un vespre amb... Bach
 Les suites per a violoncel

Divendres 25 juliol - 19.30h
Coral Abertis
 Un gran concert d'entrada lliure

Diumenge 27 juliol - 19.30h
Un vespre amb... Chopin
 Els preludis
 Romanticisme visceral

Divendres 1 agost - 19.30h
Un vespre amb... Lorca
 Romancero gitano
 10 cançons tradicionals
 Lorca de la mà del cor del Palau

Diumenge 3 agost - 19.30h
Un vespre amb... Mozart
 Les sonates per a violi

Diumenge 3 agost - 19.30h
Quartet Quiroga
 La millor música de cambra de tots els temps

Diumenge 10 agost - 19.30h
Una vespre amb... Beethoven
 Els quartets
 El repertori favorit del pare dels clàssics

Divendres 15 agost - 19.30h
Duo de pianos
 Luis i Víctor del Valle, música a quatre mans

Dissabte 16 agost - 19.30h
Un vespre amb... la cançó catalana
 Marta Mathéu, revisa el nostre patrimoni

Amb la col·laboració de:

Dissabte 26 juliol - 18.30h
EL SOMNI D'UNA NIT D'ESTIU
 Fades i follets filpen amb els humans: música, humor i màgia teatral

Dimecres 30 juliol - 18.30h
PAPANOTES
 La crisi de les set notes.
 Papanotes pren cartes en l'assumpte

Dimecres 6 agost - 18.30h
EL SOLDADET DE PLOM
 El conte infantil vist per Emilio Aragón

Dimecres 13 agost - 18.30h
LA PETITA MÀGIA DELS KI-KIDS
 Amistat, música i sorpreses

* ACTUACIÓ ÚNICA A CATALUNYA * ESTRENA * PROGRAMA EXCLUSIU

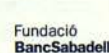
Presentat per:

Presentat per:

Amb el copatrocini:

Col·laboració especial:

Amb el suport de:

Ràdios i televisions oficials:

La nostra mutua:

El Festival Castell de Peralada és membre de

DEL SEU AFFM.

Sr. Joan Guinjoan

(en l'avinentsa d'una estrena i d'una lliçó d'ètica professional)

Estimat amic:

I amic de fa una colla d'anys, fins i tot d'abans de conèixer-nos, quan jo, essent un adolescent barbarec, llegia els seus savis articles i crítiques al "Diari de Barcelona"; d'això fa, no s'espanti, uns cinquanta d'anys. Ja són anys, no li sembla? Poc pensava aleshores que amb el curs del temps passaria de l'admiració anònima per la seva tasca de crític a la corresponent com a compositor i d'aquí a una amistat dia rere dia més ben soldada.

I poc podia pensar també que seria un fet creatiu seu d'una importància secundària en el si de la seva transcendent obra, el que em realimentaria l'estima per vostè de la manera que ho ha fet, tant en la condició d'artista gran com, molt especialment, en la de persona d'un elevat sentit de la dignitat professional.

Ja deu haver capít que m'estic referint a l'estrena de la seva obra per a cobla titulada *Arrels* que es va produir el dia 5 d'abril en el cicle Cobla, Cor i Dansa al Palau, amb el coixí orquestral de l'admirable Cobla Sant Jordi-Ciutat de Barcelona i sota l'autoritat superlativa de la batuta de Josep Pons: que per cert també participa en gran mesura del que li diré a vostè.

Parlo des del coneixement de la cuina i de les entranyes dels fets, alhora que deixo a part abandonar-me al detall de l'alta valoració que em mereix l'esmentada obra. Perquè el que m'interessa remarcar ara és que, essent per a vostè una empresa que no podia engruixir substancialment el seu prestigi, ni per descomptat el seu compte corrent; que no essent un d'aquells encàrrecs d'altíssima exigència i responsabilitat, s'hi va donar amb un lliurament absolut, sense la més mínima reserva; com si l'hi anés la vida; és més, fins i tot amb desfici i inquietud juvenils; amb el deix pur de la descoberta il·lusio-

nada. Lluitant contra la dificultat d'un món formal aliè al seu propi, s'hi va donar de manera generosa, amb tota l'energia, sensibilitat, intel·ligència i potencial creatiu. I per descomptat sense renunciar gens ni mica al seu ideari estètic personal.

No m'estranyaria que ara vostè es sorprengui que remarqui aquest fet. No dubto que pensarà que no n'hi ha per a tant i que exagero i que el que va fer era el més natural del món. Però, sap?, en el camp professional –i no solament en aquest, és clar–, més sovint del que caldria allò més natural no és el més habitual. I més encara, sobretot no ho és, no en aquells que com vostè ja podrien estar lícitament de tornada de tot i ho tenen tot demostrat, sinó en els que encara ho tenen tot o molt per fer i tot o molt per demostrar; mancances que no els impedeixen estar posseïts d'excursos de fatuitat, o sigui exactament vanitat infundada –si és que la vanitat pot tenir mai fonaments–... i, és clar, de relativisme d'escrúpols professionals.

Per això em plau remerciar-li amb tota convicció, ultra –hi insisteixo– el gruix qualitatiu de la seva obra, la seva impecable lliçó d'ètica professional, aquesta matèria que no em consta que formi part arreu de cap programa curricular docent i que em permeto suggerir que li facin un lloc: els seus resultats amb tota seguretat serien molt satisfactoris. De moment, per si de cas s'ocorregués algun dia, amb el seu permís suggereixo que el programa incorpori aquesta impagable i digníssima lliçó seva. Tot sigui començar.

Del seu affm.

Jaume Comellas

RMC
284

IMPROMPTU

per FRANCESC TAVERNA-BECH

Es parla amb insistència de les dificultats per a la interpretació o fins i tot per a l'assimilació de la música contemporània. Jo crec que aquestes dificultats provenen d'una altra banda... Ja que, si aquestes sorgeixen serà per la novetat i el caire inèdit de la proposta musical, és a dir, la composició resultarà difícil per raó de no presentar antecedents històrics, ni tampoc semblarà tenir en compte les tradicions llargament establertes. D'alguna manera, es pot ésser contemporani i seguir fidelment el que s'ha establert en els tractats de composició antics...

Fins i tot diríem que els compositors d'avui no acostumen a autoproclamar-se com a contemporanis, ni diuen: "jo escric música contemporània". Una altra cosa és que manifestin el caràcter d'avantguardista iconoclasta, com una característica de la seva música, volent expressar, així, com intenten una nova manera de compondre la música, en la qual trenquen motlles, o normatives, per cercar possibilitats inèdites per a l'expressió sonora.

Què és, ésser contemporani? En definitiva "contemporani" vol dir simplement i exactament que s'és del mateix temps!

Dit això, potser ens adonem que la contemporaneïtat mai no podrà orientar-nos sobre la possible qualitat i estètica, ni tampoc de la dificultat de la música, ja que la contempora-

La contemporaneïtat,
un error de terminologia?

neïtat sempre ve definida per una referència temporal, sigui d'avui o sigui del passat remot. D'alguna manera, no podem ésser contemporanis de Buxtehude, però sí podem escriure amb el seu estil i a la vegada ésser contemporanis d'Agustí Charles...

Tanmateix potser sí, seria possible, manifestar que la música d'avui té un ampli camp d'expressió per profunditzar en la problemàtica existencial del nostre temps, la qual difereix òbviament de la que incidia en la societat del rococó o bé en la del romanticisme. Lògicament, el llenguatge sonor de la nostra època no pot circumscriure's a les normes de la música tonal –tanmateix sí podrà assumir-les, sempre que les necessiti. I potser és aquí que la naturalesa inèdita d'unes noves propostes sonores poden plantejar problemes, tant per a la seva creació com per a la seva interpretació, i cal trobar un camí que permeti superar les dificultats i els dubtes. La solució, tant per a qui escriu, com per a qui interpreta, no és altre que la d'aplicar amb tota l'exigència un treball preparatori sense cap mena de concessions i admetre que encara són possibles noves perspectives (tan legítimes i vàlides com les que tenien Bach o Mozart en el seu temps) per expressar amb música la problemàtica existencial i estètica del nostre temps.

FÒRUM SANTA CRISTINA D'ARO

Interessant, jove i solvent programació

El Fòrum de Santa Cristina d'Aro ha programat una temporada, la dotzena, caracteritzada novament pel seu criteri de prestar una atenció preferent a intèrprets joves de notable qualitat.

Aquesta circumstància té un doble mèrit: per una banda, afavorir la projecció d'aquests professionals –sovint avalats per premis importants–, i per l'altra, importantíssim, garantir unes versions d'una potència, frescor i il·lusió que sovint es troben a manca en professionals més consolidats, i al mateix temps al servei de repertoris renovats i per això mateix especialment atractius. D'aquesta manera, el cicle, que es desenrotlla entre els mesos d'abril i octubre, adquireix una personalitat molt acusada i un notabilíssim atractiu.

En total s'hi oferiran onze concerts, tots de cambra excepte un recital de piano, entre els quals es fa difícil establir nivells de jerarquia.

Va obrir el cicle –19 d'abril–, el Delian Quartet –corda– i va continuar-lo el duo de piano format per Juan Fernando i José Enrique Moreno.

Ja aquest mes de juny hi actuarà el duo format per la violinista Kalina Macuta i el pianista Daniel Blanch, als quals seguirà el jove violoncel·lista Fernando Arias –vencedor de la darrera edició d'El Primer Palau–, que fa duo amb el pianista Ortega Chavalas.

Sempre seguint l'ordre cronològic es produiran les actuacions del trio format per la soprano Núria Orbea, la violinista Joana Kamerarska i el pianista Moisès Fernández, seguirà el recital de piano de Mladen Colic –guanyador del Concurs Maria Canals 2007– i el de la soprano Liesbeth Devos i el pianista Lucas Blondel.

El Trio Jess de Viena –el conjunt més consolidat i madur del cicle–, actuarà ja el mes de setembre, tot donant pas a l'actuació de l'excel·lent violinista catalana Carlota Amargós –premiada en la darrera edició d'El Primer Palau–, acompanyada al piano per Nikolaos Stavlas.

La cloenda serà a cura del Quartet Amaryllis –corda–, que actuarà el dia 11 d'octubre. Com sempre, els concerts se celebraran a l'església parroquial de Santa Cristina. **RRMC**

TANGENTS

L'òpera

per JORDI MALUQUER

En una entrevista publicada l'any passat, Gerard Mortier, actualment intendent de les òperes de París i antic deixeble del renovador del gènere Rolf Libermann, li deia, en el marc dels European Opera Days, a Richard Fairman, “jo crec que l'òpera ha esdevingut un apartat específic de la cultura occidental. En primer lloc va ser exportada a Amèrica i ara l'estem exportant a la Xina. Tal i com els grecs van exportar la seva cultura a Roma...” I és cert que un art tan complex, com després ho serà el cinema, és un producte del nostre temps que va començar adquirint un pes notable amb Monteverdi i continua ben viu avui amb obres de Tippett o Saariaho. Reunir totes les virtuts de les arts escèniques dotant-les de música en directe, música que sovint depassa l'interès dels arguments, és un invent que fa quatre-cents anys que dura i que és un producte ben europeu. Kasper Bech, director d'òpera del Teatre Reial de Copenhaguen hi afegia: “L'òpera és la forma essencial de l'art europeu i pot ajudar a explorar els valors morals i emocionals de les nostres vides.” En un món que ha perdut valors, ens projecta arquetips extrems de la bondat, la maldat, la tirania, el poder, l'heroisme i l'amor absolutament romàntic.

És en aquest marc de l'òpera com a gran cultura que seguirem amb molt d'interès –potser en sortir aquest comentari, escrit el darrer dia d'abril, l'enjòlit s'haurà concretat– el nomenament del nou responsable del Liceu, ara que la seva directora general ha passat a dirigir la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. No sabem si hi prevaldrà la fórmula italiana que és la d'un responsable designat per les administracions o si bé, si estem prou madurs, s'anirà a la fórmula europea en la qual el protagonisme el té un creatiu, el que programa i planifica artísticament, mentre que el designat per les administracions vetlla perquè els números quadrin i es compleixi el pressupost. Queda clar que ens hi juguem molt.

ARS SUBTILIOR

Plantant llavors

per XAVIER CHAVARRIA

Fa patxoca veure l'èxit que tenen els innombrables concerts de caràcter pedagògic que es fan al nostre país: nens i nenes de totes les edats, des de nadons fins a adolescents, amb uns pares que s'ho passen “pipa” (més que els nens?) jugant i rient amb la música, embadocats per les propostes imaginatives d'uns mags de la pedagogia musical, flautistes d'Hammelin que fonen teatre, cant i mim amb una captivadora capacitat comunicativa. Això als setanta no passava: als de la meua generació ens va tocar austeritat, rigor i l'abominable “Solfeo de los solfeos”. Però no és pas un invent d'ara, aquesta sembra d'amor a la música. Acabat d'inaugurar, el Palau de la Música Catalana es va convertir en el feu d'una riquíssima activitat dedicada als infants, pionera i exemplar, l'única que es feia en aquell moment: l'any 1912, i en col·laboració amb l'Orfeó Català, el mestre Joan Llongueres va obrir l'Institut Català de Rítmica i Plàstica on aplicava el mètode de rítmica Dalcroze que havia après a Suïssa. Els nens i nenes descobrien i s'introduïen al món de la música, sense saber-ne ni un borrall, a través del cant i el moviment corporal, en una vivència emocional i entranyable.

Llongueres era un visionari. Creia fermament en el poder catàrtic de l'art i la música sobre l'ésser humà, en la seva contribució a la formació integral, ètica i estètica; i la vivència directa, l'experiència motriu, física, corporal, era el vehicle per clavar-la per sempre més al fons de l'ànima. Centenars de nenes i nens van aprendre a estimar la música a les classes del mestre Llongueres i els seus col·laboradors s'hi van entusiasmar dramatitzant les cançons que va compondre, prop d'un centenar, i que són un emotiu retrat humà d'aquella generació. Per quan, l'homenatge? Fa uns dies vaig tenir l'ocasió de conèixer uns melòmans octogenaris fills d'aquella formidable “factoria Llongueres”, que encara ho recorden amb veneració: un d'ells té la memòria entebolida però encara revivia amb diàfana claredat (i amb un commovedor somriure d'orella a orella) els gestos i les melodies de les cançons que hi aprenia: les porta al fons de l'ànima. Ell diu que li donen vida.

Gràcies a l'aparença innocent de les seves pràctiques, el projecte de Joan Llongueres va ser una de les poquíssimes activitats que van sobreviure i van donar vida al Palau durant els primers anys de la dictadura, com una alenada d'aire fresc i un alè d'esperança; i aquesta labor s'ha consolidat en l'Institut que du el seu nom, al carrer de Sèneca de Barcelona. Els temps i les pràctiques han canviat; però l'esperit és el mateix. Gràcies, mestre!

RM C
284

Abril amb sonoritats orquestrals del classicisme i el romanticisme

Dos concerts van destacar en la programació clàssica de l'Auditori Palau de Congressos de Girona durant el mes d'abril, i tots dos, si exceptuem la *Simfonia Linz* de Mozart, van tenir en la música orquestral del segle XIX l'eix central del seu repertori.

El primer va tenir lloc el divendres dia 4 i com a protagonistes l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya (OBC) i el seu titular, Eiji Oue. El concert, que va començar amb la primera simfonia que el compositor i mestre de capella català Josep Pons va escriure al principi de segle XIX, va tenir en la *Simfonia núm. 36 en Do major, K. 425, "Linz"* de W. A. Mozart l'obra central de la primera part. La concepció estilística i interpretativa que hi va imprimir Eiji Oue va estar molt allunyada d'aquelles que aporten al discurs mozartianà la varietat i la riquesa de matisos que impregnen les seves partitures i, malgrat disposar d'uns efectius orquestrals de bon nivell, no va deixar que les expressivitats individuals dels instrumentistes acabessin quallant en el conjunt de l'obra.

A la segona part, l'OBC va oferir la *Simfonia núm. 6 en Si menor, op. 74, "Patètica"* de Txaikovski. El mateix compositor mostrava el sentit de la simfonia en les paraules que va deixar escrites el 1892 i que serveixen per mostrar la poderosa estructura musical que s'anava formant en el procés creatiu de l'obra: "*L'essència última del pla de la simfonia és la VIDA. Primera part: tot impuls, confiança i set d'activitat. Ha de ser breu. (Final: MORT, resultat de l'esgotament). Segona part: amor; tercera: desil·lusions; quarta: acaba esvaint-se (també breu).*"

Dels quatre moviments, els dos centrals, l'"Allegro con grazia", i sobretot l'"Allegro molto vivace", és on els músics van mostrar tot el seu potencial, tant en la tècnica com en la interpretació. L'orquestra va sonar vigorosa i transparent i, tot i que a vegades es notés un cert desequilibri sonor entre les famílies instrumentals, "l'amor i les desil·lusions" imaginades per Txaikovski van quedar reflectides en la interpretació de l'orquestra.

Una altra cosa molt diferent va succeir en els moviments extrems. Tant en l'"Adagio-Allegro non troppo" que obre la simfonia com en el "Finale: Adagio lamentoso", la direcció d'Eiji Oue, més preocupada per la imatge dels gestos que per la conducció de la música, no va deixar que la rauxa discursiva del compositor rus es pogués mostrar en totes les seves dimensions. El concert va acabar amb una bonica interpretació, ja fora de programa, de Nimrod, la novena de les *Variacions sobre un tema original, op. 36, "Enigma"* d'Edward Elgar.

Interessantíssima la proposta del quart dels concerts de la Temporada Ibercamera a Girona, que va tenir lloc el diumenge dia 27 d'abril. Amb un programa centrat en la gran tradició classicoromàntica centreuropea, el prestigiós Trio Guarneri i l'Orquestra Philharmonia de Praga, tots sota la batuta de Kaspar Zehnder, van mostrar un gran ofici i una sonoritat i personalitats pròpies.

Exemple únic en la producció de Beethoven i bastant rar en la història de la forma concert per la formulació inusual de la plantilla instrumental, se'n va presentar a la primera part el *Triple concert per a violí, violoncel, piano i orquestra en Do major, op. 56*. Escrit entre el 1803 i 1805 i dedicat al príncep Lobkowitz, representà una temptativa interessant per conciliar en un nou marc formal l'estil dels trios de música de cambra amb el de l'antic *concerto grosso* en què un grup d'instruments dialoga amb tota l'orquestra, convertit tot plegat en un concert solista amb tres *partenaires*. Pel seu caràcter simfònic, l'*opus 56* agafa el caràcter d'una "simfonia concertant" en la qual els tres solistes primer es van repartint el recorregut temàtic, tant melòdic com rítmic, fins que l'acaben assumint completament.

Aquest marc formal i aquesta concepció de l'obra fan que la interpretació de la part solista sigui idònia per a grups de cambra amb experiència i solidesa, més que no pas per a tres solistes de renom. Encomanar, doncs, la part solista al prestigiós Trio Guarneri és, *a priori*, un encert i un luxe. Els solistes, que van mostrar una sòlida personalitat, van imprimir-hi un marcat caràcter cambrístic, fent gala d'un acurat fraseig i un gran control de les dinàmiques que, tot i que els va faltar una mica de volum, van protagonitzar un primer moviment realment interessantíssim.

En el segon i tercer moviments hi va haver, però, certs desajustaments del violoncel solista que van enterbolir la interpretació del Trio Guarneri. Un incident brillantment resolt va fer patir l'auditori quan Pavlík va haver de tocar amb un violí dels músics de l'orquestra quan una corda del seu Guarneri es va trencar.

La segona part va ser molt interessant i es va poder escoltar l'orquestra en la seva plenitud. Els músics txecs van interpretar, sota la meticulosa direcció de Kaspar Zehnder, la *Simfonia núm. 1 en Si bemoll major, op. 38, "Primavera"* de Robert Schumann amb molta energia i, tot i que en alguns moments s'hi trobava a faltar una certa flexibilitat, van saber transmetre de manera ponderada tota la llum i la vitalitat que hi ha amagada en les notes de la partitura. La corda es va mostrar esplèndida i amb una gran contundència sonora, mentre que els vents van saber aportar el complement ideal de color per tal de mostrar tot el teixit dels materials musicals.

Josep Jofré

COBLA

Congrés de (tota?) música de Catalunya

per JOSEP PASQUAL

Pels volts de Sant Jordi, algunes seccions de cartes dels diaris i moltes bústies electròniques van rebre un missatge que denunciava l'absència de la cobla en el 2n Congrés Internacional de Música de Catalunya. S'hi animava a l'acció pública, gairebé a la insurrecció, pel que es considerava un nou atac contra la música de cobla. "Ignominiós", hi deia.

En molt poc temps el sardanisme ha passat de ser un sector socialment molt representatiu a compartir una de les places més baixes de l'estimació social. La involució costa de pair i crea incomprensió especialment perquè els valors de la festa sardanista i la qualitat artística de la seva parcel·la musical (així, per separat) són inqüestionables. El canvi en l'apreciació de la majoria només es pot explicar per una manca d'adaptació a l'evolució social que al sardanisme no li sembla necessari de fer. Per contra, la curiositat artística ha provocat que la cobla hagi crescut prou com perquè a hores d'ara es pugui dissociar clarament un binomi sardana-cobla que fins ara semblava inseparable. La diferència dels trets del fenomen sardanista entès com a festa i de la cobla entesa com a conjunt instrumental de cambra s'ha accentuat molt en els darrers anys fins a mantenir un únic punt de contacte en la faceta de la ballada festiva a plaça.

Malgrat que el nom pugui crear confusió, el Consell Català de la Música no és un ens consultiu públic, sinó una entitat federativa privada. Com a tal, a l'hora d'organitzar una activitat pròpia (com ho ha estat el Congrés de Música) ho ha fet obeint els interessos dels seus propis associats, entre els quals no en consten de l'àmbit de la cobla. Tal com ja va fer en el primer congrés d'ara fa 14 anys, hauria estat bé que de *motu proprio* hagués volgut mostrar als seus participants la particularitat d'un sector que, per als no iniciats, és artísticament extraordinari perquè no els afecten els apriorismes, mentre que per als locals es descobreix interessant si se'l presenta sense el munt de llufes que se li encolomen. No ha estat així, però això no justifica l'allau de missatges torpede del sardanisme que només van mostrar una ràbia incondescendent sense entretenir-se a analitzar el perquè de tot plegat. En tot cas, el cert és que el congrés ha comptat amb dues ponències, una a càrrec de Músics per la Cobla (que s'ha convertit en la veu autoritzada en el Consell Català de la Música) per explicar el present i el futur de la música de cobla, i l'altra a càrrec de l'Associació Catalana d'Escoles de Música per explicar les especificitats de l'ensenyament dels instruments de cobla. A més, la cobla de l'Es-muc va protagonitzar una de les sessions de cloenda, de manera que, encara que fora de programa, la música de cobla hi va assolir una presència significativa de difusió i projecció clares.

Concerts Simfònics al Palau

XIII Temporada 2008 - 2009

ORQUESTRA SIMFÒNICA DEL VALLÈS

David Giménez Carreras director titular
Orfeón Donostiarra artista resident

LA MÚSICA I EL MEDI AMBIENT

1 Dissabte, 20 de setembre de 2008, 19 h

SMETANA *El Moldau*

Tribut als germans Claret: 40 anys de música

Gerard Claret, violí / Lluís Claret, violoncel / Jordi Mora, director

Mendelssohn: *Les hibrídes*, op. 26 • Smetana: *El Moldau*
Brahms: *Concert per a violí i violoncel*, en La menor, op. 102

2 Dissabte, 4 d'octubre de 2008, 19 h

TXAIKOVSKI *Somnis d'hivern*

Vicente Alberola, clarinet / Pablo González, director

Copland: *Concert per a clarinet*

Txaikovski: *Sinfonia núm. 1, en Sol menor*, op. 13, "Somnis d'hivern"

3 Dissabte, 22 de novembre de 2008, 19 h

VERDI I PUCCINI

L'Orfeón Donostiarra canta Verdi i Puccini

150 aniversari del naixement de Puccini

Orfeón Donostiarra / José Antonio Sainz Alfaro, director

Cors de Verdi i Puccini

4 Dissabte, 20 de desembre de 2008, 19 h
Diumenge, 21 de desembre de 2008, 11.30 h

STRAUSS *Festival de valsos i danses*

Salvador Brotons, director

Suppé: *Poeta i camperol*, obertura • Smetana: *La núvia venuda*, tres danses
Txaikovski: *Trencanous*, suite • Valsos, polques i marxes d'Strauss

5 Dissabte, 24 de gener de 2009, 19 h
Diumenge, 25 de gener de 2009, 11.30 h

RAKHMANINOV *Concert per a piano núm. 2*

Guanyador del Concurs Maria Canals, piano / James Ross, director

Debussy: *L'Après-midi d'un faune* • Ravel: *Ma mère l'oye*, suite
Rachmaninov: *Concert per a piano núm. 2, en Do menor*, op. 18

6 Dissabte, 14 de febrer de 2009, 19 h

Diumenge, 15 de febrer de 2009, 11.30 h

BEETHOVEN *Sinfonia Pastoral*

Josep Garcia, piano (Guanyador del Concurs Internacional de piano Ricard Viñes)
David Giménez Carreras, director

Schumann: *Concert per a piano*, en La menor, op. 54

Beethoven: *Sinfonia núm. 6, en Fa major*, op. 68, "Pastoral"

7 Dissabte, 21 de març de 2009, 19 h

Diumenge, 22 de març de 2009, 11.30 h

MUSSORGSKI *Quadres d'una exposició*

Stefan Schilli, oboè / Manuel Valdivieso, director

Amargós: *Obertura per a deballes reciclades i orquestra*

Vaughan Williams: *Concert per a oboè i orquestra de corda*

Mussorgski: *Quadres d'una exposició*

8 Dissabte, 4 d'abril de 2009, 19 h

MOZART

L'Orfeón Donostiarra canta el Rèquiem

Orfeón Donostiarra

Maria Gallego, soprano / Gemma Coma-Alabert, mezzosoprano

Josep Bros, tenor / Alexander Vinogradov, baix / David Giménez Carreras, director

Mozart: *Rèquiem en Fa menor K. 626*

9 Dissabte, 23 de maig de 2009, 19 h

VIVALDI *Les quatre estacions de Gilles Apap*

Gilles Apap, concertino-director

J. S. Bach: *Solo de violí*

Pärt: *Fratres* per a violí, orquestra de corda i percussió

Mozart: *Concert per a violí* • Vivaldi: *Les quatre estacions*, op. 8 (selecció)

Arranjaments populars per a orquestra de corda

10 Dissabte, 6 de juny de 2009, 19 h

MAHLER *La Quarta Sinfonia*

Isabel Rey, soprano / David Giménez Carreras, director

Garcia Abril: *Canciones de Valdeiros* (tríptic amb textos d'Antonio Gala)

Toldrà: *Cinc cançons* • Mahler: *Sinfonia núm. 4, en Sol major*

INFORMACIÓ I VENDA:

Internet: www.palaumusica.org

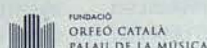
A les taquilles del Palau de la Música Catalana

Tel.: 902 442 88 • a/e: taquilles@palaumusica.org

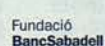
PREUS DE LES ENTRADES: de 9 a 70 €

VENDA D'ENTRADES: a partir del 2 de juny de 2008

Organitza i patrocina:

Amb el patrocini de:

Col·labora:

Un senyor pianista!

IBERCAMERA. Maurizio Pollini, piano. Schumann, Chopin.
PALAU DE LA MÚSICA. 22 D'ABRIL DE 2008.

per Francesc Taverna-Bech

Podríem dir que Pollini ha assolit aquella classe que solament tenen ben pocs artistes, els quals amb la seva manera d'entendre el seu art, no solament marquen una època, sinó que també la seva aportació esdevé un veritable arquetip. I tanmateix, l'emoció que suscita la lectura de Pollini de les obres pertanyents al repertori romàntic t'arriba per un camí molt més profund que el de la intensitat extravertida del discurs, virtuosísticament de nivell perfecte i càlid de caràcter. I és que en la seva dicció trobem, a més, l'esperit creatiu del text, és a dir la poètica del so, del fraseig i de la forma. D'alguna manera, Pollini sintetitza en una unitat expressiva coherent i indestruïble el contingut comunicatiu de l'obra –tot s'equilibra, res pren preponderància– i és així com el missatge arriba a l'oient

en tota la seva plenitud i significació. Fins a cert punt escoltar Pollini és com adquirir la sensació de percebre l'autèntica realitat del que expressa el compositor i també de com l'interpret viui aquest diàleg.

D'alguna manera, escoltar Pollini en l'*Allegro op. 8* i el cicle *Kreisleriana, op. 16* de Schumann va significar revivir la dialèctica entre l'anhel de llibertat i fantasia amb la necessitat de mantenir-se en la coherència de qui vol explicar i justificar la seva pròpia vivència estètica. Aquesta és la idea amb la qual Schumann componia la seva música. I és cert que segurament podríem trobar una lectura de Schumann més somniadora i fantasiosa; ara bé, segurament no hi sentiríem, com ens ho va posar en relleu Pollini, aquella passió profunda per l'austeritat compositiva que Schumann ambi-

cionava per a la seva música.

El *Preludi en Do sostingut menor, op. 45*, la *Balada núm. 2 en Fa major, op. 38*, les *Quatre masurques, op. 33*, l'*Scherzo núm. 3 en Do sostingut menor, op. 39* i la *Polonesa núm. 6 en La bemoll, op. 53*, "Heroica" constitueixen el repertori chopinià que en el seu concert ens proposava Pollini, les quals obres venien a exposar un contingut variat quant a manifestació estètica. Així, el sentit patriòtic, amb tot el que significa de reivindicació i de lluita de la *Polonesa* i l'aire galant de les *Masurques* es contrastaven amb la vocació de recerca i llibertat amb les quals Chopin va escriure els seus *preludis, balades i scherzos*. En aquestes peces Chopin sembla no solament buscar-se a si mateix per trobar l'expressió més personal i íntima, sinó que també intenta portar la seva imaginació creativa i poètica a terrenys veritablement especulatiu. Obres que innegablement porten, en el seu esperit, la seva vocació de trobar nous camins per a l'expressió sonora.

ARXIU / MATHIAS BOTHOR-DEUTSCHE GRAMMOPHON

I potser per aquest contingut multifacètic, el pianista italià va dedicar-se a extreure de manera global els trets que més personalitzen el compositor, com són el virtuosisme brillant i el nacionalisme incipient i, en canvi, no posar de manifest aquell esperit d'explorador de l'espai sonor en les vessants de l'harmonia i del timbre. Principi estètic que preval per damunt de l'espectacularitat impressionant (*Polonesa*), en altres ocasions de l'esperit galant (*masurques*) o també a suggerir-se amb el prodigi del seu virtuosisme especulatiu (*Preludi, Balada i Scherzo*). Varietat que sí va proporcionar brillantor al recital, però restà en canvi rigor i tensió expressiva a l'actuació.

RMC
284

Deu magnífics anys

CAMBRA A L'AUDITORI. Quartet Casals. Haydn: *Quartet op. 33 núm. 2, Quartet op. 33 núm. 4*. Beethoven: *Quartet núm. 8, op. 59 núm. 2*. L'AUDITORI (SALA MARTORELL). 25 D'ABRIL DE 2008.

per Lluís Trullén

El passat desembre el Quartet Casals celebrava el seu desè aniversari, una efemèride que marca els primers anys de trajectòria d'una de les realitats més sòlides del panorama cambrístic in-

ternacional, condició reafirmada concert rere concert. En un nou programa dedicat als quartets russos de Haydn, aquells que el compositor va escriure en el decurs de la visita del Gran Duc Pau de Rús-

sia al palau de Nicolaus Esterházy, i als quartets russos de Beethoven, dedicats al comte Rasumovski, ambaixador rus de Viena, el Quartet Casals –integrat pels germans Tomàs, per Vera Martínez i Jonathan Brown– va reafirmar aquesta condició de formació de cambra de primer ordre. Elegància, consolidació d'idees, claredat estructural en la plasmació de la forma musical, tot enfocat cap una recreació basada en una gran interiorització de les partitures. Però el resultat, es

tracti de la consolidació del gènere clàssic reflectida en els *Quartetts* de Haydn, es tracti de les constants innovacions que Beethoven plasmava en el segon dels *Quartetts de l'opus 59*, sempre respira una intensa fluïdesa, una serenitat mai no enfrontada amb el dinamisme i una conseqüència amb el sentit estètic de les obres que mai priva de la profusió del color. Serenitat i àmplia volada del so, dos aspectes en perfecte equilibri una vegada més en les mans dels Casals.

El gust finlandès

TEMPORADA OBC. Dir.: Hannu Lintu. Haydn: *Simfonia núm. 86 en Re major*. Sibelius: *Llegendes de Lemminkäinen, op. 22*. L'AUDITORI. 18 D'ABRIL DE 2008.

per Ll. T.

En el decurs d'aquesta temporada l'OBC ha mostrat diverses cares interpretatives: des de la capacitat d'oferir-nos una versió de primer ordre d'una pàgina complexa com la *Novena* de Mahler, fins a aquella que ens mos-

tra l'Orquestra interpretant un Haydn marcat per un excés de sobrietat i manca de plàstica, quan es tracta d'una obra que presenta, com és el cas de la parisenca *Simfonia núm. 86*, una riquesa de matisos, de detalls, d'inflexions, i fins i tot de

picaresca mordent, imprescindible quan cal afrontar-la. És cert que el director invitat per a l'ocasió, el finlandès Hannu Lintu –que el proper 2009 serà director de la Filharmònica de Tampere–, va mostrar més predilecció per la segona obra programada, les *Llegendes de Lemminkäinen*, guerrer les aventures del qual estan inscrites en el *Kalevala*, el poema èpic nacional finlandès. Sibelius va construir una suite en quatre parts, la segona de les quals, el meravellós "El cigne de Tuonela", n'ha esdevingut el passatge més cèlebre. Versió

colorista, brillant, d'una orquestra més lliurada a la potència colorista que ofereix la partitura (amb una Molly Judson sensacional en el corn anglès en la interpretació de l'esmentat moment del cigne), motivada per la direcció passional i detallista d'un director predisposat davant d'aquest quadre orquestral. L'OBC va demostrar-nos una vegada més la seva comoditat en obres de gran magnitud, en detriment de les obres de repertori clàssic malgrat la tasca de Zacharias en el Festival Mozart amb què s'incien totes les temporades.

Alta tradició alemanya

PALAU 100. Staatskapelle Dresden. Dir.: Fabio Luisi. I. Mundry, R. Wagner, R. Strauss.
PALAU DE LA MÚSICA. 10 D'ABRIL DE 2008.

per Josep Barcons

Visita d'una de les orquestres més antigues d'Europa, que es presentava al Palau sota la batuta del recentment nomenat director titular Fabio Luisi. Al programa, obres de dos dels compositors directors que van mantenir-hi una col·laboració més estreta: Richard Strauss, de qui va interpretar-se la *Vida d'heroi*, i Richard Wagner, present en el programa amb l'*Idil·li de Siegfried*.

Abans, però, va poder-se

sentir l'estrena de l'obra *Balancen* de l'alemanya Isabel Mundry, compositora resident de l'orquestra. Bona coneixedora de les sonoritats electròniques, les feia aparèixer explotant els recursos purament acústics dels instruments, tot jugant amb la seva distribució escènica i balancejant –com explica el títol– la presència dels diversos grups, motius, seccions i frases.

Després venia l'incidental i alhora atemporal *Idil·li de*

Wagner, amb *tenutos* d'aquells que fan parar la respiració, *rubatos* que deixen sense aire, i un pols prou dilatant per desafiar el pas del temps. Qui sap si per les apnees que això provoca –i tot i no ser una versió d'aquelles que transformen l'existència–, hom podia transportar-se amb cada un dels lemmotiv a un territori de somni, on es podia veure Còsima entrant a casa i sentint en els violins i els violoncels les carícies amoroses que Wagner va escriure-li a la partitura.

Amb vehemència de so i rauxa interpretativa encetava Luisi la segona part del concert, amb la magna –hi ha qui en diu megalòmana– *Vida d'heroi* d'Strauss. Excel·lents

la precisió mil·limètrica dels grans contrastos dinàmics, les intervencions solistes (meravellosos els oboès, per exemple), i la profunditat sonora de l'orquestra (les ones dels contrabaixos arribaven al cos pel terra de la platea!)... tot al servei d'una música que Luisi modelava a pleret amb l'elegant gest de les seves mans. Un alt nivell interpretatiu que, tanmateix, no va arribar a arravantar –misteris de l'esperit!– el *Geist* de l'auditori.

Conjunt compenetrat

EUROCONCERT. Vienna Piano Trio. Haydn: *Trio en Mi menor Hob. XV/12*, Beethoven: *Trio en Mi bemoll núm. 6, op. 70/2*, Txaikovski: *Trio en La menor, op. 50*.

PALAU DE LA MÚSICA. 8 D'ABRIL DE 2008.

per Ll. T.

Després del seu debut a la península ibèrica l'any 2004 de la mà d'Euroconcert, el Vienna Piano Trio va tornar al Palau amb un programa en què el classicisme del *Trio en Mi menor* de Haydn, i el *Trio amb piano* núm. 6 op. 70/2 de Beethoven escrit sota la influència del compositor austríac, precedien

la interpretació del *Trio* de Txaikovski, una de les pàgines més compromeses del repertori cambrístic. La influència de figures com Isaac Stern, el Trio Beaux Arts o del Quartet La Salle ha estat determinant en l'esdevenir artístic d'aquest conjunt. Compenetració estilística, refinament en la recreació de la música de Haydn i

Beethoven, plantejada amb una amabilitat i dolçor summament delicada i alhora amb un aprofundiment en les qüestions formals repercutien en la solidesa de les versions escoltades. Una visió clàssica perfilada en els matisos, atenta a una sonoritat sempre d'acord amb la placidesa estilística, precedia la pàgina de Txaikovski. Més de cinquanta minuts de música, un veritable *tour de force* per al pianista Stefan Mendl, que ha d'afrontar les més complexes dificultats tècniques, moltes estretament vinculades amb el celeberrim *Concert de piano* del compositor rus, per meravellar-nos amb l'emoció continguda, amb l'evocació,

amb el romanticisme sempre implícit d'aquesta obra. Escrita per Txaikovski entre 1881 i 1882 a la memòria de Nikolai Rubinstein, germà del reconegut Anton, en aquesta versió el piano focalitzava bona part del protagonisme, però el violinista Wolfgang Redik i el violoncel·lista Matthias Gredler sempre van mostrar la cohesió imprescindible de les grans versions de música de cambra. Temperament, delicadesa, sensibilitat, evocació, apassionament, termes tots ells imprescindibles dins l'estètica interpretativa de Txaikovski i que el Vienna Piano Trio va transmetre amb vehemència i una dicció subtil.

RMC
284

Amargós a Granollers

ORQUESTRA DE CAMBRA DE GRANOLLERS. J. Fuster, clarinet. A. Julià, saxòfon. C. Amargós, violí. N. Stavlas, piano. Dir.: J. A. Amargós. J. A. Amargós.
TEATRE AUDITORI DE GRANOLLERS. 13 D'ABRIL DE 2008.

per J. B.

L'Orquestra de Cambra de Granollers, habitualment dirigida per Francesc Guillén, es posava sota les ordres de Joan Albert Amargós amb motiu d'un programa monogràfic dedicat al primer compositor de l'Estat espanyol nominat als Premis Grammy en l'apartat de música contemporània. Amargós sol dir que més que un "director", és un "defensor" de les seves obres; i, efectivament, des del

podí va defensar d'allò més bé la rítmica "canera" de la seva escriptura, mantenint l'ordre fins i tot en els moments en què les combinacions tímbriques infreqüents feien més difícil la precisió interpretativa.

Obria el programa el *Concert per a clarinet i orquestra*, amb Josep Fuster com a solista, que es va mostrar concret i segur al llarg de tota la peça i particularment expressiu en la cadència, en què aprofitava

amb ull viu l'excel·lent reverberació de la sala per accentuar els *legatos* en el registre mitjà-greu. Acabat el concert, Fuster s'unia a Carlota Amargós i Nikos Stavlas (membres, amb la clarinetista Beatrix Graf, del Zalas Trio) per interpretar l'*Atlantic Trio*. Tot i la referència atlàntica, els elements mediterranis de l'escriptura d'Amargós no desapareixien pas de la partitura, plena de gestos flamencs i altres girs populars, molt ben evocats per tots tres intèrprets. El bagatge cambrístic en comú d'Amargós i Stavlas, tanmateix, els feia presentar una lectura més introvertida, preciosa i assentada de l'obra, que contrastava amb el caràcter més extrovertit del clarinet.

A la segona part s'estrenava l'*Homenatge a Michael Brec-*

ker, un concert per a saxo alt i orquestra, obra encàrrec de l'OCGr i el saxofonista Albert Julià. Tot i el bon resultat de conjunt (amb una orquestra ben efectiva tant en els moments de més lirisme com en els de major trepidància rítmica), el so nítid i la línia enormement cuidada i elegant de Julià quedaven –sobretot en el primer moviment– un xic absorbits per l'orquestra, tractada a voltes com una *big-band*, a voltes com un trio de jazz, en clara referència a l'excel·lent *jazzman* mort l'any passat. Potser la punyent potència sonora del saxo tenor de Brecker hauria volat per sobre l'orquestra, però de ben segur no s'hauria pogut sobreposar a l'ovació final del nombrós públic que omplia la sala de concerts.

Mozart, a cara i creu

PALAU 100. Orquestra del Segle XVIII; Orfeó Català; Hanneke de Wit, Wilke Te Brummelströte, Anders Dahlin, David Wilson-Johnson, solistes; Frans Brüggen, director. Obres de Mozart.
PALAU DE LA MÚSICA, 21 D'ABRIL DE 2008.

per Xavier Chavarria

L'orquestra que lidera Brüggen és un instrument peculiar, híbrid gairebé, que lluny de mostrar-se amb una sonoritat definida, acabada, ens proposa reviu la tímbrica adolescent que devia tenir la música simfònica del segle XVIII, en plena experimentació, a la recerca d'un so que potser ni tan sols imaginaven, en què conviuen instruments de generacions diferents amb els acabats d'inventar. Les orquestres del XVIII eren encara un banc de proves; cada orquestra tenia un so particular, en evolució contínua

(res a veure amb l'homogeneïtzació actual que les fa sonar totes igual): Mozart devia sonar completament diferent tocat a Mannheim o a Nàpols. L'orquestra de Brüggen és una foto fixa de la constant redefinició tímbrica d'aquesta època, de les provatures, els invents i les contradiccions organològiques que convertien una orquestra en un organisme viu, mutant. I és apassionant escoltar una formació que reviu amb bon criteri aquell esperit i que ens acostava millor que cap altra al so amb què el mateix Mozart devia sentir la

seva música.

I així va sonar la *Simfonia núm. 40*, amb aquesta incertesa tímbrica, un peculiar equilibri sonor que permetia sentir amb una nitidesa inhabitual violones de sonoritat pastosa, violoncelles barrocs, trompes naturals o clarinets, com si fossin idiomes diferents però en perfecta entesa i amb un so acolorit i embriagador. A més, la solvència de tots els músics en va permetre una lectura cristal·lina i continguda, atents a la direcció concisa i intuïtiva de Brüggen.

Però aquesta fórmula no va acabar de funcionar a la segona part, a la *Missa de la Coronació*, amb un Orfeó Català i un quartet de solistes força descol·locats. El cor, flàccid i entumit, es va perdre en aquesta recerca sonora i va tenir una actuació irregular, de compro-

mís, negligent en el *tempo*, amb entrades insegures i indicis de calància. Aquest ensoïmament es va fer especialment evident a la corda de sopranos, tèbia, d'aguts dèbils, manques de la feresa i convicció que demana aquesta obra. El "Credo" va ser l'únic moment veritablement reeixit de l'obra. Els solistes van complir amb correcció discreta un paper amb pocs requeriments, però la soprano Hanneke de Witt va decebre amb un "Agnus Dei" fred, accelerat i sense emoció. Un concert amb dues cares; i la segona va ser la creu.

Un gran 'Giravolt'

ELS DIUMENGES AL PALAU. Orquestra Simfònica de les Terres de Lleida. M. Benet. A. Tobella. J. Casanova. S. Bellver. T. Marsol. J. Ferrer. Dir.: Alfons Reverté. *El giravolt de maig* d'Eduard Toldrà.
PALAU DE LA MÚSICA, 27 D'ABRIL DE 2008.

per Ll. T.

El 27 d'octubre de 1928 al Palau de la Música Catalana les veus de Mercè Plantada, Concepció Callao, Emili Vendrell i Conrad Giralt estrenaven *El giravolt de maig*, l'obra que el mateix Eduard Toldrà definia com "la meua

cançó més llarga". Obra que per si mateixa pot definir l'estètica noucentista (música de Toldrà, llibret de Josep Carner i figurins de Xavier Nogués) i que com un deliciós *scherzo* ha constituït una de les pàgines més brillants de la literatura

musical catalana. Ara amb una acurada versió de l'Orquestra Simfònica de les Terres de Lleida sota direcció d'Alfons Reverté i un destacat equip vocal, la música de Toldrà va tornar a renèixer amb tota la seva plenitud, amb tots els seus detalls i constantment retratant aquell *arioso* tan màgic i suggerent. Obra en la qual els personatges volen deixar de ser el que són fins que la llum matinal tot ho posa en ordre, exigeix unes veus que sàpiguen copsar aquesta sensibilitat lírica tan profunda i alhora natural de Toldrà. Anna Tobella va mostrar-nos una Jovita d'una pro-

funda tendresa, Mariona Benet una Rosaura idènticament refinada, molt concretament en la pregària. La veu idònia del tenor Jordi Casanova per afrontar l'enamoradís seminarista Golferic, la breu però complexíssima intervenció de Toni Marsol com a Corvetó i la profunditat de tessitura de Josep Ferrer per al rol del bandoler Perot, van configurar un equip vocal sempre ben acompanyat per una orquestra de dimensions cambrístiques i que en tot moment va cuidar sota les ordres de Reverté la tímbrica precisa demandada per la refinada orquestració de Toldrà.

Dos músics de cap a peus

CICLE JOVES INTÈRPRETS CATALANS. Pau Codina, violoncel; José Enrique Bagaría, piano. Obres de Beethoven, Glazunov, Piazzolla i César Franck.
L'AUDITORI (SALA MARTORELL), 30 D'ABRIL DE 2008.

per X. Ch.

Concerts com aquest generen, més enllà del plaer estètic i espiritual, una sensació il·lusionant, esperançadora, en veure dos joves intèrprets tan ben dotats tècnicament i amb tanta música a dins. Pau Codina i José Enrique Bagaría són dos músics de cap a peus, amb una sensibilitat musical exquisida i que encomanen el gaudi que senten en tocar. I com a duet ja mos-

tren una admirable compenetració: en tocar, respiren com un de sol, es fonen en un so acurat, petit però equilibrat, de bon gust i atent als detalls; cada nota té vida pròpia, es respira música per tot arreu, fins i tot al silenci previ abans de tocar. Així va sonar ja la primera peça del seu recital, les *Variacions* que Beethoven va compondre sobre un tema de *La flauta màgica* de Mozart.

Pau Codina també va mostrar un fraseig noble i elegant al *Cant del ministril*, op. 71 de Glazunov, explicant cada melodia amb emoció i senzillesa, sense escarafalls, en un lectura sincera i essencial. L'acompanyament proveït per Bagaría va ser impecable: delicat, precís, amb el pes just, sempre al servei de la música i atent a la sonoritat del violoncel. El protagonisme que la part de piano té al *Gran Tango* d'Astor Piazzolla li va permetre desplegar un virtuosisme ja madur, natural, i una brillantor de so, marca de la casa. Mentrestant, Pau Codina s'esplaiava en tota mena de recursos sonors i tímbrics amb una gran destresa tècnica. El so que treu del seu violoncel és bellíssim i

molt expressiu; als aguts, però, s'aprima, queda un pèl ofegat i genera algunes notes borroses, però totes tenen el seu pes, el seu color, un sentit i una direcció, habilitats que van quedar ben paleses al "Recitatiu fantasia" de la *Sonata en La major* de César Franck, l'obra que tancava el concert, en què Codina va fer "parlar" el violoncel. Bagaría va brillar novament al segon temps d'aquesta *Sonata*, i el cèlebre "Allegro" final, àgil, fresc i il·lusionat, va ratificar l'empatia musical i l'excel·lent connexió que hi ha entre aquests dos músics, la trajectòria dels quals, meteòrica però ferma i consistent, trigarà a tocar sotre i augura concerts memorables.

ESMUC

JUNY 2008
NÚMERO 31

Escola Superior de Música de Catalunya

FOTO: BLANQUERNA MADRID

L'Escola i
Blanquerna

presenten un primer
cicle de concerts a Madrid

ACTUALITAT

Albert Bover

El pianista i professor de l'Escola obre el primer cicle organitzat per l'ESMUC a Blanquerna-Centre Cultural de Madrid

FOTOS: BLANQUERNA-MADRID

Esquerra: Bover en la seva actuació; en primer terme, entre el públic, Salvador Mas i el director executiu de la Fundación Albéniz, Antonio González. Dreta: Borja Expósito i Salvador Mas. Portada: Albert Bover

En el marc de la Setmana de Sant Jordi a Madrid, l'Escola va inaugurar el primer cicle d'estudiants i professors organitzat de manera conjunta amb la delegació del Govern de la Generalitat a Madrid. Els concerts d'aquest cicle tenen lloc a Blanquerna-Centre Cultural (Alcalá, 44). Va obrir el cicle el concert del pianista i professor del departament de Jazz i Música Moderna, **Albert Bover**, que va tocar obres originals i arranjaments propis d'estàndards de jazz i música brasilera. Prèviament, el director d'activitats culturals de Blanquerna, **Borja Expósito**, i el director de l'ESMUC, **Salvador Mas**, van adreçar unes paraules als assistents per tal

de donar el tret de sortida de manera oficial a aquesta nova proposta que portarà a Madrid els músics següents: *Mutza*, obra per a piano i microamplificació, amb Agustí Fernández, piano i composició & Ferran Conangla, sonòleg [30 de maig, professors]; *Els nostres estàndards* amb Carme Canela & Lluís Vidal, veu i piano [27 de juny, professors]; *Jazz Trio* amb Francesc Capella, piano; Horacio Fumero, contrabaix & David Xirgu, bateria [25 de juliol, professors]; Gabriel Amargant, saxo tenor [Menció honorífica en la sisena edició del *Certamen Internacional de Interpretación Intercentros/Melómano*]; acompanyat de Marco Mezquida, piano; Miguel

Serna, contrabaix & Carlos Falanga, bateria [26 de setembre, estudiants]; Gustavo Villegas, flauta travessera [Segon Premi en la categoria de Grau Superior de la sisena edició del *Certamen Internacional de Interpretación Intercentros/Melómano*]; acompanyat de Tim Lissimore, piano [31 d'octubre, estudiant i pianista acompanyant de l'ESMUC]; Oriol Saña, violí & Albert Guinovart, piano i composició [28 de novembre, professors] i Ana Valderrama, violí [Primer Premi en la categoria de Grau Superior de la sisena edició del *Certamen Internacional de Interpretación Intercentros/Melómano*] [26 de desembre, estudiant].

Els estudiants de Musicologia celebren un congrés destinat a debatre sobre el futur de la seva disciplina

Després de mesos de preparació, els estudiants de l'ESMUC van sumar al debat promogut en el marc del II Congrés Internacional de Música a Catalunya la reflexió a l'entorn del present i futur de la seva disciplina, la Musicologia (tant en el vessant històric com etnomusicològic), gràcies a la celebració de les **Jornades d'estudiants de Musicologia i joves musicòlegs** que es van desenvolupar a l'ESMUC del 8 al 10 de maig. L'objectiu de la trobada va ser, a més de compartir inquietuds i interessos, crear una xarxa de comunicacions que permeti la col·laboració i l'intercanvi entre tots els especialistes d'aquest camp d'estudi.

Prop d'un centenar d'estudiants, professors i convidats van participar en aquest primer congrés impulsat pels estudiants de l'ESMUC. La comissió organitzadora, encapçalada per l'estudiant **Mireia Pacareu**, en va destacar la diversitat de perfils: des de musicòlegs de prestigi com els professors **Eero Tarasti** i **Lawrence**

Kramer (encarregats de pronunciar les conferències d'obertura i clausura de les jornades, respectivament) fins a estudiants graduats i postgraduats d'arreu d'Europa.

A més de les clàssiques comunicacions i taules rodones, habituals en aquest tipus de trobades, el congrés (titulat genèricament *La Musicologia en les Societats Contemporànies*) va incloure nous i atractius formats, com els **Pòsters** (que es van exposar durant tots els dies al vestíbul del tercer pis de l'ESMUC), el **Cinefòrum** i les **Trobades temàtiques**. Per tal de fer partícips el nombre màxim d'estudiants de l'Escola (més enllà d'aquells que es vinculen a l'àmbit de la Musicologia), les Jornades també van programar diversos **concerts oberts al públic** i d'accés lliure.

Properament podreu consultar les conclusions de les Jornades al blog següent: jornadesmusicologia.blogspot.com, així com a la pàgina web de l'ESMUC.

El clarinetista Lorenzo Coppola, solista en el concert del Conjunt d'Antiga de l'Escola

El clarinetista i professor de l'ESMUC, Lorenzo Coppola

FOTOS: MIQUEL PERALES

El Conjunt de Música Antiga de l'ESMUC. Aquesta actuació va ser en el marc del 31è Festival de Música Antiga de Barcelona

En el marc del XXXIè Festival de Música Antiga de Barcelona, el Conjunt d'Antiga de l'ESMUC (un dels anomenats Grans Conjunts de l'Escola, juntament amb l'Orquestra Simfònica, la *Big band* i la Cobla), va realitzar un segon concert el diumenge, 11 de maig passat, a la sala Oriol Martorell de *L'Auditori*. Dirigits pel violinista i professor de l'ESMUC, **Emilio Moreno**, el Conjunt d'Antiga, que es va presentar oficialment el mes de gener passat amb un concert dirigit per Chiara Bianchini, es va veure obligat a canviar el programa del concert arran de l'inesperat accident del prestigiós violoncel·l-

ta Roel Dieltiens, el qual va patir una ferida a una mà que va impedir-li tocar.

És per això que el Conjunt d'Antiga de l'ESMUC va interpretar el Concert per a clarinet i orquestra en La major, KV622, de Mozart amb el solista i també professor de l'Escola, **Lorenzo Coppola**. A més d'aquest concert, els estudiants van tocar, de Carles Baguer (1765-1808), la Simfonia núm. 2 en Do menor –per obrir el concert– i, ja a la segona part, la coneguda com a Simfonia *Londres* (en Re major, Hob.I: 104) de Joseph Haydn.

Amb tot, l'actuació del Conjunt d'Antiga de l'ESMUC no va ser l'única vincu-

lació de l'Escola amb el Festival de Música Antiga d'enguany.

En aquest sentit, destaca també la presència de diversos estudiants de l'Escola en el **Fringe** (concerts al barri gòtic i a la Ribera), així com el concert del jove organista i professor de l'ESMUC, **Juan de la Rubia** (València, 1982), que va tenir lloc el 25 d'abril passat a la Basílica de Santa Maria del Mar i va incloure obres de Joan Baptista Cabanilles (1644-1712), d'altres pròpies i diverses improvisacions –d'una manera semblant a la llegendària capacitat d'improvisació exercida pel mateix Cabanilles.

L'ESMUC se suma al II Congrés Internacional de Música a Catalunya amb un doble concert d'estudiants

En el marc del congrés organitzat pel Consell Català de la Música, que es va desenvolupar a la seu central de la Universitat de Barcelona els dies 8, 9 i 10 de maig de 2008, l'ESMUC va respondre a la invitació dels organitzadors de la trobada amb la programació d'un doble concert, tot i que breu, celebrat el divendres, dia 9 de maig, a dos quarts de deu del vespre, a l'esplèndid Paranif de la UB.

Per a l'ocasió, i en representació de l'Escola, el **Quartet Impromptu**, format pels estudiants Òscar Vilapinyó, violí; Tomàs Alcaide, violí; Ignacio Cuello, viola i Nicolás Jesús Cobo, violoncel, van interpretar el Quartet de corda, núm. 8, op. 110, en Do menor (1960) de Dmitri Jostakovic. Seguidament, la Cobla de l'ESMUC va tocar una petita selecció de tres sardanes prou representatives del que ha estat l'evolució estilística de l'escriptura per a cobla. Per aquest ordre: *Juny*, de Juli Garreta; *El Testament d'Amèlia*, de Ricard Lamote de Grignon, i *Voluntariat*, del jove Marc Timón, graduat en composició per l'ESMUC i un dels valors més sòlids incorporats de manera recent a la composició per a cobla.

La Cobla de l'ESMUC va estar formada en aquesta ocasió per Bàrbara Ardanuy, flabiol; Ivan Alcazo i Xavier Pinyol, tible; Joan Sala i Conrad Dalmau, tenora; Marc Solanelles i Ramon Figueras, trompeta; Obed Jese García, trombó; Pep Moliner i Joan Ballart, fiscorn i Javier Vacas, contrabaix. Tots ells, dirigits en els assaigs previs a l'actuació pel professor de l'Escola, Marcel Sabaté.

FOTOS: MIQUEL PERALES

Les 'Confessions' de Sant Agustí d'Hipona

UNA LECTURA

per JOAN GRIMALT

Els estudiants de Musicologia coneixen bé aquell fragment on Agustí confessa vacil·lar entre la voluptuositat del cant i el seu efecte pietós i salvífic.

Així fluctuo entre el perill que pot suposar aquell plaer i l'experiència de la seva utilitat, i m'inclino, sense voler donar certament una sentència irrevocable, a aprovar el costum de cantar dins l'església, a fi que la delectança de les orelles ajudi l'ànima, massa feble encara, a enlairar-se vers un fervor de pietat. Tot i això, quan m'ocorre que m'emociona més el cant que les paraules cantades, confesso que és una falta que mereix penitència i aleshores m'estimaria més no sentir cantar. (p. 302)

Un professor molt estimat de la Universitat de Barcelona, d'aquells pocs que deixen petja, ens va passar fa molts anys una llista de les obres fonamentals de la literatura universal: i aquesta n'era una. I jo em preguntava: més enllà de les citacions, què hi deu haver? Sense saber res de la tradició llatina, ni de la història de l'Església, ni de teologia, es pot llegir una cosa com les *Confessions* de Sant Agustí, així per un gust? Tot el llibre, vull dir; com qui llegeix una cosa d'ara.

L'article que esteu llegint és la resposta a aquesta pregunta.

SANT AGUSTÍ

Agustí, bisbe d'Hipona (354-430) és un dels més importants Pares de l'Església. De Pares de l'Església, o sigui d'escriptors teòlegs que han establert el fonament del Cristianisme, a base sobretot d'interpretar les Escriptures, n'hi ha de grecs i de llatins. Els Pares grecs escrivien en la llengua (*koiné*, es diu: 'llengua comuna') que, a l'Imperi Romà, feia el paper de llengua de prestigi, com ara l'anglès, o com fins fa poc el francès. Entre els llatins, a més d'Agustí, hi figura un altre personatge important per als músics, el papa Sant Gregori I el Gran, que va donar nom al cant

*Dins els límits de l'espai i del temps,
l'ànima de l'home anhela la llibertat.*

*Som aquí, en aquest vast univers, i no sabem què som,
i no sabem què és l'univers.*

*D'aquí ve la pregària de l'home per la llum, la seva perpètua lluita
per aprendre una mica més durant els dies del seu pelegrinatge,
i el seu esforç per anar transmetent la torxa de les seves visions
de generació en generació.*

Joan MASCARÓ, *Llànies de foc*: p. 62.

gregorià; o Sant Jeroni, un contemporani d'Agustí que va traduir la Bíblia al llatí (del grec i de l'hebreu), entre els ss. IV i V.

Josep BATALLA (2002) ens descriu Agustí com un personatge seductor, admirat, ple de talents. El seu ofici era el de retòric, o sigui, professor de llatí, que era la llengua que també parlaven naturalment, ell i el seu entorn. Nascut d'una família humil a la perifèria de l'Imperi Romà, a Tagaste prop de Cartago (avui Algèria), al nord d'Àfrica, aconseguí fer-se amb la formació més ben considerada a l'Antiguitat, la Retòrica, o sigui l'art de l'expressió (i la persuasió) a través de la paraula. En aquesta formació destaquen dos pilars: la tradició clàssica grecollatina, i la Bíblia. Tan d'hora (s. IV), i ja són els mateixos que han fonamentat la cultura occidental fins fa quatre dies! Agustí se sap doncs les Escriptures, sobretot els Salms i Sant Pau, de memòria, i els va citant constantment; se'n serveix per bastir el seu discurs com a material de base, i com a fonament de prestigi. Aquest és un procediment habitual en la literatura cristiana dels primers

segles (DOLÇ, p. 408).

També és important la seva arrel neoplatònica, a través de la lectura de Plotí: hi va arribar per l'adhesió al maniqueisme, del qual més endavant es va distanciar, decebut. Aquesta adhesió, de primer, el va portar a Roma, i després a Milà, on va ocupar la càtedra de Retòrica. Insatisfet, per decidir-se a la conversió al cristianisme es va retirar, per acabar de rumiar, escrivint i llegint. Retornat a Tagaste, hi funda una comunitat monàstica, en l'ambient de la qual escriví les *Confessions*, autobiogràfiques, que combinen les tècniques de gran retòric amb una espontaneïtat que encara avui impressiona. Aquesta combinació de dos aparents oposats com són el càlcul i l'expressivitat més íntima fa pensar en la música d'Alban Berg.

Més tard accepta ser bisbe, com una servitud, i això inclou predicar, que se li donava molt bé, però també fer de jutge de pau, que podria haver estat una càrrega (*sarcina episcopatus*, deia ell: 'el fardell o el pack de l'episcopat'). Sobretot, inclou renunciar a la vida contemplativa per la qual ell es delia.

Aquesta renúncia és coherent amb la seva idea del món. L'Església de Déu és per a ell un refugi del "segle" (el món profà i la seva època), amb les seves "servituds mortals". Entre les quals "el fast de l'altivesa, la delectança de la lascívia i el verí de la curiositat". Aquesta antivitalisme, pronunciat des de la lluita interior amb un temperament sensual, és un tret típic d'Agustí. De fet, però, Pau de Tars ja recomanava als romans de "no conformar-se al segle present", és a dir de vigilar i resistir críticament respecte a les modes i trampes del moment (Ro 12,2).

**El cant
l'emociona
fins a les
llàgrimes, i
en reconeix
la gran utilitat
devocional.**

EL TRADUCTOR, MIQUEL DOLÇ

Hi ha hagut diverses traduccions catalanes de les *Confessions*, però comptar amb aquesta de Miquel Dolç és un luxe, i ho seria per a qualsevol llengua, comparable només a les traduccions de Miquel Desclot, o de Xavier Benguerel.

Miquel DOLÇ (1912-1994) era un filòleg i poeta, d'origen mallorquí, que va traduir, tant al català com al castellà, moltes obres fonamentals de la cultura llatina, cosa que li valgué reconeixement i prestigi. Per aquesta traducció de les *Confessions*, p.e., rebé el Premi Serra d'Or, el 1990. A més del text, ofereix un escript de notes sobre llengua (p.e. aclarint la sintaxi d'una frase complexa), sobre la Bíblia i els textos clàssics antics, sobre la història de l'Església, sobre teologia i filosofia, i ho fa sense donar res per sabut. Això permet entrar al text des de la més solemne ignorància.

Dolç domina el llatí, és clar, però també el llatí del català, i tradueix expressions llatines de la manera més directa possible, il·luminant racons de la llengua que havien quedat oblidats. P.e. "al vostre conspecte", un gir típic de la Vulgata que vol dir 'en presència vostra', o 'davant de la vostra mirada'. D'altra banda, fent honor al seu origen mallorquí, no oblidava tampoc l'element idiomàtic, i això és igualment exemplar. P.e., "una voluntat que ara és així i adés així no pot ésser immortal." (p. 364) Per als qui tenen fam i set de català *heavy*, o català de debò, cansats de tant de peixet foraster i remullit, aquí hi ha un bon rebost ple de qualitat. Aquests textos permeten al lector recuperar la confiança en les possibilitats de la llengua.

Abans de parlar de l'estil, un dels plers principals d'aquesta lectura, parlem però breument del contingut del llibre.

LES 'CONFESSIONS'

En primer lloc, els aspectes musicals, que són els que ens hi han portat. Una de les poques referències a la història dels himnes, aquesta peça clau del cant gregorià, que ens han pervingut, la trobem precisament aquí (p. 238):

No feia gaire que l'Església de Milà havia començat a celebrar una pràctica de consolació i d'exhortació, en què les veus i els cors dels germans s'unien amb gran ardor en un cant. [...] Pernoctava la pietosa gernació dels fidels a l'església, disposada a morir amb el seu bisbe [Ambrós, acusat d'heretgia]. Fou aleshores que, a fi que el poble no es desmoralitzés per causa de la inquietud i del tedi, hom va resoldre de fer-li cantar himnes i salms se-

Agustí d'Hipona,
pintat per Sandro Botticelli (ca. 1480)

gons que se sol fer a les terres de l'Orient.

Més enllà de la seva capacitat per animar les persones, la música, en la mentalitat d'Agustí, se situa al costat de les "voluptats dels sentits": del sexe, del menjar, dels perfums, o de la vista "de la llum delitosa" (p. 303). Dominat per la vacil·lació entre idealisme i sensualitat, aquesta tensió, sovint excessiva, és una de les gràcies (i desgràcies) de la figura del sant. El cant l'emociona fins a les llàgrimes, i en reconeix la gran utilitat devocional. Després del famós passatge de la fluctuació, amb què encapçalàvem aquestes notes, una nota de Dolç (p. 302) ens explica que el sant va resoldre el seu dubte a favor del cant eclesiàstic, en una carta de cap a l'any 400.

Pel que fa al contingut teològic, les *Confessions* són un diàleg íntim amb Déu, un Déu personal i manifestat interiorment, però de manera quasi física: "Callareu sempre?", li retreu, p. 34. La fe es revela com una recerca de la fe, la recerca d'un que decideix que vol creure, tot i constatar sovint que no veu ni sent "res" ni "nirgú".

**Un altre tret
ben actual
de l'actitud
agustiniana és
la seva
flexibilitat
hermenèutica.**

Sant Pau, i Agustí s'hi afegeix, recomanaven "no tocar dona" per poder estar més per Déu. Aquesta contraposició entre vida terrenal i espiritual és una de les claus de la influència d'Agustí sobre la nostra mentalitat. Té una metàfora de ciutats: Babilònia és per a ell la ciutat del diable, mentre que Jerusalem, seguint el llenguatge veterotestamentari, seria la ciutat de Déu, allà on ens dirigim. Aquest és el títol, també, de la seva obra culminant, *De civitate Dei*.

La idea de defugir el plaer és una idea d'arrel oriental (com quasi tot a Occident), molt antiga. L'Antic Testament en va ple. Amb aquesta negació del goig humà ("terrenal"), tan estranya al moment actual, Agustí es col·loca en una posició vital incòmoda:

Aquí puc estar, i no vull; allí vull estar, i no puc: infel·lix per tots dos costats! (p. 315)

Un dels personatges moderns on aquest malestar es manifesta més clarament és en l'asquenasa Gustav Mahler. Ell es veia a si mateix com a "soldat del campament celest", per dir-ho com Agustí (p. 298), i també l'hi veien els seus contemporanis de la *Sezession* (cf. el fresc de Klimt dedicat a Beethoven, on Mahler apareix en forma de paladí medieval) i de l'Escola de Viena. Schönberg en parla com d'un sant, en el sentit de la *religió de l'art* d'arrel wagneriana. El cost d'aquesta actitud sacrificial és, està clar, un sofriment radical i constant. Alma, la seva esposa, en parla sense gaire empatia, però segurament de manera realista.

Aquesta negació del jo i de la vida, així com el pessimisme de veure els llibres sagrats, la seva gran referència, com un misteri, contrasta amb la mentalitat dominant avui, però també amb el vitalisme dels *Upanishad*, aquells llibres sagrats de l'hinduisme, traduïts i comentats fa molts anys per un altre mallorquí universal, Joan MASCARÓ. Diu:

Quina és la idea central dels Upanishad? És una afirmació, la suprema afirmació d'un Esperit de l'univers que habita en l'home com a autèntica essència de la seva consciència i de la seva vida. Aquest Esperit s'anomena Brahman. Les seves tres característiques són pur ésser, pura consciència i pura joia.¹

Llegint el llibre de MASCARÓ al costat de les *Confessions* m'adono de la superficialitat de la meua mirada, i del perill de fer comparacions barates. De renúncia, p.e., el *Bhagavad Gita* també en parla (MASCARÓ 2001: p. 57), encara que sigui la joia de la renúncia, i no la incomoditat de l'ambigüitat, típica de St. Agustí. A més, la meua seria una comparació absurda, entre una proposta ideal, sobre el paper, i la confessió d'uns intents reals, plens d'imperfecció i de contingència humanes.

L'ESTIL

Pel que fa a la manera d'escriure, el goig és doble, perquè estem en mans de dos mestres de l'expressió, dos especialistes que estimen el llenguatge i el dominen. El llatí és la llengua materna d'Agustí, i també el seu ofici. La seva no és una manera de dir literària, sinó oral, com un discurs. En l'Antiguitat, en efecte, era corrent llegir en veu alta: el text va ple de repeticions eloqüents, de preguntes retòriques, de girs espontanis. P.e. "els palaus de la memòria", o "la mà del cor". Recorda també la música de Beethoven, o de Mahler, que allà on fa la impressió d'improvisació, sovint amaga un càlcul rigorós.

Al costat d'aquests moments propis de l'oralitat, però, apareixen també expressions clàssiques, pròpies d'una formació seriosa, p.e. "allà on llostreja la veritat", que DOLÇ (p. 348) detecta com un eco de les *Geòrgiques* de Virgili. O moments d'audaç simbolisme:

en la celebració on és servit aquell peix pescat en les profunditats per a nodrir-se'n la terra pietosa,

en al·lusió a l'Eucaristia i al conjunt dels fidels (p. 426).

També abunden els jocs retòrics típics de la literatura llatina, com són típics de Schöenberg, Berg i Webern els jocs amb els nombres. P.e.:

*que respirin en veure en mi el bé,
que sospirin en veure-hi el mal. (p. 264)*

Dolç, per la seva banda, ens obsequia a cada pas amb expressions com "la vesània de la voluptat" (p. 43), o sigui la follia, la fúria, l'alienació mental del desig de plaer. "Aquell qui vós ompliu, el sollevu" (p. 292), és a dir l'alceu des de sota (*sub-levare*), separant-lo del que li fa de suport. "No cauen aquells qui tenen llur celsitud en vós" (p. 354), vol dir llur excel·lència, llur elevació: *celsus* significa 'elevant'. O d'altres que no cal explicar, com "ocellic implume", p. 387.

Enmig d'aquest delit pel verb i les seves possibilitats, però, apareix l'ombra de la culpa. Ens ocupem massa de les formes i negligim l'essencial, ve a dir Sant Agustí (p. 35). Com a retòric, es qualifica ell mateix despectivament de "venedor de paraules" (p. 236). El cert és que, de vegades, enredat en les xarxes del seus propis mots, sembla talment que els arbres de l'expressió no li deixin veure el bosc del pensament que empaïta (p. 280). En el fons, tornem a trobar aquí la famosa fluctuació agustiniana, que val tant per a la música com per a la paraula. El mestre de Retòrica no pot evitar deixar-se guanyar pel joc lingüístic, i alhora ell abomina explícitament d'aquesta buidor, contraposada a la Veritat. Buidor a la qual el sentit actual de "retòric" al·ludeix, p.e. quan diem "no vull escriure amb tanta

Ary Scheffer, St. Agustí i sa mare, Sta. Mònica (1846). L'obra es troba al Museu del Louvre (actualment fora d'exposició). Representa una escena de les *Confessions*: la visió il·luminadora que tingueren, mare i fill, al port d'Ostia (p. 246)

retòrica". Tota la força de l'artista, diu Agustí, s'hauria de reservar per a la Lloança, enlloc "d'espargir-la en refinaments enervants." (p. 305)

CONCLUSIÓ

Un breu comentari sobre l'edició. Publicat el 1989 dins *Clàssics del cristianisme*, el text apareix ara en una altra col·lecció de la mateixa editorial. Això sol ja mereix l'aplaudiment unànim: l'únic criteri no ha de ser sempre el comercial. No sé si a l'editor li surten els números, però durant els anys en què aquesta traducció modèlica estava introbable, en català es vivia pitjor. Només hi falta una bona introducció, tot i les esplèndides notes del traductor. Un detall curiós és el dels errors ortogràfics, que ja se sap que distingeixen el nostre panorama editorial del de les llengües normals. Aquí, però, prenen formes notables, com "així dones" enlloc de "així doncs", o "per tal corn" enlloc de "per tal com". Són pífies de màquina, no de persona: el corrector ortogràfic ci-bèrnetic no les detecta. No sembla sinó que s'hagi fet servir un programa informàtic de *scaneig* del text, que hauria reconegut com ha pogut la impressió de 1989, negligint una revisió final acurada.

Agustí, que a les *Confessions* passa comptes amb la doctrina maniquea, a la

qual s'havia adscrit de jove, acaba la vida en una agra polèmica amb els seguidors de Pelagi, un optimista que creia que l'home ja és prou bo per salvar-se, sense tanta gràcia de Déu. Agustí no es veu amb tan bons ulls, sembla, i no confia tant en les capacitats humanes, potser llevat de la voluntat. Tot i així, m'agrada molt la imatge següent: *Déu ens ha encomanat d'aplegar; la tria, se la reserva ell.*²

L'Edat Mitjana converteix en *auctoritas* l'obra agustiniana, i la situa en aquest lloc crucial en què ens el presentava el nostre estimat professor de literatura. Això va més enllà de l'àmbit religiós: l'escriptura introspectiva típica d'Agustí, p.e., és model d'un Descartes o d'un Pascal, tot i les grans diferències d'orientació.

Un altre aspecte ben actual de l'actitud agustiniana, instal·lada sovint en el neguit del dubte, és la seva flexibilitat hermenèutica, gens dogmàtica: a la p. 420, p.e., parla d' "una veritat única expressada de mil maneres". Entre un concepte i la seva expressió, diu el retòric des de la pràctica, no hi ha una relació única ni absoluta, sinó moltes de possibles i vàlides (pp. 428, 430).

La tendència a veure l'home des de la desconfiança, així com la reticència davant la natura han marcat no només l'Edat Mitjana, sinó de retruc tota la nostra civilització. Ja fa uns decennis, però, que estem recuperant, a Occident, una mirada positiva sobre el món i la humanitat, potser influïts per les filosofies orientals i l'ecologisme. BATALLA clou el seu estudi així (p. 201):

En els segles posteriors, quan el Renaixement i la Il·lustració hauran obert nous horitzons a la humanitat, ineptituds i encarcaments eclesiàstics faran que s'enquisti un cristianisme obsessionat pel pecat, malfiat envers el plaer, complagut en la por, aclaparat per l'infern, autoritari enfront dels dissidents. Sens dubte, aquests mals han assolat el cristianisme llatí. Tenen, però, un únic causant? Tal volta aquest és Agustí? És clar que no. L'obra d'Agustí té mancances, però no podem fer responsable a Agustí del mal ús que n'han fet els qui han estat incapços de criticar-lo.

BIBLIOGRAFIA

- Josep BATALLA, *Agustí d'Hipona*. In: *Història del pensament cristià. Quaranta figures*. A cura de Pere-Lluís Font. Proa: Bcn 2002.
- AGUSTÍ D'HIPONA, *Confessions*. Traducció i notes de Miquel DOLÇ. Proa: Bcn 1989, reed. 2007.
- Joan MASCARÓ, *Diàlegs amb l'Índia*. Proa: Bcn 2001.

NOTES

1. MASCARÓ 2001: p. 46. El subratllat és meu.
2. Citat per BATALLA 2002: 198.

Joan Grimalt és professor del Departament de Teoria i Composició i Direcció de l'Esmuc.
joan.grimalt@esmuc.net

Activitats

juny 2008

Els concerts de l'Acadèmia (2a edició)

(L'Auditori. Sales Oriol Martorell i Tete Montoliu. Lepant, 150. Barcelona).
Entrada gratuïta, fins esgotar localitats.

A les 19 hores.

FINAL DE LA TEMPORADA 2007-2008

GRANS CONJUNTS

Dia 17. *Big Band* de l'ESMUC (Sala Montoliu).
Obres: *Porgy and Bess*, de George Gershwin.
Joan Albert Amargós, direcció.

Dia 18. Orquestra Simfònica de l'ESMUC (Sala Martorell).
Obres de: Felix Mendelssohn-Bartholdy, Joseph Haydn
i W. A. Mozart.
Christopher Hogwood, direcció.

Dia 19. Cobla de l'ESMUC (Sala Montoliu).
Obres de: Manuel Saderra i Puigferrer, Josep Maria Bernat,
Rafael Ferrer, Josep Maria Ruera, Jordi León, Marc Timón,
Manuel Oltra i Salvador Brotons.
Bernat Castillejo, direcció.

Més informació: www.esmuc.cat

Aquest programa pot estar subjecte a canvis d'última hora.

Sonologia

Dia 2, 18 hores.

Seminari de Sonologia: *El Reactable: Música en viu mitjançant ordinadors*, impartit per Sergi Jordà, luthier digital, professor de l'ESMUC i la Universitat Pompeu Fabra (UPF), investigador, i cap de projectes del Music Technology Group, UPF.

Pedagogia

Dia 4, 11 hores.

Seminari d'Investigació en Educació Musical: *La investigació preventiva i paliativa sobre les malalties professionals del músic*, impartit per Jaume Rosset.

Música Clàssica i Contemporània

Dia 4, de 16 a 20 hores; i dia 5, de 10 a 14 hores.

Curs de contrabaix: *El contrabaix a la Wiener Symphoniker*, a càrrec d'Ernst Weissensteiner.

Música Clàssica i Contemporània

Dia 13 i 14.

Curs de percussió *Experimentació, creativitat i improvisació en la interpretació del repertori per a percussió* i conferència *L'angoixa per la interpretació de memòria*, a càrrec d'Steven Schick.

Sonologia

Dia 16, 18 hores.

Seminari de Sonologia: *Presentació de treballs de laboratori de so*, a càrrec d'Enric Giné.

Cicle de l'ESMUC al Centre Cultural Blanquerna de Madrid (Alcalá, 44), 21 hores.

Dia 27: *Els nostres estàndards*. Amb Carme Canela, veu & Lluís Vidal, piano. Per a més informació: www.esmuc.cat i www.ccblanquerna.cat

Podeu consultar totes les activitats de l'Escola a www.esmuc.cat

Gent ESMUC

FOTO: MIGUEL PERALES

Eusebio Sáez

ESTUDIANT DE L'ESMUC I
TROMBÓ SOLISTA DE L'OBC

'Porto des dels vuit anys enganxat al trombó!'

Parla i toca amb un aplom fins a cert punt insòlit si tenim present que només té vint-i-un anys. Sabent què vol dir en cada moment. I com vol comunicar-ho. Aquest jove valencià està a punt d'acabar els seus estudis a l'ESMUC, on ha estat seguit de ben a prop, entre altres, per professors com Raúl García o Ángel Serrano. Mestres que són ara també companys de feina en tant que Sáez exerceix fins a finals de temporada de trombó solista a l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya. Per mèrits propis. En justa correspondència al seu talent i a les hores de treball.

per RUT MARTÍNEZ

—La veritat és que no tinc pràcticament records d'infantesa sense el trombó...

—Així resulta més fàcil d'entendre. Tota una Tercera de Mahler, amb solo obligat per a tot trombonista. I tu, com si res...

—Passant-m'ho bé, disfrutant. Aquesta temporada ha estat un luxe: la Simfonia Alpina, la Patètica de Txaikovski, Till Eulenspiegel, Mahler...

—Explica'm. Per què vas escollir l'ESMUC?

—Bàsicament per dos motius: el primer, el professor. Ja estudiava amb Ricardo Casero i tenia dues possibilitats: València o Barcelona. Aquí entra el segon argument: la mateixa Escola, la seva infraestructura. De fet, ja coneixia una mica l'ESMUC, havia estat a la JONC, amb setze anys, i havia conegut ja alguna gent. Tot hi va influir.

—I ara que estàs a punt d'acabar, com valors l'experiència?

—Bé, la veritat. He aprofitat molt el temps, sobretot a nivell instrumental perquè l'Escola, com a logística, et facilita molt la feina. És increïble poder estudiar d'una manera regular i tranquil·la, preparar bé les proves i audicions... De fet, m'he centrat molt en la pràctica del trombó i he intentat que el gruix d'assignatures teòriques no em robessin massa temps.

—Parles de proves i audicions... Tinc entès que n'has fet moltes...

—N'he fet algunes, sobretot a partir de segon... Per a la JONDE, per exemple, on vaig participar en dos encontres. Després vaig fer les proves internes per a la plaça de segon trombó, per a un any,

amb l'OBC.

—I...

—Després, els meus companys es van sentir còmodes amb el meu treball i em van ampliar el contracte fins que es van convocar proves, des de l'inici d'aquesta temporada fins a Setmana Santa vaig estar treballant com a segon trombó. I enmig de tot això, el mes de gener passat van sortir les proves per a la plaça de solista.

—Que va quedar deserta...

—Sí, però em van oferir l'oportunitat de provar-me en la plaça de solista fins a finals de temporada. I aquí em tens!

—Tens la sensació d'haver anat molt ràpid?

—Sí, fins a cert punt. Però també he assaborit molt l'estudi i aprenentatge de l'instrument. He tingut molt bons professors (Luis Gómez, Carlos Gil, Ricardo Casero...) que m'han ajudat i aconsellat correctament. I també el meu avi... Sense ell no hauria estat músic. En general, es tracta de marcar prioritats, de jerarquitzar les teves obligacions. En tot, també en la vida. I per a mi, el més important és, ara mateix, l'Orquestra. És el que vull fer. Però amb seny i sentit de la responsabilitat. És a dir, no he oblidat l'ESMUC, i més ara que estic a punt d'acabar. Sé que si vull treballar en qualsevol centre superior o oposar en les millors orquestres, em cal el títol.

—On et veus, en un futur no massa llunyà?

—Home, on m'agradaria? (Calla un moment i sentència) A la Filharmònica de Berlín o a la de Nova York... Tenim dret a somniar, no? De fet, fa poc vaig assistir a unes classes magistrals que el trombó solista de la Filharmònica va fer a l'ESMUC i em va convidar a les proves. Hi aniré, és clar. També m'in-

teressa molt l'escola nord-americana, importantíssima en l'àmbit del vent —metall. Preparar un Artist Diploma a Juilliard, per exemple...

—I entre les teves prioritats, figura també la música de cambra?

—Cal veure-ho d'una manera objectiva. Quantes orquestres hi ha? Quantes places de solista? Però també, quants grups de cambra? Que es guanyin la vida només fent cambra, els *Spanish Brass*. De fet, la música de cambra és molt nòmada. Tens un *bolo* per aquí, un altre per allà; necessites un *manager*... En canvi, tota orquestra és una autèntica empresa. Particularment, m'omple més. I, fins a cert punt, no deixa de ser fer música de cambra però en format gran. També tinc una il·lusió molt gran: ressucitar el Quartet de Trombons de Barcelona, amb l'objectiu de gaudir de la música i aprendre.

—Preferències de repertori?

—Romàntic, és clar (somriu).

—I projectes?

—De moment, treballar amb l'OBC fins que surti la plaça de trombó solista. Aquesta és una carrera de fons. Els instrumentistes som com esportistes d'elit. Treballem molt per a un sol moment. Molta constància, molt d'estudi. I estudiar bé, és clar. A nivell formatiu, voldria continuar estudiant, escollint el destí també en funció de si em quedo o no a l'orquestra. De fet, m'encanta Barcelona.

—Per?

—És la ciutat més avançada d'Espanya. La més europea de l'Estat. A nivell cultural, sí. Però també socialment. També valoro la proximitat amb casa meua. No ens enganyem: això és molt important. València, i més ara, està prou bé. Però si em fan escollir, ho tinc clar: em quedo a Barcelona.

Música sense disfresses

PALAU 100. Cincinnati Symphony Orchestra. Janine Jansen, violí.
Dir.: Paavo Järvi. Mozart, Txaikovski, Xostakóvitx.
PALAU DE LA MÚSICA. 17 D'ABRIL DE 2008.

per Mercedes Conde Pons

Confesso que el fenomen Anne-Sophie Mutter havia condicionat les meves expectatives respecte de l'audiència i "visió" de la jove violinista Janine Jansen, segons que em feia a la idea: víctima de la feroç competència comercial també present en el món de la música que la feia vestir-se amb l'imprescindible, ara ho sembla, vestit llarg amb escot banyera —per als poc avesats en la matèria, aquell escot que deixa pràcticament del tot els braços i la part alta de l'esquena lliures—,

segurament molt còmode per tocar el violí, tot s'ha de dir, per tal de lluir no només el seu talent artístic, sinó també la seva gràcia natural pròpia de la joventut. I confesso que en començar a sentir el *Concert per a violí i orquestra*, op. 35 de Txaikovski interpretat per Janine Jansen, vaig ser jo la que es va sentir víctima del meu propi parany, o del màrqueting i la seva excessiva agressivitat. Perquè la interpretació de l'extraordinària violinista holandesa va ser d'aquelles que queden

gravades no només a la retina i a l'oïda, sinó en un altre racó, potser no físic, però sí molt perdurable en el temps. L'extens "Allegro moderato" amb què comença el concert i que n'ocupa pràcticament la meitat va ser un tot d'unitat musical: ni les parts més virtuosístiques ni les més líriques —amb cotes de subtilitat sonora al límit de l'imperceptible per l'oïda humana— es van deslligar en cap moment, i feien mantenir l'oïent en una atenció i tensió emocional poc fàcil d'aconseguir entre el públic habitual del cicle Palau 100. Un fet també atribuïble a la unitat que la virtuosa del violí va mantenir amb la Cincinnati Symphony Orchestra, sota la batuta de Paavo Järvi, plenament implicat en el fer de la vio-

linista, tots dos imbuïts d'una comuna concentració en la música. Així és com l'Art pot fluir amb total llibertat.

Aquest concert s'emmarca va entre una obertura que es podria dir de "pompa i circumstància" de l'òpera mozartiana *Le nozze di Figaro* i la gegantina *Sinfonia núm. 10*, op. 93 de Dmitri Xostakóvitx, en què va excel·lir el bon ofici de Paavo Järvi com a titular de la Cincinnati Symphony Orchestra, que va posar de manifest el que passa quan un director amb carisma pot transmetre la seva mentalitat a un grup humà. Com a bombó, després d'un àpat copiosos, un *Valse Triste* de Sibelius, aquest sí, sense ser de circumstàncies tot i estar fora de programa.

Ambaixadors de luxe

CICLO GRANDES INTÉRPRETES. Cor Madrigal; direcció: Mireia Barrera. Obres de Bach, Penderecki, Pärt i Britten.
AUDITORIO NACIONAL, MADRID. 26 D'ABRIL DE 2008.

per X. Ch.

Concert compromès i ple de connotacions el que va fer el Madrigal a Madrid. D'una banda, perquè representa un premi a la trajectòria i la bona feina d'una formació no professional que s'ha guanyat a pols el prestigi que l'ha dut a un reconeixement com aquest; i d'altra banda, perquè permetia al públic madrileny veure el "fill musical" de Mireia Barrera, que, recordem-ho, és des de fa tres anys directora del Coro Nacional de España. Tot un repte,

doncs, també per a ella, assumit amb la valentia i la convicció que la caracteritzen: Barrera no va anar a assegurar el tret amb un programa còmode, sinó que va posar el nivell molt alt per fer lluir el cor amb un repertori temible i de gran categoria.

Els motets de Bach són obres que, per la seva complexitat, posen a prova el cor que s'hi atreveix; i per reblar-ho, els *tempi* que va imprimir Barrera van ser de vertigen, fet que en alguns

passatges no va permetre assaborir la seva immensa riquesa de detalls. Però no hi va haver sotracs; el Cor Madrigal va sobrevolar amb seguretat els tres motets, *Singet dem Herrn, Komm Jesu komm i Lobet den Herrn*, mostrant les seves millors virtuts: és un cor àgil, molt equilibrat, d'afinació neta i amb un pols intern infal·lible.

A la segona part, la dificultat i l'exigència de les obres va créixer, si era possible, amb tres peces compostes fa tres dècades: en l'*Agnus Dei* de Penderecki es va fer palès un bon treball d'empastament i l'ampli ventall dinàmic del cor en una magna sonor d'afinació delicadíssima. És difícil, però, no caure en certa rutina en la *Suma* d'Arvo Pärt, una peça austera, estàtica, basada en el text

llatí del Credo i confegida sobre un sol acord; la van interpretar sis veus per corda, sense direcció, i l'execució va ser correcta però un pèl anodina. I per acabar, l'opus 91 de Britten, *Sacred and Profane*, vuit cançons sobre textos medievals, juganeres, sorprenents, plenes de subtils i resoltes amb convicció i atenció al detall. La cirereta del concert va arribar amb el bis: Mireia Barrera es va treure de la màniga una versió de l'*Agnus Dei* de Joaquim Homs amb el cor cantant a la platea, envoltant el públic, en una mena d'"abraçada musical" molt emotiva que va provocar un franca ovació. El Madrigal i Mireia Barrera es consoliden a l'elit coral, i són un exemple i un orgull per al món musical del nostre país.

RM C
284

'Wesendonck' amb veu d'home

SCHUBERTÍADA A L'ILLA DIAGONAL. Konrad Jarnot, baríton.
Wolfram Rieger, piano. Wagner, Liszt, Duparc.
AUDITORI AXA. 15 D'ABRIL DE 2008.

per M. C. P.

Bon començament de temporada per a la XI Schubertíada a L'illa Diagonal amb el recital del baríton Konrad Jarnot, amb l'acompanyament pianístic del sempre atent i deliciós Wolfram Rieger. Un programa atípic, llarg i ambiciós per a un recital íntim i proper, que les condicions de l'Auditori AXA afavoreixen.

Konrad Jarnot va iniciar el

programa desafiant la tradició liderística que vincula els cinc poemes per a veu i piano de Richard Wagner, coneguts com a *Wesendonck Lieder*, a una veu femenina; certament, no hi ha cap motiu taxatiu que obligui aquestes cançons a ser interpretades per una dona. Konrad Jarnot no va buscar l'efectisme en una interpretació en què la gravetat del seu timbre impres-

sionés l'oïent amb una música a la qual no s'associa, sinó que més aviat es va supeditar d'una manera molt noble i amb bon gust a la meravellosa música i text de la fortuïta parella artística Matilde Wesendonck-Richard Wagner.

Jarnot es reservà per als *Tres sonets de Petrarca* de Franz Liszt una més forta implicació vocal, en termes no només de volum o demostració de registre, sinó també pel que fa al desplegament de matisos. En va fer una interpretació rigorosa però alhora implicada, en què el segell del seu mestre Dietrich Fischer-Dieskau, sense ser excessiu, es va fer palès.

Konrad Jarnot domina el registre que li atorga la seva tessitura de baríton, més aviat lírica però amb cos, però més encara domina la veu, fent-la moure's amb total facilitat d'un registre a un altre i amb un control de la veu de cap, marca Fischer-Dieskau. A favor del seu deixeble, s'ha de dir que no en feia un ús excessiu, com a vegades s'observa en altres deixebles del mestre i baríton alemany. El baríton va servir al primer plat allò més llamíner, però a la segona part van sobresortir cinc cançons escollides d'Henri Duparc, que no per recurrents —*L'invitation au voyage*, *Extase* o *Phidylé*— deixen de ser interessants.

Un 'Rèquiem alemany' atípic

CONCERT DE TARDA AL PALAU. Cor de Cambra del Palau de la Música. María Espada, soprano. José Antonio López, baríton. Kennedy Moretti i Jordi Armengol, piano. Dir.: Jordi Casas i Bayer. *Rèquiem alemany* de Brahms. PALAU DE LA MÚSICA. 28 D'ABRIL DE 2008.

per M. C. P.

Dins l'eclèctic cicle de concerts que és Concerts de Tarda al Palau es va poder sentir una versió poc habitual de l'altíturgic *Rèquiem alemany* de Johannes Brahms. Lluny de les versions magnífiques i aclaparadores que es poden sentir d'aquesta gran obra del romanticisme alemany, la versió per a reducció de piano –feta pel mateix compositor– transmet una austeritat ben lluny del prototipus habitual: gran orquestra i gran cor, amb contundència sonora i dilatació rítmica i melòdica. Aquesta versió –aquí interpretada per piano a quatre mans– està ben bé al pol oposat del que sovint s'associa en l'imaginari universal a l'obra coral de Brahms. La "reducció" per a piano a quatre mans –que també es pot trobar desdoblada en dos pianos– deixa molt despullat el cor i els solistes; això permet, d'una banda,

apreciar amb més detall l'estructura interna de l'obra, plena de sorprenents girs harmònics i contrapuntístics propis d'un gran mestre com Brahms, però que l'amalgama sonora de la versió simfònica no permet distingir. D'altra banda, aquesta nua sonora accentua la fragilitat auditiva del cor, en què es fan més paleses les impureses, però també les virtuts. Per als habituals del Cor de Cambra del Palau, no semblarà estrany que s'avalui positivament la qualitat de so que Jordi Casas i Bayer sap destil·lar d'un grup de veus molt ben cuidades i flexibles. Tanmateix –i potser en tractar-se d'una obra coral normalment per a grup de grans dimensions– es van fer més ostensibles algunes entrades desajustades i, més encara, la desunió en els acabaments de les frases, fet que en un idioma com l'alemany, en què es pronuncien totes les

MARÍA ESPADA I JORDI CASAS BAYER

consonants, la imprecisió es multiplicava. La presència de dos solistes vocals com el baríton José Antonio López i la soprano María Espada va ser tot un luxe, tenint en compte la importància qualitativa dels seus mèrits vocals i l'oportunitat resultant d'escoltar-los pràcticament *a cappella*, en unes intervencions de més compromís i dificultat intrínseca a causa de la manca de sosteniment harmònic del piano en una gran part de les seves intervencions. Una versió,

en piano, de gran claredat i diafanitat que obligà a fer-ne una versió completament rítmica i, en aquest sentit, molt més litúrgica i propera a l'austeritat protestant que traspuen els textos escollits per Brahms, fent-la més apropiada per a un entorn que convidés a la reflexió com pot ser una església. Potser així les "cotorres" que interrompien sense pietat el transcórrer d'una música espiritual haurien temut la ira de Déu, ja que no la del públic assistent al concert.

RMC
284

Dels orígens a l'actualitat

COBLA, COR I DANSA AL PALAU. Cobla Sant Jordi-Ciutat de Barcelona. Santi Molas, percussió. Dir.: Josep Pons. Garreta, Ros Marbà, Serra, Guinjoan, Oltra, Casals, Toldrà, J. Lamote de Grignon. PALAU DE LA MÚSICA. 5 D'ABRIL DE 2008.

per Josep Pasqual

Sorprèn que amb la seva trajectòria musical, Josep Pons optés per un programa de regust tan clàssic en la seva primera incursió en el món de la cobla. Sorprèn per tot el que ell representa en el desenvolupament de la música contemporània a Catalunya i també pel fet que l'historicista repartiment acompanyava la presentació de la primera obra per a cobla de Joan Guinjoan. Potser era l'efecte pretès, però les estètiques van resultar extraordinàriament contrastants, gairebé xocants des de la plataforma estant, a banda que és probable que el respectable hagués agraït donar un cop d'ull a la literatura per a cobla més recent amb òptica ponsiana. I no és perquè no s'agraeixin les re-

lectures del repertori clàssic: vist els resultats, tant de bo l'experiència es produeixi sovint. Enamorat de la recerca de l'efecte a través del joc incessant amb les dinàmiques, Josep Pons va burxar fins a l'inimaginable per accedir als màxims suggeriments en els matisos manipulant a pleret la dicció d'una formació instrumental que li va seguir el joc amb total lliurament. La contenció sonora, els contrastos constants, els finals *morendo*, les subtils fluctuacions dels *tempi*, l'absència d'introids (però amb tots els cops finals, curiosament)... El *Juny* de Juli Garreta va sofrir una nova mutació que va fer recordar la magnífica aposta de Salvador Mas d'ara fa uns anys, de la matei-

JOAN GUINJOAN I JOSEP PONS

xa manera que a la *Porta ferrada* de Ros Marbà i a la *Camperola* de Toldrà es van evidenciar textures molt interessants poc exposades fins ara. Però hi insistim: tot plegat molt contrastat amb el catàleg de colors i de transparències que va plantejar Guinjoan amb la fantasia per a cobla *Arrels*. Amb els tres moviments d'aquesta obra d'encàrrec, el compositor dibuixa postals del seu Riudoms nadiu i adapta a la cobla el seu univers sonor característic. Especialment remarcable resulta l'evolució del discurs argumental de "Recordan-

ça", primer dels moviments en què un caos aparent sorgeix i desapareix contínuament fins al punt que la cobla arriba a fragmentar-se en diversos discursos que es tornen a replegar, així com l'atmosfera intimista que suggereix la subtileza dels efectes sonors i rítmics de *Nostàlgia*, el moviment central. Tot plegat, evidenciat gràcies a la destresa d'un conjunt instrumental que s'hi va deixar els ulls i els dits per confeccionar una versió extraordinària que, malauradament, és probable que no estigui en la cartellera tan sovint com fóra desitjable.

De la calma a l'entremaliadura

TEMPORADA OBC. Valentina Igoshina, piano. Dir.: Josep Caballé Domènech. F. Taverna-Bech, S. Rakhmàninov, R. Wagner, R. Strauss. L'AUDITORI. 11 D'ABRIL DE 2008.

per J. B.

El concert s'obria amb els territoris encalmats i misteriosos que Taverna-Bech descriu a *Les nits*. Unes nits on pràcticament no passen coses, on és la imaginació (fructífera i suggestiva) la que crea els paisatges i els estats d'ànim, ordenats fantàsticament pel director Josep Caballé Domènech.

Acabat el pas de la lluna, venia la brillant *Rapsòdia sobre un tema de Paganini*, que

Rakhmàninov escriví el 1934 durant un dels seus retorns a Europa des de l'exili americà. Una obra fresca, de caràcter juganer i desenfadat, la vivacitat de la qual fou captada a la perfecció per Caballé Domènech, que es divertia en els detalls i jugava amb els *diminuendos* en els finals de frase per propiciar l'entusiasme naixent de les següents. Menys delicada fou la interpretació de la pianista Valentina Igoshina,

que sovint ofegava les fluències melòdiques de les fustes i no sempre aprofitava les possibilitats de *rubato* i notes llargues que Rakhmàninov crea –en una de les seves melodies més sabudes– invertint el tema de Paganini. Enllaçant amb el romanticisme d'aquesta obra, Igoshina va regalar un Chopin al públic amb boniques intencions en l'articulació.

A la segona part, notables desajustaments d'afinació en les fustes no van obstar perquè Josep Caballé dibuixés dues excel·lents versions de l'*Obertura i bacanal de Tannhäuser* i *Les facècies de*

Till Eulenspiegel. En el *Tannhäuser*, la meravellosa solemnitat inicial va encarrilar-se només a partir del moment en què va entrar la corda, amb una efectivitat que el metall (amb una actuació llúida al llarg de tota la peça) es va encarregar d'arrodonir. En el *Till*, les facècies de l'heroi no es van escapar en cap moment de la batuta del jove director, que, en una interpretació que remarcava més la condemna que el triomf de l'entremaliadura, va conduir l'Orquestra cap a un final enormement aplaudit –fins i tot (sempre hi ha algun impacient...) abans del que tocava.

Simfonisme elevat

TEMPORADA OBC. Anssi Karttunen, violoncel. Dir.: Ernest Martínez Izquierdo. Saariaho, Strauss. L'AUDITORI. 27 D'ABRIL DE 2008.

per M. C. P.

Un cop més, el programa escollit pel director català Ernest Martínez Izquierdo gaudia d'una coherència contextual molt interessant. L'obra de la compositora finesa Kaija Saariaho –quina fortuna que la seva obra recent i actual arribi al melòman català amb una certa assiduitat!– no està gaire lluny de l'obra de Richard Strauss, ja que s'hi pot identificar el recorregut del gran simfonisme i una evolu-

ció sense trencament vers una modernitat en plena vigència.

Notes on light, per a violoncel i orquestra –estrenada pel violoncel·lista Anssi Karttunen l'any 2006–, és en realitat un concert per a violoncel i gran orquestra en cinc moviments, amb un rerefons temàtic evident, com es desprèn dels noms dels moviments que componen l'obra; una semblança amb l'obra programàtica d'Strauss no poc destacada. Tal com ja es va

poder constatar amb *Orion* l'any passat, Kaija Saariaho s'inspira en l'univers i les forces que el regeixen –d'una manera més abstracta i intuïtiva de com ho fa Richard Strauss– per crear algunes de les seves obres: una evocació del motiu inspirador, filtrat per la seva experiència personal i artística. És aquest el mateix sistema emprat per Richard Strauss en els seus poemes simfònics: en el cas de la *Simfonia dels Alps*, prenent com a referent el paisatge de la sublim serralada alpina. El nexa comú d'aquestes dues obres és l'evocació de la sublimitat, una traducció musical de la immensitat que s'agermana més enllà dels mitjans musicals emprats. *Notes on light* –amb la participació

d'Anssi Karttunen, amb una execució brillant atenent a la dificultat de la partitura– conté moments de subtilitat instrumental a voltes ombrívols que contrasten amb esclats tímbrics de gran impressió auditiva, d'un ús similar al de Richard Strauss en la seva magnífica *Simfonia dels Alps*, i que l'OBC va interpretar amb correcció, distingint-s'hi el vent metall per l'eficàcia, però en una versió sense gaire personalitat.

La natura i el seu caràcter sublim en estat pur: un còctel ideal per a un matí de diumenge primaveral, amansit per l'ambient festiu i popular provocat pel conegut com a "Martini Vermut Jazz" a la sortida del concert.

RMC
284

A la 'Tercera' va la vençuda

TEMPORADA OBC. Nathalie Stutzmann, contralt. Cor Madrigal (dones). Cor Vivaldi: Petits Cantors de Catalunya. Dir.: Eiji Oue. Mahler. L'AUDITORI. 2 MAIG DE 2008.

per M. C. P.

La *Tercera Simfonia* de Mahler és probablement la simfonia que condensa de forma més palesa l'essència dels grans temes que Gustav Mahler va necessitar tractar en l'art compositiu. Per als grans compositors, escriure era una necessitat intrínseca al seu ésser, quelcom tan indispensable com respirar o menjar, quelcom indeslligable de la seva existència. En escoltar aquesta simfonia, aquesta obligatorietat xoca de forma violenta amb l'oient a través d'una música profunda i jugane-

ra, tectònica i transcendent, emotiva i descriptiva alhora. La *Tercera Simfonia*, per tant, és una de les obres que requereixen un més gran compromís dels intèrprets, si l'objectiu –commoure l'oient, recrear la voluntat del compositor– es vol complir amb les mínimes condicions indispensables.

Malgrat l'eficiència desigual que s'observa en l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya al llarg de la temporada, en la interpretació d'aquesta simfonia de Mahler es va poder apreciar

una voluntat comuna, contagiada pel seu titular Eiji Oue, que en aquesta ocasió, potser per primer cop, va aconseguir sumar per unir en un sol esperit el so dels diversos solistes, que van demostrar que, si volen, poden dur a terme una gran feina de conjunt, i això és el que se li demana precisament a un director titular.

No es tractava segurament d'una versió amb un missatge inequívoc ni amb un so particular –moltes són les grans referències que de l'obra de Mahler es troben en la memòria col·lectiva–, però aquesta *Tercera Simfonia* de Mahler va ser, sens dubte, una gran versió.

Eiji Oue es va ficar en cos i ànima en la partitura del gran mestre bohemí austríac, tot deixant circular a través d'ell

la immensa personalitat d'una música *per se* autònoma. I el més important, els músics –lliurats a la guia del seu mestre titular– van seguir cegament la seva veu, per deixar que Mahler s'expressés per si sol, amb moments àlgids com el primer moviment –malgrat una certa rigidesa rítmica en els moments en què fanfara militar i dansa popular buscaven el mateix camí– i el líric darrer moviment. Nathalie Stutzmann, un cop més, va lluir la noblesa del seu timbre en la profètica pàgina de l'*Així parlà Zarathustra* de Nietzsche, tot i deixar una barrera invisible entre to i emotivitat, mentre que tant la secció femenina del Cor Madrigal com el Cor Vivaldi van lluir una puresa tímbrica exquisida.

L'Escola Coral de l'Orfeó Català convoca proves d'admissió

Durant aquest mes de juny es realitzen les audicions per a nous alumnes a l'Escola Coral. Des de l'edat de sis anys, amb els grups d'Iniciació, els nens i nenes poden incorporar-se a Escola Coral i continuar la seva formació musical i vocal amb el Cor de Petits i el Cor Infantil fins als quinze anys. Cor de Noies i el Cor Jove són les dues opcions en l'etapa juvenil. L'Escola va ser creada per oferir una formació musical i vocal al més completa possible als futurs cantaires de l'Orfeó Català.

Durant l'etapa d'Iniciació, els alumnes fan una sola sessió setmanal, dividint els alumnes de 6 i 7 anys en dos nivells, Iniciació 1 i 2, tot aconseguint una atenció més personalitzada. Els cantaires s'inicien en l'educació de l'oïda, del ritme i de l'expressivitat musical a partir de la cançó i posant una atenció especial en l'educació de la veu.

A partir de l'edat de vuit anys els alumnes passen a formar part del Cor de Petits, etapa també de dos anys en la qual s'inicien en l'estudi del llenguatge musical en grups reduïts paral·lelament als assajos de cor.

Els cantaires de deu a quinze anys integren el Cor Infantil de l'Orfeó Català, els quals comencen un treball vocal més intensiu en petits grups, i continuen l'aprenentatge del llenguatge musical, organitzat amb un total de sis nivells.

Tots els cors concentren el seu horari els dilluns i dimecres a la tarda, tot compaginant en aquests dies les diverses activitats i l'assaig coral.

El cantaires poden continuar la seva formació en l'etapa juvenil, d'acord amb dues opcions, Cor de Noies i Cor Jove, període en què s'amplien els horaris d'assaig i s'intensifiquen les classes en petits grups de tècnica vocal. La seva activitat es du a terme els dilluns i dimecres al vespre.

CANTAIRES DEL COR INFANTIL EN L'ESPECTACLE SENT CENT

Durant el curs, els cors de l'Escola Coral fan diversos concerts al Palau de la Música, i altres actuacions a Barcelona, i també s'organitzen concerts en altres poblacions i caps de setmana de treball. Evidentment, l'activitat es va fent més intensa a mesura que els cantaires tenen més edat.

Cal destacar, aquest curs, les actuacions en commemoració del Centenari

del Palau, de *Sent 100* per als Concerts Familiars i per a Les Escoles al Palau, durant el mes de febrer i març, amb música de Pedro Pardo i text de David Pintó, i durant el mes de maig l'estrena de *Blau, roig, groc, verd, bru...* (*Estampes per a divuit muses*) de Feliu Gasull i poemes de Miquel Descloit.

Requeriments per a les audicions. En l'etapa infantil, poden sol·licitar plaça tots els nens i nenes nascuts de l'any 1993 al 2002, ambdós inclosos.

En l'etapa juvenil, poden sol·licitar plaça tots els nois i noies a partir dels setze anys d'edat.

Per fer les proves, cal portar una cançó apresada de lliure elecció (popular, d'autor...).

A partir dels vuit anys d'edat es valorarà positivament que el candidat o candidata hagi rebut algun tipus de formació musical i també es farà una prova de llenguatge musical.

RMC
284

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS

www.palaumusica.org

Palau de la Música Catalana
Orfeó Català
c/ Palau de la Música, 4-6
08003 Barcelona
De dilluns a divendres
de 9.30 a 14.30 hores
Telèfon 93 295 72 22/23/25
a/e: orfeocatala@palaumusica.org

Escola Coral
c/ Ortigosa, 7
08003 Barcelona
Telèfon 93 319 26 59

MITOLOGIA CLÀSSICA I MÚSICA

Els mites clàssics a la lírica

El Tema que proposem en aquest número, com és fàcilment deduïble del títol, suposa endinsar-nos en una de les realitats que de manera més substancial han alimentat la creació de la música des de pràcticament sempre.

La riquesa de connotacions transcendents de tota mena que emana de la mitologia clàssica s'ha escampat i s'escampa constantment arreu de la creació artística, ja sigui literària, com plàstica o musical. És un doll inesgotable que mai no ha deixat de brotar riquesa de conceptes, idees, suggestions i, en definitiva, transcendència.

En el cas de la música, la seva relació des de sempre ha estat particularment intensa perquè la seva poètica pròpia, tan oberta, permet abordar l'esmentat doll des de moltíssimes perspectives; des d'un ventall molt ampli d'interpretacions dels seus inesgotables

potencials. Oimés si hom té present que el nostre art compta, alhora, amb una varietat de formes que multipliquen les seves possibilitats.

En aquest context hem pretès fer un recorregut significatiu i alhora amb un cert caràcter així mateix exhaustiu del que s'acaba d'exposar: d'una relació riquíssima que ha fet possible la realitat d'un vastíssim patrimoni de creació musical, circumscrita, tanmateix, a la parcel·la lírica, entesa tant en la dimensió escènica —òpera—, com també en la liederística, aquesta, en tot cas, gairebé per definició menys extensa.

La contemplació del treball que es mostra, confegit per un expert de gran nivell, sorprèn per mostrar la riquesa d'aquest patrimoni, i amb ella l'enorme capacitat de seducció que ha tingut per a una infinitat de compositors tot allò que suggereix l'esmentat context mític.

RMC
284

La música dels mites

Des que el món és món, o almenys des que hi ha homínids amb estructura de llenguatge i, per tant, pensament, a part de capacitat cerebral suficient per accedir a l'ús d'utilitatge capaç de tecnificar els mateixos actes i, en conseqüència, obrir la porta als processos de creació, la invenció de déus i mites, i els primers passos, segurament percussius, en el camp de la sonoritat organitzada ha estat una constant en la història de la cultura humana.

per JAUME CREUS

La primera relació amb el món suprahumà neix de la necessitat d'explicar els fenòmens de l'entorn, el comportament de la natura o dels altres homínids (humans amb el pas dels segles) bel·licosos que causen morts violentes i ritualitzades. És així que prenen cos (recordem les primeres manifestacions "artístiques" de figures de la mare terra) els primers déus o entitats a qui demanar favors o ajudes. Però com diu Electra al final de l'òpera d'Strauss-Hoffmansthal: "*Els déus passen a través nostre com la fulla d'una espasa, però tota la seva grandesa no és prou per a nosaltres.*" I això ha resultat ser la relació entre humanitat i divinitats: un travessar-nos que no ens basta prou. El premi fiat a l'altra vida, quan no hi ha cap garantia d'altra vida, només serveix als poderosos per continuar-ho essent. Els déus, invent humà per excel·lència, són, doncs, expressió d'una perplexitat enfront de factors naturals o conductuals que no controlem o ens sobten i que ens afecten per bé o per mal, d'aquí que n'hi hagi de bons i de dolents.

Deixant de banda l'ús ritual-religiós de la música en tota cultura tribal o socialment organitzada, i passant per alt les clàssiques èpoques de l'antiguitat, les històries de contingut mític s'han infiltrat fins a tal punt en el teixit cultural d'Occident que no han deixat mai d'estar presents en les manifestacions artístiques de totes les èpoques en major o menor mesura.

Si agafem com a punt de partida, en el nostre context musical, el naixement de l'òpera, amarada de la represa del contacte amb les fonts clàssiques que portà el Renaixement, veurem de seguida que la continuïtat dels mites antics a partir d'aleshores quedava garantida, perquè les grans estructures musicals que suposen les òperes, en un món que ja ha donat importància cabdal a la transmissió del pensament humà a través dels llibres, en fan viable la pervivència pràcticament per sempre. En les primeres manifestacions operístiques de la Camerata Fiorentina, els temes sorgeixen del pòsit grecollatí: una *Dafne* de Jacopo Peri, de 1597; dues *Euridice*, de Peri una i l'altra de Giulio Caccini. És a dir, temàtiques de la literatura grega. De seguida la figura de Monteverdi que assumirà els postulats de la Camerata, però duent-los molt més enllà, ens aportarà més títols clàssics: *L'Orfeo* (un dels temes, com veurem, predilectes, perquè és una història d'amor i mort, amb doble oportunitat inclosa, molt més eficaç del que serà en temps medievals el *Tristany i Isolda*), *L'Arianna*, *Il ritorno d'Ulisse in patria* (tema de l'*Odissea*), i obres perdudes o ballets també referits a la mitologia clàssica, via l'*Eneida*, les *Metamorfosis* d'Ovidi (que ja era un recull recreat de les antigues llegendes gregues), o directament les peces dels poetes tràgics Sòfocles i Eurípides, més moderns, més representats i més famosos que Èsquil. Aquestes fonts es mantindran, amb més o menys fortuna, segons les èpoques posteriors, fins als nostres dies, tot i l'actual descurança en aquest sentit.

El tema d'Orfeu el veurem repetit una vegada i una altra per la raó ja esmentada, des de la primera meitat del segle XVII, tot

seguit de Monteverdi, per exemple en Stefano Landi, que escriu una tragicomèdia pastoral amb el títol *La morte d'Orfeo*, o ja més tard Antonio Sartori amb el seu *L'Orfeo*; els francesos refinats del XVII-XVIII se'l fan seu i ens el serveixen Clérambault o Marc-Antoine Charpentier, però serà Gluck qui ens en doni una de les versions més famoses, l'*Orfeo et Euridice*; també se'n van sentir atrets compositors com Telemann o Haydn, i fins i tot Liszt; més tard tindrem la versió còmica (com sempre passa amb tot tema seriós) amb *Orphée aux enfers* d'Offenbach, que també ens donarà la versió divertida de la guerra de Troia amb *La belle Hélène*. Al segle XX Stravinsky el va usar per a un ballet, el txec Jan Novák va compondre un *Orpheus & Euridice* per a soprano, viola de gamba i piano, i un compositor com Volker David Kirchner, a partir dels *Sonets a Orfeu* de Rilke, ha incidit un cop més en aquest mite, revisitat, amb una peça quasi al·lucinatòria que, a casa nostra, es va estrenar en els concerts del Foyer del Liceu en ocasió de *L'Orfeo* monteverdianament.

Els temes mitològics han fornint innombrables obres musicals que seria impossible destacar extensament, però en farem una ràpida ullada, ni que sigui per sobre. En època del Mozart infantil i juvenil, el ressò mitològic era prou fort perquè ningú el pogués obviar, tot i ser majorment privilegi de la gent culta. La seva primera obra dramàtica, un intermezzo en llatí, va ser sobre Apol·lo i Jacint, una història típica de l'aforisme: "*Si t'acostes al foc, et cremaràs.*" Va ser un encàrrec de l'Escola adjunta a la Universitat Benedictina de Salzburg, per a les representacions de final de curs. Segueix l'esquema propi de l'òpera italiana del moment. El Mozart de deu anys no innova encara en estructures, està aprenent, però sí que mostra un alt grau d'invenció musical. I no ens ha de sorprendre que un capellà triï aquest tema d'amor entre un déu i un adolescent (tot i que el va haver de retocar prou per tal d'emascarar qualsevol índex d'homosexualitat), perquè no tenia res d'estrany, la bombolla del coneixement literari llatí ja ho portava. El mateix tema apareix al segle XX, en mans del compositor Hans Werner Henze amb el seu *Apollo et Hyacinthus*, un autor que ha estat format en la inspiració llatina i ha tocat també el tema d'Orfeu, molt modernitzat i polititzat, amb *Orpheus behind the wire*, o en el tractament de *Les bacants* d'Eurípides, amb l'òpera *Die Bassariden* (1965-66). D'altres versions a partir de les tragèdies gregues, en tenim exemples amb les *Ifigènies* de diversa índole que han passat a la història de l'òpera, al voltant de l'època de la reforma de Gluck, que ens va deixar la *Ifigènia a Àulida* i la *Ifigènia a Tàurida*, versió que tingué predecessors i seguidors, com la coincident en el temps de Piccini, o les de Traetta i Jommelli. I aquí podem recordar que precisament Gluck va fer molt per la pervivència dels mites clàssics, tot i que els seus posteriors se'n van oblidar durant un cert temps: d'ell tenim, a més a més, *Alceste* o *Paride ed Elena*. També l'època del classicisme francès va donar, òbviament, molts exemples d'obra musical lligada a la tradició grecollatina: Marc-Antoine Charpentier, Lully o Rameau, per exemple, tenen en el seu currículum un

**Les històries
mítiques s'han
infiltrat en el teixit
cultural d'Occident i
han estat presents en
les manifestacions
artístiques de totes
les èpoques.**

percentatge molt elevat de títols d'aquesta font. En general tots els períodes que tenen com a base cultural la recuperació d'alguns aspectes dels temps antics sempre acaben donant peces amb personatges mitològics: ho han fet Purcell, Pusch, o Händel a Anglaterra; ho ha fet Ditters von Dittersdorf a Viena, amb les seves *Simfonies a partir de les Metamorfosis d'Ovidi*, coincidint amb Haydn o Mozart, per a qui aquesta mena de temàtica serà més aviat un final d'etapa, abans del gir cap al *singspiel* en llengua alemanya o cap a la nova concepció del teatre, i de retruc l'òpera, amb els nous vents dels canvis revolucionaris que posaven l'aristocràcia a la picota; o a les terres bohèmies Jiri Benda amb els seus melodrames, com ara *Pygmalion*, *Ariadne auf Naxos* o *Medea*; i salvant les distàncies, un autor balear com Antoni Lliteres que s'apunta a la moda clàssica amb obres com *Júpiter i Danae* o *Acis i Galatea*. Fins i tot va passar en la França revolucionària amb Cherubini (*Medea*) o Grétry.

A partir del XIX i fins ara els mites han format part del pòsit cultural rebut i, per tant, lloc quasi comú on anar a pouar inspiració quan els temps ens hi han portat o les propostes culturals ho han exigint, sigui en temps de guerres o en temps de pau: Berlioz (*Els troians*), Liszt i la seva visió d'una figura divinitzada a favor de la humanitat en el *Prometheus*, César Franck (*Psyché*), Strauss (*Elektra*, *Ariadne auf Naxos*, *L'amor de Danae*), Stravinsky, Enesco o Soler (amb obres al voltant d'*Èdip*), Roussel o Milhaud també tocant el tema d'Ariadne, Fauré i la seva *Penélope*, Debussy (*Syrinx*), Ravel (*Daphnis i Cloé*), Szymanovsky (*Prometeu*) i ja més endavant del segle XX, exemples com Dallapiccola amb el seu *Ulisse*, fruit precisament de la seva reorquestració del *Ritorno d'Ulisse in patria* de Monteverdi o Bruno Maderna, molt més radical, amb el *Satyron*, basat en el cèlebre text del romà Petroni, o Benjamin Britten amb *The rescue of Penelope*, *The rape of Lucretia*, *Phaedra*, o les seves sis *Metamorphoses after Ovid* per a oboè. Deixem de banda, per extensa, la llista d'autors que en forma de *lieder* o cançons han posat música a textos de poetes que han tractat el gavadal de temàtiques inspirades en les històries de l'antigor, sigui per donar-los nova saba o per capgirar-los o per desmitificar-los. Destaquem, però, la quantitat de *lieder* que Schubert o, més tard, Hugo Wolf van dedicar a poemes d'aquest tarannà, per via de Goethe, Schiller; Heine, o poetes menors com Mayrhofer o Vogl, que al seu torn, en l'àmbit literari, van donar un notable impuls a la recuperació, en terres alemanyes, del gran bagatge clàssic, mitjançant els viatges reals o imaginaris a Itàlia, que al principi del XVIII es van posar de moda i que van servir perquè aquests autors toposin amb les restes de l'antigor abandonades, en ruïnes plenes de vegetació i deixades de les mans dels déus, mai millor dit.

Deixem ja la inspiració dels clàssics i centrem-nos en altres mites literaris posteriors. Aquests potser són més fàcils de resseguir, precisament perquè tenen menys segles a l'esquena, però val a dir que alguns han fet fortuna. Reservarem per a una altra ocasió l'enorme suc que han tret els compositors de les obres teatrals de William Shakespeare, amb *Romeu i Julieta* al capdavant, sobretot en el terreny de l'òpera, per descompat. I espigolem ara per ara pels temes que ens ha fornit l'edat mitjana i els epígons. Agafem Dant: a part de composicions orquestrals com les de Liszt (*Dante-Symphonie*) o per a piano amb *Après une lecture du Dante*, com a resultat dels seus pelegrinatges per Suïssa i Itàlia, el tema més conegut és el cas de *Francesca da Rimini*, que han tocat Txaikovski, com a fantasia simfònica o, en òpera, Riccardo Zandonai, però també cal destacar per famosa l'anècdota de *Gianni Schicchi* del tríptic pucinià. Altres temes de caràcter cavalleresc o èpic fantasies, com

el Quixot, han estat a bastament tractats pels músics de tots els temps, des de la música incidental de Purcell, de 1694, per a l'obra de teatre de Thomas d'Urfey, fill d'un hugonot francès, fins a l'òpera de Massenet, passant per peces com el poema simfònic de Richard Strauss o les cançons de Ravel *Don Quichotte à Dulcinée* o les de Jacques Ibert, *Chansons de Don Quichotte*, fins a arribar a les contemporànies *Don Quijote* de Cristóbal Halffter o aquell inefable *D.Q. (Don Quijote en Barcelona)* de José Luis Turina i La Fura dels Baus.

L'Orlando furioso de Ludovico Ariosto ha donat tema a obres de Vivaldi, Lully, Händel o Haydn, i la maga Armida de la *Gerusalemme liberata* ha prestat el seu personatge a òperes de Lully, Gluck, Haydn, mentre que Liszt dedicava una composició a Torquato Tasso, el seu autor. I encara en aquest terreny podríem

esmentar el ballet *Tirant lo Blanch* de la pianista i compositora catalana Leonora Milà.

Per acabar, farem esment de dos dels mites més presents en l'imaginari literari, Faust i Don Joan. El tema del pacte amb el diable per obtenir o eterna joventut o vida eterna a canvi de donar-li l'ànima, és també antic, però a partir de la recreació que en va fer Goethe va adquirir carta de naturalesa, aquesta sí eterna, mentre el món sigui el món. Aquest professor que pretén ser més que ningú i aprofitar-se d'una situació que li és favorable, perquè ell ja no concedeix importància al més enllà, descregut com pocs i quasi ateu, ha donat peu a diverses interpretacions de compositors i llibretistes: la més famosa, la de Berlioz, amb baixada als inferns inclosa a escena. Gounod i Boito són més captivats i es mostren atents al drama humà de Margarida. Liszt hi dedica força música simfònica, segurament per pur egocentrisme, atent ell a atènyer el seu propi cim en el reconeixement i la fama, sabent que no hi ha diable que valgui, sinó empenta creativa i voluntat de poder. I en els nostres temps el txec Petr Eben ha dedicat a Faust una extensa peça per a orgue, escrita el 1976.

Don Joan o Don Juan, des de l'òpera homònima de Mozart, ha fet moltes singladures pel mar de la música. Anterior per poc, però, és el *dramma giocoso Don Giovanni o sia Il convitato di pietra* de Giuseppe Gazzaniga. A Rússia, gràcies al considerable coneixement literari de Puixkin, que li va permetre escriure amb mentalitat força moderna i en bona part europea, Dargomijski va tenir a l'abast un Don Joan, servit pel gran poeta rus que en va escriure una petita peça teatral. L'òpera d'aquest compositor és molt fidel al text de Puixkin i inclou cançons en el desenvolupament de l'acció que després han quedat com a peces independents, musicades també per altres compositors russos com Glinka. A casa nostra, Joan Manent dedicà igualment la seva força de compositor a un *Don Juan* de llarga durada que quedà inacabat, però que també va tenir una fragmentària estrena als concerts del Foyer del Liceu. Un altre Don Joan més cruel i depravat és el *Don Juan de Mañara* (1941) de Franco Alfano, basat en un text d'A. Dumas, pare, i ja força divergent del Don Joan clàssic. I una deriva més mística i penedida és la del personatge de l'òpera d'Henri Tomasi (1942-49) *Don Juan de Mañara*, que fins i tot acaba fent-se religiós, quan havia començat volent imitar el *Burlador de Sevilla* de Tirso de Molina que havia vist al teatre de jove. En el terreny de la música simfònica, és clar, haurem de referir l'obra homònima de R. Strauss i la *Serenata de Don Joan* de Txaikovski.

Ens quedaria encara potser parlar de la traducció en música de textos deguts a Goethe, deixant de banda el seu *Faust*, però això formaria part d'un altre tipus d'article, que incidís en els valors de la poesia aplicats a la música, un tàndem també molt allunyat en el temps i que mai no ha deixat de fructificar.

RMC
284

Ens vam conèixer ja fa set anys, quan ella va guanyar el segon premi en el Concurs Internacional de Cant Francesc Viñas de Barcelona. Llavors Micaela Carosi duia una impressionant cabellera llarga que deixava caure per les seves espatlles mentre cantava les àries d'aquelles òperes que somiava cantar en escena; un somni que ara ja veu acomplert: "O patria mia" d'*Aida* o "Pace, pace mio Dio" de *La forza del destino* de Verdi ja impressionaven el públic assistent al concurs per la seva rotunditat i una maduresa impròpia de la seva joventut. Una audiència que va recompensar aquesta capacitat de transmetre amb el premi del públic,

premi que ella no només no oblida, sinó que a més ostenta orgullosa: "Aquest és el premi més important que un pot obtenir!" Micaela Carosi ja és cap de cartell a grans teatres de tot el món. Després de cantar *Aida* a Barcelona i *Tosca* al Royal Opera House Covent Garden de Londres, Micaela Carosi s'enfronta a un estiu intens, amb actuacions a l'Arena de Verona -d'on ja és intèrpret habitual d'*Aida*-, Orange i Montreal. Iniciarà el curs a Roma, cantant *Norma* i després de cantar novament *Tosca* a l'Staatsoper unter den Linden de Berlín, tornarà a Barcelona pel mes de desembre per ser Amelia en *Simon Boccanegra* de Verdi.

Micaela Carosi

RMC
284

Una soprano cent per cent *made in* Itàlia

per MERCEDES CONDE PONS

-Per aconseguir redirigir una conversa que ha començat en forma de pluja de preguntes de diversa índole, ens centrem en el seu debut al Gran Teatre del Liceu substituint Fiorenza Cedolins en el primer repartiment de l'*Aida* de Verdi. Un rol, el titular de l'òpera de Verdi, que s'ha convertit en la seva targeta de presentació a multitud d'escenaris: quins són els motius que t'han portat a cantar tan sovint aquesta òpera?

-El rol d'*Aida* requereix molta força-lesa vocal, perquè l'orquestra és molt completa. *Aida* no és com altres òperes de Verdi que fan servir més seccions concertades de l'orquestra, sinó que en aquesta Verdi fa servir l'orquestra al complet molt sovint: en la marxa triomfal, per exemple, Verdi fa servir tota l'orquestra, un gran cor, les trompetes... i tots tocant i cantant molt fort, mentre que *Aida* ha de destacar per sobre de tots; per tant, és necessari tenir una gran força-lesa física i vocal. Jo tinc la sort de tenir-la i estic feta per a aquest tipus de

repertori. D'Aides no n'hi ha tantes com de Leonore d'*Il Trovatore*, un rol que pot cantar fins i tot una soprano lírica. *Aida*, però, exigeix una soprano *lirico-spinto*, la meua tessitura natural.

Però quan vas començar a cantar *Aida*, pensaves que aquest personatge et portaria a tants teatres com ho està fent?

-No pas! En realitat jo pensava que tant *Aida* com *Madama Butterfly* eren òperes que no podria cantar mai. Els romans [ella és nascuda a Roma] tenim tants prejudicis sobre la nostra vida i tants límits que ens posem nosaltres mateixos... Sort que sempre hi ha algú que ens treu d'aquesta obscuritat i ens incita a vèncer aquestes limitacions. La meua vinculació amb *Aida*, a més, va ser bastant casual: jo vaig començar cantant la Sacerdotessa a Busseto, amb *regia* de Franco Zeffirelli. Una de les Aides no funcionava i em van proposar de substituir-la. Vaig haver d'estudiar-la amb poc temps, però en vaig fer el debut i vaig tenir molta sort, perquè llavors Franco Zeffirelli em va convidar a cantar-la a Verona, i des de llavors sempre m'han volgut cantant aquest rol allà. Algú va dir que cada cantant fa la seva carrera amb

un parell de títols, en el sentit que cadascú té un o dos rols que s'adapten perfectament a les característiques de la teua veu, que porten la teua signatura. En aquest sentit, jo he tingut molta sort amb Verdi, especialment amb *Aida* i també amb Puccini.

-*Aida*, doncs, és un dels teus rols fèitxe. Quin seria l'altre?

-Actualment estic cantant molt Puccini: *Tosca* i *Madama Butterfly*. Però també estic fent altres Verdis, com l'Amelia d'*Un ballo in maschera* o Leonore de *La forza del destino*, rols que són indiscutiblement de soprano *lirico-spinto*. Jo cada cop que canto un títol penso que aquell és el meu rol ideal, el meu preferit; per això encara no sabia dir quin és el meu altre rol favorit.

-Però des del punt de vista vocal i dramàtic, et sents més propera a algun d'aquests rols en particular?

-Els rols de Puccini em permeten sentir-me més propera als seus personatges per la forma que té ell de tractar-los musicalment i dramàticament: té algunes pàgines que requereixen que un posi fins i tot les vísceres per cantar-lo. Per exemple, en *Tosca* hi ha una frase: "Io quella

EVA GUILLEMET

RMC
284

l'ama li piantai nel cor!”, quan ella li explica a Cavaradossi com ha matat Scarpia, en la qual s'ha de deixar anar tot. En Verdi, potser per no estar influenciat pel verisme, està tot més estudiat. Es podria dir que en aquest sentit és més “clàssic”. En les pàgines verdianes en què s'ha de donar més, no és des d'un punt de vista expressiu, sinó més aviat des d'un punt de vista vocal. És una qüestió de capacitat i mitjans vocals, perquè Verdi demana un tipus de veu molt concret per a cada òpera; és el color de veu el que dóna l'expressió. Pel que fa a l'expressivitat pròpiament dita, naturalment cadascú pot posar-hi la seva. Potser en Puccini no cal tenir una veu tan maca, perquè la música pot commoure per si mateixa. Verdi, en canvi, exigeix un determinat tipus de veu, com per exemple en *Macbeth*, en què demana per a Lady Macbeth una veu més aviat lletja per expressar la maldat del personatge, una prova que és més aviat una qüestió de color vocal i registre. I això exigeix anys d'estudi, no és una cosa que surti d'una manera improvisada.

—Des de ben jove has cantat rols forts, exigents, que moltes altres sopranos esperen anys per debutar-hi. No suposa un risc i una dificultat alhora?

—La primera cosa en què Riccardo Mu-

ti em va voler fer debutar a La Scala va ser *Macbeth* de Verdi i, naturalment, ho vaig rebutjar. No podia arriscar d'aquella manera. El que passa és que jo vaig començar a estudiar cant molt jove. Amb disset anys vaig entrar al conservatori i em vaig diplomar amb 23 anys com a mezzosoprano. Després vaig començar a estudiar per a soprano, i això va ser com canviar de pell. Per tant, he hagut d'estudiar tant tècnicament, que he desenvolupat una vocalitat ampla tant en el registre greu com en l'agut. Com que un sempre ha d'extreure allò positiu d'allò negatiu, jo puc dir que tants anys d'estudi al conservatori i sobre la meua veu, m'han permès treballar tant la tècnica que m'ha permès que no malmetés el registre agut; per tant, quan vaig començar a estudiar el repertori de soprano no vaig haver de forçar gens.

—Va ser difícil fer el canvi de mezzosoprano a soprano?

—Vaig fer un canvi de manera molt natural perquè amb disset anys la veu encara no està del tot formada i, per tant, no podia cantar el repertori que canto ara. Quan vaig acabar el conservatori, vaig estar dos anys més estudiant exclusivament com a soprano i llavors sí que vaig estar preparada per debutar. Un ha de saber esperar el moment adequat, tot

i que quan estudiava el repertori de mezzosoprano ja feia rols *falcon*, de mezzosoprano amb aguts, per tant, jo ja m'acostava al meu registre actual. Es podria dir que la meua veu es va anar estirant com un elàstic fins a arribar a l'estat actual. Per això vaig començar ja amb el repertori verdian, perquè probablement ja era prou madura vocalment per enfrontar-m'hi. Vaig començar amb *Oberto, conte di San Bonifacio* a Spoleto, i després *Desdemona d'Otello* i tot seguit *Aida*. I fins aquí!

—Quin va ser el primer debut important en la teua carrera?

—Després de la meua negativa a Riccardo Muti amb *Macbeth*, em va oferir cantar *I due foscari* a La Scala. Aquest va ser el primer debut important de la meua carrera, i va ser l'any 2003. L'any 2001 havia guanyat els concursos a Espanya: Viñas, Aragall i Bilbao, i al cap de dos anys vaig poder cantar a La Scala, amb un dels títols més difícils de Verdi, després de *Macbeth*; per tant, una gran sort! Un altre debut, aquest bastant inconscient, va ser el de l'Arena de Verona amb dues funcions de *Nabucco* amb el mestre Daniel Oren. No sé encara com ho vaig fer... Abigail és un rol que no canto ni vull cantar gaire perquè encara vull gaudir d'altres colors de la meua veu, no

només dels dramàtics, que són els colors als quals porten un personatge com Abigail. Cantant rols dramàtics sempre he tingut facilitat, però en la carrera és important sempre saber fer un pas enrere per estudiar. Perquè si només vas endavant, i en aquest cas, fent només *Nabucco*, *Macbeth* i *Turandot*, després no podria tornar enrere i perdria l'agilitat i l'elasticitat de la veu. Però en canvi, si un sap fer un pas enrere a temps, es poden estudiar nous rols i diverses característiques. Jo actualment estic estudiant determinats rols belcantistes, amb agilitats, perquè és important mantenir viu el desig d'estudiar. Ja sé que canto molt sovint *Aida*, però espero que no sigui sempre així.

—Has esmentat els concursos de cant que vas guanyar a Espanya. Quin paper van tenir els concursos de cant de cara a la teva carrera professional?

—Van ser molt importants, perquè en acabar d'estudiar jo em vaig donar un temps de prova, perquè necessitava saber si podia començar a fer carrera, si em podia dedicar professionalment al cant. Vaig voler ser realista i em vaig donar un temps de marge durant el qual vaig posar totes les meves energies en el cant. Perquè el que no volia era hipotecar tota la meua vida al cant sense saber si me'n sortiria o no, era i sóc molt conscient que un ha de viure la vida! Per tant, m'hi vaig concentrar tant que vaig poder guanyar els concursos a què em vaig presentar en només un any: Spoleto, Voci Verdiane di Busseto i després els tres espanyols: Viñas —en què vaig guanyar el segon premi i el premi del públic—, l'Aragall i el de Bilbao. Això em va ajudar molt, perquè em va permetre conèixer gent, fer contactes, i trobar un agent que em va anar aconseguint contractes. Però el curiós és que jo abans ja m'havia presentat a molts concursos i no havia guanyat mai! De fet, a Spoleto, era la tercera vegada que em presentava —la primera com a soprano— i crec que el fet de guanyar tants concursos va ser la conseqüència d'aquesta forta concentració i aposta per mi mateixa que vaig fer en posar-me una data límit. Crec que és important que la gent prengui consciència que en la carrera de cantant s'ha de ser perseverant, però sense perdre el món de vista. En realitat, el meu trajecte fins a arribar aquí ha estat molt cansat, perquè he passat moltes dificultats. Però malgrat això, un ha d'estar sempre atent perquè si un dia t'obren la porta i tu no hi ets, es tanca i no s'obre mai més, però si s'obre i hi entres, ja ho tens. I no és només important entrar-hi, sinó com hi entres. Has d'entrar-hi lliure de prejudicis i rancúnies, per dir-ho d'alguna manera: pur. I aquesta és una actitud que val per a tota la vida. La clau està en acceptar que hi ha molta diversitat de punts de vista i de maneres de fer les coses, però que un s'ha de mantenir fidel als

“
Els rols
de Puccini
em permeten
sentir-me
més propera
als seus
personatges
per la forma
que té ell
de tractar-los
musicalment i
dramàticament.
”

seus principis.

—És necessari ser fort per fer aquesta carrera?

—Un es fa fort fent aquesta carrera. Jo no crec ser una dona forta, però m'he fet forta i més decidida amb les experiències. Ningú no neix ensenyat.

—Has tingut alguna experiència dolenta en alguna producció operística? Algun conflicte amb la proposta escènica?

—Jo tinc la sort de no haver-me trobat encara amb una situació difícil en aquest sentit. Ni tan sols quan esperava el meu fill, que vaig cantar *Tosca* i *Aida*, cap director d'escena m'ha fet passar problemes en el meu estat i, al contrari, m'han facilitat la feina. El problema és quan allò que fas no té a veure amb allò que cantes, molesta molt i hi ha molts col·legues que han deixat una producció per aquest motiu. Però jo he fet una producció d'*Un ballo in maschera* moderna, ambientada als anys seixanta, de Pier'Alli, i m'ha agradat moltíssim, perquè l'argument es feia molt més comprensible per als nostres temps i mantenia la coherència. Ulrica, per exemple, era una dona del tarot de les que surten per televisió, i jo quan anava a buscar les herbes, doncs anava a buscar marihuana... Això sí que és comprensible en els nostres dies!

—Actualment també es posa molta atenció al físic...

—Actualment estem influenciats per un divisme basat en l'aparença, no en les persones. És cert que jo no puc vestir una talla 42 o bé tenir un nas petit com s'estila en les models actuals, però si em fes la cirurgia plàstica ja no podria cantar com ho faig, ja no tindria la mateixa veu. Jo no tinc res en contra de les dones que volen aprimar-se, però en el meu cas no em compensa, perquè a mi m'agrada gaudir de la vida, i menjar a gust, sense haver d'estar controlant sempre. Moltes de les meves col·legues estan preocupades per la línia, però jo actualment no m'hi preocupo, perquè tinc bona salut i fa poc temps que he tingut un fill. I no vull renunciar a fer de mare —que porta molt de temps— per fer dieta. Perquè encara que tingui ajuda, el meu fill ve sempre amb mi, llavors no puc dedicar temps a cantar, a fer de mare i, a sobre, cuidar-me.

—Creus que et pot perjudicar d'alguna manera la forta campanya de màrqueting que gira al voltant dels cantants producte pels quals aposten exclusivament les discogràfiques?

—Jo em sento molt afortunada perquè estic fent una carrera molt maca sense el suport de cap segell discogràfic, sense l'ajuda de ningú, i sense influències de polítiques de mercat... A més a més, el mercat discogràfic està en crisi, o sigui que tampoc és un mitjà tan i tan influent, perquè crec que la gent s'estima més els enregistraments antics, amb cantants mítics, o bé que siguin més econòmics. És cert que hi ha un cert tipus de producte, com és el cas d'Andrea Boccelli i el seu tipus de música entre *crossover* i líric, que té molt d'èxit i ven molt. Segurament si Boccelli vingués a cantar aquí *La Bohème*, el teatre s'ompliria, perquè en aquest cas el criteri no radica en si és o no és bon cantant, sinó en un altre tipus d'al·licients. Avui dia es tracta de vendre alguna cosa diferent. Per això jo em sento afortunada, malgrat no vendre un producte innovador. La meua il·lusió seria vendre discos sense necessitat de ser Marilyn Monroe... Segons el meu parer, l'èxit màxim és sentir un disc i reconèixer qui és el que canta: com Pavarotti, que no necessita d'una imatge modèlica. Això és el que m'agradaria que em passés a mi. Tot està en el fet que les cases discogràfiques parin atenció a aquesta perspectiva.

—Quina és la teua opinió respecte dels productes pseudolírics tipus Boccelli o Il Divo?

—Quan va morir Pavarotti vaig llegir a Itàlia algunes crítiques molt dolentes per la línia que en un moment donat va prendre Pavarotti, d'apropar-se al repertori *pop*. Jo ho vaig trobar horrible, no només pel fet de ser terrible criticar algú després de mort, sinó també perquè Pavarotti amb aquesta incursió en el gènere *pop* va aconseguir apropar a la lírica moltíssima gent. És clar que a un pot

L'entranyable record de la seva participació al Concurs Viñas, malgrat una temporada sense haver mantingut contacte permanent, va fer que la retrobada al Gran Teatre del Liceu fos emotiva, més del previst, de fet. Micaela és una dona italiana de cap a peus: de personalitat oberta, riallera, caràcter molt fort però alhora molt femenina i coqueta. Això genera una proximitat a la que també afavoreix la seva manera de ser, de moure's i de tractar la gent. En això no ha canviat gens. De fet, l'únic canvi que s'observa en ella des del seu pas pel concurs és la seva recent condició de mare d'un nen tan divertit com ella, que es diu Giacomo en honor, és clar, a Puccini, i uns cabells curts que evidencien la necessitat d'una comoditat imprescindible pel seu doble paper de mare i cantant lírica. Després d'una divertida entrevista en què la conversa ens porta inevitablement a temes que no tenen res a veure amb l'inicial origen de la pregunta, la solució a la nostra incontinència verbal es troba en un berenar *off de record* que ens fa pensar que a vegades el temps s'atura en un moment determinat, i quan reprens la conversa al cap del temps –tant fa quan n'hagi passat– un té la sensació que la vas començar ahir.

EVA GUILLAMET

agradar-li o no, però als anys vuitanta va haver-hi una crisi molt forta en la qual els teatres estaven gairebé buits i la iniciativa de Pavarotti va permetre que la gent tornés a interessar-se per l'òpera. La música és un art que es defineix d'una manera molt vaga i cadascú és lliure de fer el que vol, perquè no es pot jutjar una determinada forma d'expressar-se.

–Quins són els cantants que han estat un model en la teva carrera?

–Jo estic “xapada a l'antiga”... Per a mi, la primera és la Callas, en tinc una gran col·lecció d'enregistraments en viu, perquè es poden descobrir totes les dificultats en què es pot trobar una cantant. Això va molt bé per aprendre. Tinc un enregistrament en què ella cantava *Norma* a París i el cor anava completament a destemps i ella sola va aconseguir posar a tots a temps. Això és més que brillant, perquè la música, l'òpera està plena de petits incidents i la clau és anar passant d'un incident a l'altre amb èxit, ha, ha, ha! Per això els meus referents estan en el passat: Callas, Tebaldi, Simonatto, Cossotto, Price... i tants altres noms, perquè em transmeten aquesta sensació de veritat, i en puc aprendre.

–Aquest any cantes *Tosca*, *Un ballo in maschera*, *Simon Boccanegra*, quins són els rols en què vols debutar pròximament?

–La meua intenció és debutar en un rol nou cada any: vaig debutar en *Andrea Chénier* i *La forza del destino* el 2006,

Adriana Lecouvreur la vaig cantar el 2007 i el 2009 debutaré en *Norma*.

–Un rol difícil i compromès...

–No veig l'hora per cantar-lo... És una òpera tan bonica... *Norma* és molt dramàtica, necessita una força... Em recorda en aquest sentit l'Abigail, però també té molts moments d'abandonament i lirisme, de colors i calors..., de fet ja l'estic estudiant, perquè s'ha de madurar amb temps abans d'abordar-la... També m'agradaria cantar algun dia *La Traviata*, però crec que serà difícil fer-ho: no tinc el Mi bemoll sostingut, hi arribo però sense aguantar-lo; per sort Verdi no el va escriure. *Macbeth* encara ha d'esperar, hi ha partitures que requereixen una seguretat extra perquè no pots deixar-te anar i *Macbeth* és una d'aquestes. M'agradaria fer els rols de soprano d'*Il Trittico* (*Suor Angelica* i *Il Tabarro*), i també, per què no, la Reina de la Nit de *La flauta màgica*, perquè Mozart, en realitat, va escriure aquest paper per a una soprano lírica, amb cos vocal, i jo tinc aquest famós Fa picat en les agilitats. Tant de bo algun dia la pugui cantar, tot i que implicaria deixar de cantar durant com a mínim dos mesos per estudiar només això. Aquest, però, és l'únic Mozart que crec que podria cantar, perquè em trobo com si estigués vestida amb roba que no és la meua. De fet, també m'agradaria fer més música de cambra, de concert. Sembla que si et dediques molt a l'òpera et classifiquen

només com a tal, i a mi m'agradaria ampliar una mica el meu repertori... fins i tot a la música contemporània, com Kurt Weill. I el que sí tinc claríssim és que no vull dedicar-me a ensenyar cant. Perquè hi ha moltes coses a fer al món a més de cantar. Quan acabi la meua carrera m'agradaria inscriure'm a la universitat i estudiar física, o viatjar a països on no he estat mai, com per exemple al Congo, per veure els goril·les... Vull complir totes les passions de la meua vida, i en tinc moltes, a més de cantar, com per exemple dissenyar bufandes! Per què només cantar? Un ha de ser valent i explorar altres coses que hi ha el món. Com per exemple, tenir fills; hi ha moltes sopranos que han renunciat a tenir fills per la seva carrera. Jo no m'ho he volgut perdre, perquè la vida està feta de moltes coses...

–Vas trigar molt a tornar a cantar després d'haver tingut el Giacomo?

–Cinc mesos només. Per sort al cap de vint dies d'haver tingut el Giacomo vaig tornar a estudiar, perquè no em van fer cesària i la recuperació va ser més fàcil. Llavors alletava el meu fill mentre estudiava *Andrea Chénier*... Una bogeria, però em va anar molt bé perquè just tenia dos debuts i aquests cinc mesos em van permetre estudiar i preparar-me molt bé! Per a mi l'embaràs va ser l'època més meravellosa de la meua vida. Em sentia forta com un lleó, en plena salut!

EL MES DE JUNY, A L'ABAST

Josep Carreras

Cinquanta anys de presència liceïsta

El mes de gener del 1958, exactament dotze anys més tard del seu naixement, Josep Carreras posava a prova les aleshores incipients expectatives líriques amb la interpretació de l'agraït paper de Trujamán de la deliciosa òpera *El retablo de Maese Pedro* de Manuel de Falla: al fossat, la batuta il·lustre de Josep Iturbi. No ho devia fer malament, ja que amb prou eines un any més tard hi tornà a actuar, amb l'estrena de l'òpera, d'història efímera, *Amunt* de Joan Altisent.

per JAUME COMELLAS

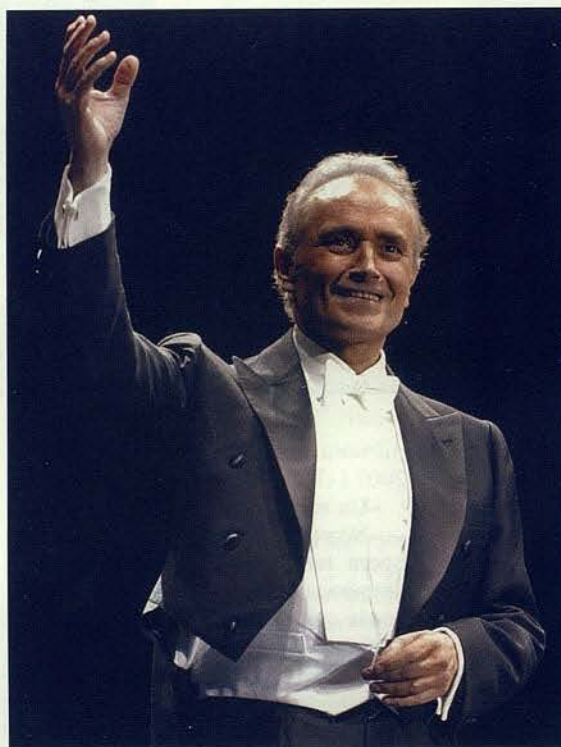
RECITAL JOSEP CARRERAS, tenor. Lorenzo Bavaj, piano. Programa per determinar.
LICEU. 17 DE JUNY DE 2008 (20 h).

Ara el Liceu ret homenatge a aquest mig segle de presència d'un dels seus fills més predilectes, amb un recital i una sèrie d'actes complementaris que festejaran una de les trajectòries més rellevants de la lírica catalana de tots els temps.

I festejaran amb tota seguretat més que l'estricta condició d'artista gran, de tenor que ha ofert al Liceu i arreu dels escenaris i auditoris més prestigiosos del món l'alta imatge de músic excepcional. Homenatjaran també una actitud humana que ha fet que enllà dels afeccionats a la lírica, que al marge del món propi del seu ofici, Josep Carreras hagi assolit la categoria de patrimoni afectiu de tota la ciutadania catalana.

Amb formació com a cantant estrictament barcelonina, amb aquell mestre de referència que va ser Joan Francesc Puig, però també amb Ruai, curiosament un protètic dental d'ofici que l'ajudà en el coneixement de repertori, el Liceu ha estat la casa pròpia. Allà on ja des de les primeres passes va afirmar la seva projecció a partir del debut ja com a adult en el paper secundari de Flavio en *Norma*, al costat de Montserrat Caballé, que amb tretze anys més d'edat i un prestigi aleshores ja consolidat va constituir un bon agafador per ajudar-lo a envolar-se. En tot cas, aviat ho va fer sol, en un dels vols més majestàtics, tal com s'ha apuntat abans, de la nostra lírica.

No caurem en el parany d'un relat exhaustiu de la trajectòria artística del tenor de Sants, però en tot cas no es poden evitar algunes fites com, en un lloc cabdal, la relació tan productiva amb

Herbert von Karajan, per a qui molt probablement va ser el tenor més estimat de la seva generació i que el va portar a èxits destacadíssims al Festival de Salzburg a cavall dels setanta i vuitanta amb *Don Carlo*, *Aida* i aquella impressionant versió de *Carmen* amb una companya ideal, la bella mezzosoprano grega Agnes Baltsa. I si se'ns permet, aquest títol amb la mateixa companya forma part dels records més imperibles que personalment hem gaudit al Liceu. Ens consta de manera fefaent i directa que aquests fets formen part del seu territori afectiu artístic més estimat.

Menys còmode es va trobar amb Leonard Bernstein en l'enregistrament de *West Side Story* amb Kiri Te Kanawa.

En ple moment zenital de la seva carrera i amb tan sols 41 anys d'edat es va produir la malaltia que tots coneixem i que per força va marcar una inflexió radical en la seva trajectòria; això ben al

marge d'un potencial artístic que va resultar molt menys afectat del que es podia témer.

El magnífic i alhora corpenedor recital que va oferir a l'inici de l'estiu del 1988, sota la volta de l'Arc del Triomf de Barcelona –tot un símbol–, clos amb un retrunyent i significatiu i lúcid *Vincero! Vincero!* de l'ària “Nessun dorma” de *Turandot* va obrir els portes a la que durant els darrers 20 anys ha estat l'altra, la segona vida del cantant, prou coneguda i que té en la fundació que porta el seu nom dedicada a la investigació de la malaltia que l'havia afectat la seva imatge vistent.

Mig segle de vivència liceïsta, d'èxits i alhora de demostracions d'afecte al Liceu i també a tot

el que significa de valors culturals i identitaris catalans –entre els quals l'avui estossinat Barça–, es concentraran en el recital del dia 17 de juny, amb un programa encara per determinar però amb ganes de ser grat a amplis sectors d'admiradors –no sols els del morro fort líric. Recital que s'escamparà en diferit de poc temps en una pantalla gegant instal·lada a la platja de la Barceloneta.

Al mateix temps el balcó del Foyer del Liceu i una part de la Sala dels Miralls acollirà una exposició que amb el títol de “Josep Carreras: l'home i l'artista”, farà revivre el mig segle de vinculació amb el Liceu, en una mostra molt ben equipada que ha comissariat Pablo Meléndez-Haddad. Des de la infantesa als nostres dies hom gaudirà d'un recorregut que ajudarà alguns a descobrir i a molts a rememorar el tot Josep Carreras; aquest tot que tan bé explica l'esmentat títol.

Liceu
2008
2009

És emoció

És la nova temporada del Liceu.

És òpera.

Tiefland d'Eugen d'Albert
Terra baixa

Octubre de 2008 dies 2, 4, 5, 8, 9, 11, 14, 15, 17 i 20
M. Boder · M. Hartmann · V. Hintermeier · S. Bühler ·
J. Hoffmann · S. Ortel · T. Rotemberg · Opernhaus Zürich.
P. Seiffert / J. Dowd, P. M. Schnitzer / S. Friede, A. Titus /
R. Johansen, A. Reiter / J. Tili, V. Murga, J. Lascarro,
M. Reijans, M. M. Cook, R. Mateu, J. Juon.

Le nozze di Figaro de Wolfgang Amadeus Mozart
Novembre de 2008 dies 11, 13, 14, 16, 17, 18, 21, 22, 24,
25, 26, 28, 29 i 30

A. Ros-Marbà · L. Pasqual · P. Azorin · F. Squarciapino.
Gran Teatre del Liceu / Welsh National Opera (Cardiff).
E. Bell / M. Alberola, O. Sala / A. Garmendia, S. Koch /
J. Perez, L. Tezier / D. Menéndez, K. Ketelsen / J. Martin-Royo,
M. McLaughlin / M. Obiol, F. Röhlig / J. M. Ribot, R. Giménez
/ V. Ombuena, R. Padullés, V. Lanchas, E. Bayón /
B. Diaz González.

Simon Boccanegra de Giuseppe Verdi

Desembre de 2008 dies 23, 27 i 30
Gener de 2009 dies 2, 3, 5, 7, 8, 10, 11, 13 i 14
P. Carignani · J. L. Gómez · C. Fillion · A. Andújar.
Gran Teatre del Liceu / Grand Théâtre de Genève.
C. Álvarez / A. Gazale, K. Stoyanova / M. Carosi, N. Shicoff /
M. Giordani / S. Secco, G. Prestia / S. Palatchi, M. Vratogna /
C. Bergasa, P. Kudinov, J. de León, C. Schneider.

El retablo de Maese Pedro de Manuel de Falla

Gener de 2009 dies 3, 4, 5 i 10
J. Vicent · E. Lanz · Compahia Etcetera.
M. Martins / O. Saitua, J. Martin-Royo / M. Canturi, X. Moreno /
M. Atxalandabaso.

L'incoronazione di Poppea de Claudio Monteverdi

Febrer de 2009 dies 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 13, 14 i 15
H. Bicket · D. Alden · P. Steinberg · B. Shiff · P. Collins ·
Bayerische Staatsoper (München) / Welsh National Opera
(Cardiff).
M. Persson / I. Bayrakdarian, V. Kasarova / S. Connolly,
M. Beaumont / M. Rodríguez-Cusi, C. Mena / J. Domènech,
F. J. Selig / M. Palazzi, D. Visse / X. Sabata, R. Rosique,
J. van Wanroij, M. Martins, G. de Mey, W. Berger, F. Vas,
J. M. Ramon.

Els mestres cantaires de Nuremberg

Die Meistersinger von Nürnberg de Richard Wagner
Març de 2009 dies 17, 23 i 29
Abril de 2009 dies 3, 8, 14 i 18
S. Weigle · C. Guth · C. Schmidt · J. Seeger · Sächsische
Staatsoper Dresden.
A. Dohmen, B. Skovhus, R. Dean Smith, V. Gens,
N. Surguladze, R. Hagen, N. Ernst, Y. Saelens, R. Padullés,
J. Ferrero, V. Ombuena, K. Gysen, R. Bork, J. M. Ribot,
T. Schabel, M. Baldivinsson.

La cabeza del Bautista d'Enric Palomar

Estrena Absoluta

Abril de 2009 dies 20, 22, 23, 24, 26, 28, 29 i 30
Maig de 2009 dia 2
J. Caballé-Domènech · C. Wagner · A. Flores · M. Paloma.
Gran Teatre del Liceu / Opéra de Halle.
À. Blancas / R. Mateu, A. M. Buhrmeister / M. Kraus,
J. M. Zapata, F. Vas, M. Kraus.

Fidelio de Ludwig van Beethoven

Maig de 2009 dies 18, 21, 22, 24, 26, 27, 30 i 31
Juny de 2009 dia 2
S. Weigle · J. Flimm · R. Israel · F. von Gerken · Metropolitan
Opera House (New York).
K. Mattila / G. Fontana, C. Forbis / I. Storey, T. Stensvold /
L. Gallo, S. Milling / F. Röhlig, E. de la Merced / C. Obregon,
M. Klink / D. Alegret, A. Larson.

Salome de Richard Strauss

Juny de 2009 dies 19, 20, 22, 25, 28 i 29
Juliol de 2009 dies 1, 2, 4, 5 i 7
M. Boder · G. Joosten · M. Zehetgruber · H. Kastler.
Gran Teatre del Liceu / Teatre Reial La Monnaie-De Munt
(Brussel·les).
N. Stemme / E. Sunegardi, M. Delavan / R. Bork, R. Brubaker /
G. Siegel, J. Henschel / V. Tierney, S. Heibach / F. Vas,
A. Tobella, J. M. Ribot, C. Löschmann, S. Shvets, J. Plazaola,
J. Fadó, J. Casanova, A. Fera, K. Gysen, J. Ferrer, J. Schumann.

Turandot de Giacomo Puccini

Juliol de 2009 dies 21, 22, 24, 25, 27, 28, 29, 30 i 31
G. Carella · N. Espert · E. Frigerio · F. Squarciapino.
Gran Teatre del Liceu / Asociación Bilbaina de Amigos
de la Ópera.
M. Guleghina / G. Lukacs / A. Shafajinskaia, M. Berti /
C. Tanner / F. Armiliato, A. Arteta / N. Amsellem / D. Dessl,
S. Palatchi / G. Giuseppini, G. Bermúdez, E. Santamaria,
V. Esteve Madrid, P. Cutlip, J. Ruiz.

És dansa.

Ballet de São Paulo

Balé Da Cidade de São Paulo
Setembre de 2008 dies 3, 4, 5 i 6
Dualidade@br · G. Ismailian.
Canela fina · C. Soto.
Perpetuum · O. Naharin.

Companyia Pina Bausch

Tanztheater Wuppertal
Setembre de 2008 dies 10, 12, 13 i 14
Café Müller · P. Bausch.
La consagració de la primavera · P. Bausch.

Nederlands Dans Theater I

Març de 2009 dies 19, 20, 21 i 22
Silent Screen · P. Lightfoot / S. León.
Tar and Feathers · J. Kylian.

Ballet Àngel Corella

Juliol de 2009 dies 9, 10 i 11
La Bayadère · M. Petipa.

És un regal.

Concert Jaume Aragall i Joan Pons

Octubre de 2008 dia 21
E. Kohn

Requiem de Giuseppe Verdi

Octubre de 2008 dia 22
A. Brown, L. d'Intino, J. Bros, R. Pape.
B. Bartoletti

Concert Händel

Novembre de 2008 dies 23 i 27
I. Rey, D. Barcellona
A. Vitello

Concert Final Concurs «Francesc Viñas»

Gener de 2009 dies 16 i 18
G. Voronkov

Requiem d'Antonin Dvořák

Febrer de 2009 dies 17 i 18
R. Merbeth, I. Komlosi, C. Ventrìs, A. Jerkunica
J. Kout

Concert Mozart

Abril de 2009 dies 21 i 25
E. Gruberova
F. Haider

Recital Matthias Goerne

Febrer de 2009 dia 12

Recital Anne Schwanewilms

Maig de 2009 dia 28

Recital Thomas Quasthoff

Juny de 2009 dia 17

Recital Editia Gruberova

Juny de 2009 dia 21

Recital Ian Bostridge

Juliol de 2009 dia 3

Orquestra Simfònica i Cor del

Gran Teatre del Liceu
M. Boder · S. Weigle · J. L. Basso

És una sorpresa.

(Sessions al Foyer)

Eugen d'Albert i Àngel Guimerà

«En ocasió de Tiefland»
Octubre de 2008 dia 18

L'Ape Musicale

«En ocasió de Le nozze di Figaro»
Novembre de 2008 dia 12

Cortesianes en l'òpera

«En ocasió de L'incoronazione di Poppea i Salome»
Febrer de 2009 dia 16

Albéniz

«En ocasió del centenari de la mort d'Isaac Albéniz»
Maig de 2009 dia 17

Richard Strauss

«En ocasió de Salome»
Juliol de 2009 dia 8

És una nit màgica.

(Sessions «golfes»)

Simply Barbra

Steven Brinberg en recital
Octubre de 2008 dies 24 i 25

The Best is Yet To Come

Els millors temes de Carolyn Leigh
Desembre de 2008 dies 12 i 13

Encaje

Adriana Varela a la Sala Principal
Febrer de 2009 dies 21 i 22

Yvonne Printemps, une diva mise à nue

Amy Burton en recital
Març de 2009 dies 6 i 8

Me llaman la primorosa

Àngeles Blancas en recital
Juny de 2009 dies 5 i 7

És un descobriment.

(El Petit Liceu)

Cantant amb el Cor

La Ventafocs

Els músics de Bremen

El retablo de Maese Pedro

La petita Flauta Màgica

Pere i el llop

El Superbarber de Sevilla

La primera cançó

Allegro Vivace

Venda de localitats

A partir del 14 de juliol a les 9.00 h

ServiCaixa
902 53 33 53
servicaixa.com

LiceuDirecte
www.liceubarcelona.com

TaquillesLiceu
Sant Pau, 1

Del 14 al 18 de juliol, de 10 a 13 i de 14 a 18 h
A partir del 21 de juliol, de dilluns a divendres,
de 13.30 a 20.00 h

Informació

Tel. 93 485 99 13
www.liceubarcelona.com

És emoció. És el Liceu. És únic.

Gran Teatre del Liceu

EL MES DE JUNY A L'ABAST

'La Celestina' i 'La pesta'

Recuperades al Liceu

per MERCEDES CONDE PONS

CONCERT PEDRELL-GERHARD. Ana Ibarra, soprano. Marina Rodríguez-Cusí, mezzosoprano. Angelica Mansilla, mezzosoprano. Jeffrey Dowd, tenor. Josep Miquel Ramón, baríton. Stefano Palatchi, baix. Josep Maria Pou, actor. Orquestra Simfònica i Cor del Gran Teatre del Liceu. Dir.: Antoni Ros-Marbà. Pedrell i Gerhard. LICEU, 3 i 8 DE JULIOL DE 2008 (20 h).

Encara que de forma minsa, el Gran Teatre del Liceu no oblidia el seu compromís amb el repertori nacional, ja sigui amb aïllades estrenes d'òperes contemporànies o amb reestrenes d'òperes oblidades de la història de la música catalana. Aquest és el cas de l'obra de Felip Pedrell (1841-1922) que ocupa una part del concert que tindrà lloc en dues úniques sessions, els dies 3 i 8 de juliol, a la sala gran del dit teatre.

La Celestina, òpera en quatre actes i 21 escenes, és una òpera de grans dimensions –demana la presència d'onze cantants solistes– i està basada en la tragicomèdia de Fernando de Rojas sobre els amants Calisto i Melibea amb títol homònim al de l'òpera. Felip Pedrell va rebre l'encàrrec de compondre una nova òpera després d'estrenar al Liceu *Els Pirineus* (1902) –que va veure la seva reposició completa en versió de concert no fa gaires anys– amb èxit. *La Celestina*, que s'havia d'estrenar l'any 1904, no va veure la llum al coliseu de les Rambles a causa de la complexitat que exigia tant des del punt de vista escènic com vocal, però sí que es va estrenar parcialment (amb una selecció de l'òpera, de la mateixa manera com s'esdevindrà la seva

reposició) en un concert al Palau de la Música Catalana l'any 1921, promogut per Pau Casals. Com ja s'observa en *Els Pirineus*, la música de Felip Pedrell té una forta influència wagneriana –cal recordar les feridores paraules que el compositor va dedicar a l'obra de Giacomo Puccini en una època en què defensors de la música italiana i alemanya eren pràcticament enemics–, que s'evidencia en el tractament de les veus –de gran dramatisme–, així com en l'ús dels recursos orquestrals i un treball temàtic proper al leitmotiv wagnerià. De fet, *La Celestina*, juntament amb *Els Pirineus* i *El comte Arnau*, s'esmenten sovint com la trilogia wagneriana de Pedrell.

La Celestina de Felip Pedrell –malgrat que mutilada– es podrà sentir en versió de concert al Gran Teatre del Liceu al costat d'una altra gran obra simfonico-coral d'un altre gran compositor català com és Robert Gerhard: *The Plague*. Cal destacar l'encert de programar aquestes dues obres en un mateix concert, ja que Pedrell, malgrat no tenir un estil absolutament personal, va influenciar compositors de prestigi –que havien estat alumnes seus–, com Robert Gerhard o Manuel de Falla, que van voler retre ho-

ROBERT GERHARD I FELIP PEDRELL

menatge al seu mestre amb citacions de la seva òpera *La Celestina*. *The Plague* (La pesta) de Robert Gerhard és una cantata inspirada en la imponent novel·la del francès Albert Camus del mateix títol, que conté el bo i millor de l'art compositiu d'un dels compositors catalans més internacionals del segle XX. La cantata es podrà sentir al Liceu en traducció al català de Narcís Comadira i la participació de Josep Maria Pou com a recitant.

El mestre Antoni Ros-Marbà serà l'encarregat de dirigir l'Orquestra Simfònica i el Cor del Gran Teatre del Liceu, juntament amb un nombrós grup de solistes, entre els quals destaquen Ana Ibarra, Marina Rodríguez-Cusí, Angelica Mansilla, Jeffrey Dowd, Josep Miquel Ramón i Stefano Palatchi.

La Wiener Symphoniker amb el seu titular, Fabio Luisi

IBERCAMERA. Orquestra Simfònica de Viena. Dir.: Fabio Luisi. Schubert i Bruckner. L'AUDITORI. 5 DE JUNY DE 2008 (21 h).

El passat mes d'abril el director italià Fabio Luisi va oferir un concert dins de la temporada Palau 100 al capdavant de l'Staatskapelle Dresden, l'orquestra de la qual recentment ha estat nomenat director titular. El proper 5 de juny aquest director –un dels més sol·licitats avui dia– torna a Barcelona amb l'Orquestra Simfònica de Viena, de la qual ocupa la titularitat des de l'any

2005 i que dirigeix en la seva temporada estable a la històrica sala de concerts Musikverein a Viena. La Musikverein o Societat de Concerts de Viena sorgeix al principi del segle XX de la necessitat d'instaurar a Viena, amb més de 200 bandes militars, una orquestra que pogués dur a terme una temporada estable de concerts per a una societat que en demanava. L'Orquestra Simfònica de Vie-

na –no s'ha de confondre amb la famosa i prestigiosa Wiener Philharmoniker, protagonista del tradicional Concert d'Any Nou a Viena– va néixer, doncs, l'any 1900, i des de llavors ha viscut una sèrie de transformacions fins a arribar al seu estat actual. En el seu currículum destaca el pas de Herbert von Karajan amb una important tasca al capdavant de la formació, i la instauració –a partir de 1960– d'un mestre titular escollit pels mateixos membres de la formació, càrrec que en primer lloc va ocupar Wolfgang Sawallisch. En el concert que tanca la temporada Ibercamera, interpretaran la *Simfonia núm. 8, en Si menor*, D 759, "*Inacabada*" de Franz Schubert i la *Simfonia núm. 7, en Mi major* d'Anton Bruckner.

EL MES DE JUNY, A L'ABAST

Doblet de joves pianistes per al 'Quart Concert' de Beethoven

CONCERTS SIMFÒNICS AL PALAU. Orquestra Simfònica del Vallès. Lluís Rodríguez Salvà, Mi-Yeon I, piano. Dir.: David Giménez Carreras. Beethoven, Brahms. PALAU DE LA MÚSICA. 14 i 15 DE JUNY DE 2008 (19 h i 11.30 h, RESPECTIVAMENT).

El cicle Concerts Simfònics al Palau que ofereix l'Orquestra Simfònica del Vallès al Palau de la Música Catalana finalitza la seva dotzena temporada amb un concert sota la direcció del seu titular, David Giménez Carreras, i un programa amb preeminència romàntica. Serà amb dos concerts, els dies 14 i 15 de juny, en què el pianista gironí Lluís Rodríguez Salvà i la pianista neozelandesa Mi-Yeon I s'alternaran com a solistes en el *Concert per a piano núm. 4 en Sol major, op. 58* de Ludwig van Beethoven. A la segona part, l'Orquestra Simfònica del Vallès s'acomiarà del públic del Palau, fins a la propera temporada, amb la *Segona Simfonia en Re major, op. 73* de Johannes Brahms.

El pianista gironí Lluís Rodríguez Salvà és un dels joves pianistes catalans més prometedors del panorama musical actual. Alumne de Luiz de Moura Castro al Conservatori Municipal de Barcelona, va estudiar a Nova York amb Byron Janis –alumne de Vladimir Horowitz– i Miyoko Nakaya Lotto, a més d'haver participat en *masterclasses* de pianistes del renom d'Alicia de Larrocha, Martha Argerich, Daniel Barenboim, Josep Colom o Joaquín Achúcarro. Ha guanyat premis a nombrosos concursos, entre els quals cal destacar el premi de Joventuts Musicals d'Espanya, el Concurs Ricard Viñes o el Frechilla-Zuloaga de Valladolid. Ha tocat com a solista amb l'Orquestra de la RTVE, la Simfònica de Sevilla, de Castella i Lleó, la Bergen Philharmonic o la Barcelona Simfonieta.

La jove pianista neozelandesa d'origen coreà Mi-Yeon I va néixer a Corea del Sud l'any 1982. Després d'emigrar a Nova Zelanda, va estudiar a la Universitat d'Auckland abans de traslladar-se als Estats Units l'any 2003, on va fer els estudis de postgrau a Baltimore. Mi-Yeon I va participar l'any 2006 al Concurs Maria Canals de Barcelona, on va resultar tercera finalista i va ser convidada a participar en la temporada del OSV.

La jove pianista neozelandesa d'origen coreà Mi-Yeon I va néixer a Corea del Sud l'any 1982. Després d'emigrar a Nova Zelanda, va estudiar a la Universitat d'Auckland abans de traslladar-se als Estats Units l'any 2003, on va fer els estudis de postgrau a Baltimore. Mi-Yeon I va participar l'any 2006 al Concurs Maria Canals de Barcelona, on va resultar tercera finalista i va ser convidada a participar en la temporada del OSV.

MI-YEON I

LLUÍS RODRÍGUEZ SALVÀ

RMC
284

Postromanticisme alemany per celebrar el Centenari del Palau

CONCERTS DEL CENTENARI. Bilbao Orkestra Sinfonikoa. Cor de Cambra del Palau de la Música. Orfeo Català. Raquel Lojendio, soprano. Carlos Mena, contratenor. Tomas Mohr, baríton. Dir.: Juan José Mena. Wagner i Orff. PALAU DE LA MÚSICA. 9 DE JUNY DE 2008 (19 h).

Curiós –tot i que no pas trivial– emparellament programàtic el del concert de l'Orquestra Simfònica de Bilbao i l'Orfeo Català en el marc de les celebracions del Centenari del Palau de la Música Catalana. Richard Wagner i Carl Orff, ambdós compositors lligats –directament o indirecta– al nacionalsocialisme alemany, separats per un petit arc temporal i per un estil compositiu bastant oposat. Es podria dir que l'únic nexa comú entre l'un i l'altre compositor és la magnificència compositiva –li-

gada a l'estètica postromàntica– de les seves obres.

En l'esmentat concert, que tindrà lloc al Palau el dia 9 de juny i que es repetirà al Palacio Euskalduna de Bilbao els dies 12 i 13 de juny, l'Orquestra Simfònica de Bilbao interpretarà l'obertura de *Tannhäuser* i els *Wesendonck lieder* de Wagner, i els *Carmina Burana* de Carl Orff, amb un protagonisme especial de l'Orfeo Català. Els solistes seran la soprano Raquel Lojendio, el contratenor Carlos Mena i el baríton Tomas Mohr.

JUAN JOSÉ MENA

Tots els intèrprets estaran sota la direcció del basc Juan José Mena, titular de la dita formació or-

questral durant nou anys i que el passat mes de febrer va anunciar la seva retirada de la titularitat per motius personals i un desgast excessiu després de tants anys de dedicació a aquesta orquestra, que segons paraules seves "necessita una renovació amb algú que aporti idees noves".

EL MES DE JUNY A L'ABAST

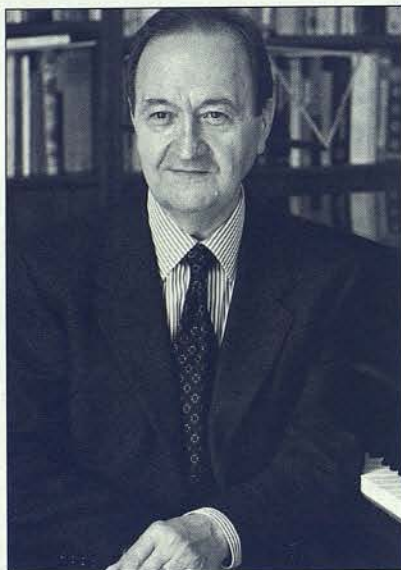
Salvador Pueyo

Estrena simfonia amb l'OBC

TEMPORADA OBC. Dir.: Manuel Valdivieso. C. Guinovart, Serra i Pueyo.
L'AUDITORI. 19 DE JUNY DE 2008 (21 h).

Un any més, la temporada de l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya es clou amb un concert de dedicació íntegra al repertori català. En aquesta ocasió, en el concert –que dirigirà Manuel Valdivieso– s'interpretaran obres de Carles Guinovart, Joaquim Serra i Salvador Pueyo.

El concert s'obrirà amb el *Moviment Simfònic* del compositor barceloní Carles Guinovart, per seguir amb les *Impressions camperoles* de Joaquim Serra –de qui s'ha celebrat el centenari del naixement al llarg de l'any 2007–, una obra que cerca les arrels de la música popular i tradicional catalana per fer-ne una obra d'abast universal. En darrer lloc cal destacar l'estrena d'una *Simfonia*, encàrrec de l'OBC al compositor barceloní Salvador Pueyo (1955), prolífic compositor amb obres d'ampli abast, com la *Simfonia barroca*, la música per al ballet *Yerma* –basada en l'obra del mateix títol de Federico García Lorca i estrenada a Colò-

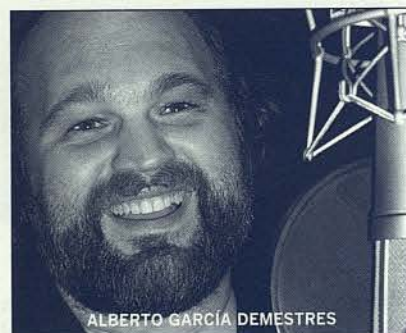
SALVADOR PUEYO

nia l'any 1992– o l'òpera *Terra baixa* sobre l'original d'Àngel Guimerà.

'Mariana en sombras'

d'Alberto García Demestres

CAMBRA A L'AUDITORI. Olivia Biarnés, soprano. Enric Martínez-Castignani, baríton. Alberto García Demestres, tenor. Marco Evangelisti, piano. García-Demestres.
L'AUDITORI (SALA ORIOL MARTORELL). 3 DE JULIOL DE 2008 (20.30 h).

ALBERTO GARCÍA DEMESTRES

El compositor català Alberto García Demestres porta a la Sala Oriol Martorell la seva òpera de cambra *Mariana en sombras*, per a soprano, baix, tenor i piano, basada en el procés de condemna i execució de Mariana Pineda, defensora i heroïna dels liberals, durant el període de regnat de Ferran VII. Estrenada a l'Auditori Manuel de Falla de Granada el 26 de maig de 2001, l'òpera és un encàrrec de la Concejalía de la Mujer de l'Ajuntament d'aquesta ciutat andalusa. *Mariana en sombras*, amb llibret d'Antonio Carvajal, narra el procés d'interrogació de Mariana Pineda, acusada de conspiració contra Ferran VII i executada al garrot vil. Mariana Pineda, de vida digna d'una novel·la, es converteix així en una heroïna amb un destí tràgic per defensar una llibertat que el reducte absolutista en què es convertí la monarquia en temps de Ferran VII nega.

L'òpera de cambra d'Alberto García Demestres i Antonio Carvajal centra l'acció en l'interrogatori a què és sotmesa per Pedrosa, un home malvat imbuït del desig per aquella dona inflexible i fidel als seus principis, amb una música que preconitza la tragèdia a què s'aboca la protagonista. Amb direcció escènica de Xavier Albertí, l'òpera serà interpretada al piano per Marco Evangelisti i les veus d'Olivia Biarnés com a Mariana Pineda, Ernest Martínez-Castignani com a Pedrosa i Alberto García Demestres com a Dáuride.

El Quartet Casals

en quintet amb Christophe Coin

CAMBRA A L'AUDITORI. Quartet Casals. Christophe Coin, violoncel. Schubert i Mendelssohn.
L'AUDITORI (SALA ORIOL MARTORELL). 5 DE JUNY DE 2008 (20.30 h).

El Quartet Casals, grup de cambra resident a l'Auditori per segon any consecutiu, clou el seu cicle de concerts a la Sala Oriol Martorell amb un programa que té com a al·licient la presència del violoncel·lista francès Christophe Coin. Nascut a Caen l'any 1958, Christophe Coin és violoncel·lista i violagambista i director d'orquestra, a més de membre fundador del prestigiós quartet de corda Mosaïques i director artístic de l'Ensemble Barroc de Llemotges.

Christophe Coin va iniciar la seva trajectòria musical de la mà de Nikolaus Harnoncourt i Jordi Savall com a especialista en la interpretació de viola de

gamba. Ha format part del Concentus Musicus de Viena i ha col·laborat estretament amb Christopher Hogwood. L'any 1991 va prendre al seu càrrec la direcció artística de l'Ensemble Barroc de Llemotges, amb què treballen el repertori dels segles XVII i XVIII. Paral·lelament, forma part del Quartet Mosaïques, fundat l'any 1984.

Com a convidat d'excepció del Quartet Casals, participará en el concert que aquesta formació oferirà el proper 5 de juny, interpretant el *Quintet per a dos violoncels* de Schubert. El Quartet Casals hi interpretarà, a més, el *Quartetsatz D. 703 I*, també de Schubert, i el *Quartet en La major, op. 13* de Mendelssohn.

EL MES DE JUNY, A L'ABAST

'Luisa Miller'

Un Verdi a l'ombra dels grans títols

Una consideració elemental que presenta *Luisa Miller* és la de la seva difícil situació i encaix en el conjunt de la producció verdiana. Es va estrenar al Teatro San Carlo de Nàpols el 8 de desembre de 1849 per encàrrec d'aquest mateix teatre, amb un èxit relatiu al principi, tot i que posteriorment en va millorar l'estima.

per J. COMELLAS

Cronològicament ve precedida per *La battaglia di Legnano* (1848), *I masnadieri* (1847), *Macbeth* (1847) i *Attila* (1846), i precedeix *Stiffelio* (1850) i la famosa trilogia de consolidació i envoltament definitiu del seu prestigi formada per *Rigoletto*, *Il trovatore*, *La Traviata*. És una composició escrita a la meitat de la trentena d'anys, en una època com es pot veure molt intensa pel que fa a producció.

Va ser el mateix compositor qui va suggerir com a base del llibret l'obra de Schiller *Kabale und Liebe*, una obra de joventut estrenada el 1784, que el compositor va veure representada a París. El dramaturg hi mostra el seu ideari radical, en què denuncia les mancances morals de les classes dominants. El compositor ja havia compost dues òperes sobre obres del literat alemany –*Giovanna D'Arco* (1844) i *I masnadieri* (Els bandits)– (1847); i encara hi reincidí anys més tard amb *Don Carlo* (1866). Pel que fa a Cammerano, va ser també l'autor dels llibrets d'*Il trovatore* i *La battaglia di Legnano*.

L'argument és molt genuïnament romàntic. Narra la història de l'amor impossible entre una noia de condició humil i el fill d'un noble, relació impedida pels interessos espuris del pare del jove. Com es pot observar a primera vista, hi ha una mica de les posteriors *Rigoletto* i de *La Traviata*. De la primera, la figura dels respectius pares de les noies i el seu drama en contemplar la tragèdia que preveuen per a llurs filles. De la segona, la renúncia indesitjada de les mateixes noies a l'amor, a més a través del mateix procediment: l'escriptura d'una carta.

Els tipus estan molt ben dibuixats, tant els dels dos protagonistes com els dels personatges secundaris –pares– i

CHRISTIAN LEIBER

també la de l'home de confiança del noble, que, enamorat de la protagonista, té quelcom de Iago, en el sentit de manipulador dels fils de la història.

La versió operística incideix més en els sentiments dels personatges que no en el context de crítica social, molt protagonista en l'obra de Schiller; context que, per tant, queda aigualit darrere del tractament poderós que atorga Verdi als personatges. S'ha dit que amb aquesta òpera Verdi va anticipar el seu esclat definitiu, significat per l'esmentada trilogia. El compositor avança vers la concreció d'una noble capacitat per dominar de forma plena arguments de rotunditat tràgica, tant pel que fa al tractament vocal com al del ritme intern, i així mateix pel domini de la progressió –tempo– tràgica, fet que atorga a aquesta òpera un lloc no principal en el con-

junt de l'*opus* verdian, però sí prou rellevant com perquè hagi mantingut un estàndard de protagonisme prou notable en les programacions.

En aquesta oportunitat serà servida per un equip artístic molt idoni. Tots els que configuren el repartiment són cantants que es mouen amb autoritat en obres d'aquestes característiques; i tots ells són prou coneguts pels afeccionats liceistes com perquè calgui ser més explícit. I això val també per a la batuta, un dels directors especialitzats en el repertori italià més competents dels que ocupen la nòmina del nostre teatre.

I en el mateix cistell es pot situar també el dramaturg Gilbert Deflo, un artesà excel·lent, sense infules rupturistes, aquí en una producció avalada per l'Opéra National de París.

LUISA MILLER de Giuseppe Verdi. Llibret: Salvatore Cammarano. Vincenzo La Scala. Krassimira Stoyanova. Giacomo Prestia. Roberto Frontali. Marina Domashenko. Nino Surguladze. Samuel Ramey. Josep Fadó. Cor i Orquestra del Gran Teatre del Liceu. Dir. escènica: Gilbert Deflo. Dir. musical: Maurizio Benini. LICEU. DEL 19 DE JUNY AL 7 DE JULIOL DE 2008.

RMC
284

Ha nascut el canal de música clàssica catalana

WWW.
CATCLASSICA.CAT

Amb obres d'autors i intèrprets catalans, les portades dels àlbums, informació sobre el que està sonant, notes biogràfiques dels autors, galeria d'imatges i l'avanç d'allò que sonarà després. També incorpora un arxiu de programes temàtics per escoltar o descarregar, un arxiu de músics, l'accés a la informació de la programació del canal, l'agenda de concerts i un ampli ventall de notícies i destacats d'actualitat relacionats amb l'univers musical.

Cat *C*làssica

només per internet

Un nou canal de **CATALUNYA**
MÚSICA

PAPER D'ASSAIG

Altres cançons

per NARCÍS
COMADIRA

De fet, separar cançons populars de cançons cultes sempre m'ha semblat una mica absurd. I és que, ¿algú em pot dir què té d'inculte una cançó com ara *El desembre congelat*, posem per cas, més ben feta, més refinada que moltes que, més tardanes, passen per cultes? Potser seria millor parlar de cançons anònimes i cançons d'autor. I pensar que entre aquestes n'hi ha de bones i de no tan bones, com passa amb les populars.

De tota manera, avui, el que volia és parlar d'una altra mena de cançons. Les cançons que, a Catalunya, destinades a un públic ampli, és a dir, fetes amb intenció que fossin populars, eren fetes per autors que sabien què portaven entre mans i a vegades feien cançons inoblidables. Segurament són els equivalents dels autors de les antigues cançons populars, amb la diferència que d'aquests en coneixem el nom. Parlo dels autors dels segles XIX i XX, bàsicament. I penso en aquell moviment de cançó que, amb la Renaixença, va voler primer dignificar l'oci de menestrals i obrers i, després, educar les classes populars del país. De fet, el cant coral ha estat un dels instruments més importants de sensibilització de la gent de Catalunya. De sensibilització musical, evidentment, però també patriòtica, intel·lectual i espiritual. D'educació, en summa, que és el que volia el doctor Torras i Bages, bisbe de Vic, que va escriure aquella pastoral, el 1902, titulada *La música educadora del sentiment*.

Primer de tot va ser Clavé, amb el seu moviment de cant coral. Després, va venir Millet, amb l'Orfeó Català. Va ser Millet qui va fer realitat les expectatives del bisbe de Vic i va ser Millet qui va saber aglutinar al seu entorn els millors compositors del moment, així com els millors poetes. Algunes de les cançons creades llavors són realment peces notables i no tinc cap dubte a

AMADEU VIVES

equiparar-les als millors *lieder*. *L'Emigrant*, amb lletra de Verdager i música d'Amadeu Vives, que va ser cofundador de l'Orfeó Català, és una cançó esplèndida que agradava fins i tot a Josep Pla, malgrat el seu *languore*. Pla opina que és una cançó que sobreviurà. Així mateix, una altra peça d'Amadeu Vives, *La Balanguera*, aquesta vegada amb lletra de Joan Alcover, és també d'enorme categoria. Altres mestres van musicar altres poetes. Morera, per exemple, que va posar música a *L'Empordà*, de Joan Maragall, poeta que havia escrit el *Cant de la Senyera*, dedicat a la senyera de l'Orfeó Català i que, musicat per Millet, va acabar sent el cant de tots els orfeons de Catalunya i, en les èpoques de persecució de la postguerra, va tenir un paper reivindicatiu important. Catalunya s'ha fet lligada a aquestes i a d'altres cançons. Pedrell, Pahissa, Morera, Lamote de Grignon, Nicolau, etc. són alguns noms de músics que van crear cançons. Algunes es van fer populars, altres estan oblidades.

L'onada modernista va ser wagneriana. Wagner va ser l'impuls profund del nacionalisme musical català. Millet va escriure: "Wagner ha estat l'encís més penetrant de la nostra època, i això deu ésser perquè n'ha estat verament l'expressió, i nosaltres som peixats i modelats en aquest ambient, hi havem nascut i forma part de la nostra naturalesa. Wagner ens arravata i ens domina." I Pahissa: "La música de Wagner deu ésser considerada com la que ocupa el lloc més eminent de totes les obres musicals nascudes des de les pri-

meres llums de l'esperit de l'home al jorn d'avui."

Després van venir els noucentistes. Ells volien fer una música per a la Ciutat Ideal. Una música més "intel·lectual", més refinada. Una música que no caigués en aquell *languore* que Pla, en el fons un noucentista, trobava que pesava massa a *L'Emigrant*. Toldrà va posar música a Carner i a Sagarra i va construir uns *lieder* de notable dignitat. Però no van pas ser tan populars com els de l'onada modernista.

Encara que el noucentisme teòricament no podia ser wagnerià, Eugeni d'Ors, el Pantarca, es confessa pecador de wagnerisme. Sap, i ho declara, que Wagner és pecat perquè corromp la puresa de l'occidentalisme racional i lluminós. Escriu d'Ors, parlant de Wagner: "Com ens defensariem d'amar-lo? Ell ha passat tan a la vora nostra! El geni era ahir mateix assentat a la nostra taula i vessava al nostre vas sa ubriaganta licor. I tots n'havem begut i, per a tots, les hores d'ubriaguesa se compten ara entre les més belles de la nostra vida. ¿Com ens defensariem d'amar-lo? La licor era enverinada, prou que ho vèiem, prou que se'ns ha dit. Amb el verí oriental del nirvana de la passió, de la inconsciència. Amb tot allò que millor pot corrompre la puresa, que gelosament hem restaurat, del nostre occidentalisme racional i lluminós. La licor era enverinada, però l'hora fou tan bella! És tan bella encara, cada cop que, viciosos, la repetim!"

Potser les cançons noucentistes no van arribar al cor de tants catalans com les d'abans precisament perquè volien ser massa racionals i lluminoses. Potser volien ser massa netes. Per això, les cançons que sí van ser realment populars llavors van ser les cançons que, més lleugeres, es cantaven als teatres i cafès cantants, els cuplets. Cançons que, en molts casos, no tenen res a envejar a la música d'aquesta mena que es feia per Europa. Plenes de picardia i de gràcia en les lletres, plenes d'enginy musical, caldria estudiar-les a fons i fer-ne accessible el coneixement.

RMC
284

Palau 100

XVIII Temporada 2008 - 2009

CONCERTS DE MÚSICA DE CAMBRA

SALA PETIT PALAU

1 Dijous, 13 de novembre de 2008, 20.30 h

EMERSON STRING QUARTET

Shubert
Quartettsatz

Conde
Quartet per a cordes núm. 1, "Color of time"

Xostakóvitx
Quartet núm. 13, en Si bemoll menor, op. 138

Shubert
Quartet en Re menor, D. 810

Concert patrocinat per:

2 Dimecres, 10 de desembre de 2008, 20.30 h

QUATUOR MOSAÏQUES

Haydn
Quartet núm. 4, en Sol major, op. 64

Mozart
Quartet en Re menor, K. 421

Mendelssohn
Quartet en Mi menor núm. 2, op. 44

3 Dijous, 15 de gener 2009, 20.30 h

JAVIER PERIANES, piano

Beethoven
Sonata núm. 25, en Sol major, op. 79
Sonata núm. 4, en Mi bemoll major, op. 7
Sonata núm. 12, en La bemoll major op. 26
Sonata núm. 31, en La bemoll major op. 110

4 Dijous, 5 de febrer de 2009, 20.30 h

HAGEN QUARTETT

Beethoven
Quartet núm. 5, en La major, op. 18

Bartók
Quartet núm. 3, Sz 85

Mendelssohn
Quartet núm. 2, en La menor, op. 13

5 Dijous, 14 de maig de 2009, 20.30 h

COR DE CAMBRA DEL PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

(patrocinat per Fundació Caixa Catalunya)

Nicolau de Figueiredo, clavicèmbal
Jordi Casas i Bayer, director

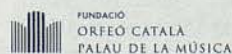
Un cant harmoniós
Música per a cor i clavicèmbal de **F. J. Haydn**
(200 aniversari de la mort del compositor)

INFORMACIÓ I VENDA: a les taquilles del Palau de la Música Catalana
Internet: www.palaumusica.org · Tel.: 902 442 88 · a/e: taquilles@palaumusica.org

PREUS DELS ABONAMENTS: 65 i 88 €
PREUS DE LES ENTRADES: de 10 a 25 €

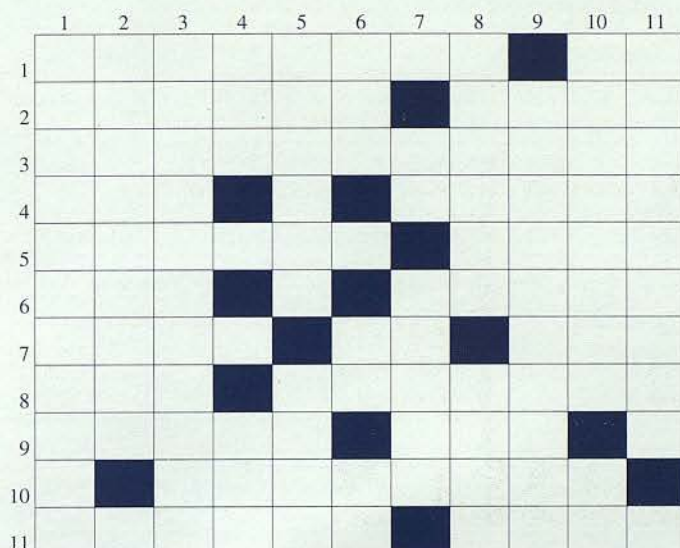
VENDA D'ABONAMENTS: del 16 al 27 de juny de 2008
VENDA D'ENTRADES: a partir del 7 de juliol de 2008

Amb el patrocini de:

per EDUARD V. PATSI

Música encreuada

1	P	A	N	D	E	R	E	T	A		G
2	R	A	V	E	L		T	E	N	O	R
3	I	A		S	O	N	A	T	I	N	A
4	M	A	R	A	I	S		R	F		V
5	A	L	A	F		L	A	A	A	A	A
6	V		M	I	S	S	A	L	S		C
7	E	B	O	N	Y		R	O	E	R	I
8	R	U	N	A		B	O	G	D		O
9	A	F	E	D	S	A	N	I		B	
10		A	S	E		C		E	M	E	T
11	E	R		S	C	H	U	S	T	E	R

Música encreuada de maig 2008 (núm. 283)

Horizontals. 1. Trombó antic. A la batuta d'Anton Rubinstein. 2. Els de Messiaen eren exòtics. Element indispensable per fer sonar la tuba. 3. Contaire de contes o membre d'una orquestra de pua. 4. Homer sense límits. Nicanor (Zabaleta, és clar). Fruit de la palmera. 5. Soprano apta per a l'òpera. Pregui amb una tercera descendent des del Re. 6. Lírics Afònics Empe-dreïts. La major. Cansats de tanta música anglosaxona. 7. Un indi despentinat. Al, Is, Od... Quiet pel final. 8. Saturn pel principi. Avançar sobre la neu amb sengles estris enganxats als peus del revés. 9. No és a punt de ploure, no: són les timbales que ataquen el seu "solo". Christoph Willibald Gluck, escapçadet. Serpentó. 10. Mi major. Contenidors de fems humans. 11. El que em passaria si dirigís la *Novena* de Mahler amb gran passió. Cadira parlamentària. **Verticals.** 1. Músics experts a treure música de les pedres si fa falta. 2. Despatxar educadament el concertino (o flautista, o arpista, o trompista o...). Pont de violí del revés. 3. Protagonista d'una òpera de Rossini. 4. Posa't el tambor al bell mig de la falda. Una batuta. Una altra batuta. Sempre acaba igual: entonar, afinar... 5. Per molt que sigui antiracista, val el doble que la negra. Ho ratifica, però no ho fica. 6. Unió de Sopranos Líriques. La major. La discogràfica Decca ha perdut els números romans. Rakhmàninov, Ravel o Rameau. 7. Un faristol desplegat. Luigi Dallapiccola, dodecafonista italià. Antic mode musical grec. 8. Parirà l'ovella. Centre històric de Bulnes, el poble del Naranjo. 9. Atrapades per la histèria i perdent el cap insonor. 10. Músics, ballarins i to-re-rors (diuen). Schumann, Schubert o Scolari. 11. Siguem-ho: mai no tindrem una educació musical a les escoles com la dels aus-tríacs. Una timbala vista des de l'orgue.

Solucions en el número següent.

sidokus.com

Instruccions: Per resoldre el *sidoku* cal posar en cada casella una nota musical (Do, Re, Mi, Fa, Sol, La, Si), tenint en compte que les set notes han d'aparèixer en cada columna, en cada fila i en cada zona (una zona queda delimitada per vores més gruixudes). Les notes que ja estan posades són pistes que ajuden a completar aquesta particular composició musical. I encara hi ha una altra pista: si s'interpreten les notes que hi ha a les caselles ombrejades (en ordre: d'esquerra a dreta i de dalt a baix) sonen els primers compassos de la peça musical que s'indica al peu del *sidoku*.

RE	DO	MI	LA	SOL	SI	FA
FA	SI	SOL	DO	LA	RE	MI
SOL	RE	SI	MI	FA	LA	DO
LA	SOL	FA	RE	DO	MI	SI
DO	MI	LA	FA	SI	SOL	RE
MI	LA	DO	SI	RE	FA	SOL
SI	FA	RE	SOL	MI	DO	LA

Solucions en el número següent.

SI	RE					
			DO			
DO	LA				SOL	MI
LA			SOL			SI
RE	FA				DO	LA
			SI			
					RE	DO

<www.sidokus.com>

Sidoku de maig 2008 (núm. 283)

La gala de Campdevàrol (dansa popular)

La primavera (d'A. Vivaldi)

RMC
284

concerts

BARCELONA (BARCELONÈS)

2 JUNY	21.30 h	Palau	Marianne Faithful (Únicas).
	21.30 h	At. Barcelonès	Duo Zobel. Díaz, Lewin-Richter, Guinovart, Scandannibbio, Ginastera, Mestres Quadreny, Tesei, Rossinyol. (Cicle de Música del Segle XX-XXI).
3 JUNY	21 h	L'Auditori (Martorell)	Andrei Grailov, piano. (Festival Internacional de Piano de Barcelona).
	21.30 h	At. Barcelonès	Quintet de vent Polissons. Sebastià, Roger. (Cicle de Música del Segle XX-XXI).
5 JUNY	21 h	L'Auditori	Orqu. Simf. de Viena. Dir.: Fabio Luisi. Schubert, Bruckner. (Ibercamera).
8 JUNY	18.30 h	At. Barcelonès	Càtedra de Música de Cambra Conservatori de Barcelona. <i>Pimpione o el casament desigual</i> de Telemann. (Associació Massià-Carbonell).
9 JUNY	21 h	Palau	Orqu. Simf. de Bilbao. Orfeó Català. Cor Infantil Orfeó Català. Solistes vocals. Dir.: J. J. Mena. Wagner, Orff. (Els Concerts del Centenari).
	21 h	Monestir Pedralbes	Conjunt Lux Feminae. <i>Cant de la Sibila</i> . (El So Original. Orígens i Memòria).
	21.30 h	At. Barcelonès	Diego Fernández Magdaleno, piano. Soler, Catalán, Marco, Cruz de Castro. Homenatge a Ramón Barce. (Cicle de Música del Segle XX-XXI).
10 JUNY	21.30 h	Palau	Haris Alexiou. (Únicas).
	21.30 h	At. Barcelonès	Grup Instrumental Sitges 94. (Cicle de Música del Segle XX-XXI).
11 JUNY	21.30 h	Palau	Sinéad O'Connor. (Únicas).
14 JUNY	19 h	Palau	OSV. Lluís Rodríguez, piano. Dir.: David Giménez. Beethoven, Brahms. (Concerts Simfònics al Palau).
15 JUNY	11.15 h	At. Barcelonès	Orquestra de Cambra Amics dels Clàssics. Dir.: Joan Palet i Ibars.
	11.30 h	Palau	OSV. Mi-Yeon I, piano. Dir.: David Giménez. (Concerts Simfònics Matinals).
16 JUNY	21.30 h	Palau	Sor Marie Keyrouz. Ani Choying Drolma. (Únicas).
19 JUNY	20 h	Liceu	<i>Luisa Miller</i> de Verdi. Dir.: Maurizio Benini.
	20 h	Acadèmia Marshall	José Luis Juri, piano.
	21 h	L'Auditori	Temporada OBC. Dir.: Manuel Valdivieso. C. Guinovart, Serra, Pueyo.
	21.30 h	Palau	Mayte Martín. (Únicas).
20 JUNY	21 h	Cotxeres de Sants	Banda M. de Barcelona. Dir.: Domènec González de la Rubia. (Avuimúsica).
22 JUNY	17 h	Liceu	<i>Luisa Miller</i> de Verdi. Dir.: Maurizio Benini.
25 JUNY	20 h	Liceu	<i>Luisa Miller</i> de Verdi. Dir.: Maurizio Benini.
26 JUNY	20 h	Liceu	<i>Luisa Miller</i> de Verdi. Dir.: Maurizio Benini.
28 JUNY	20 h	Liceu	<i>Luisa Miller</i> de Verdi. Dir.: Maurizio Benini.
29 JUNY	17 h	Liceu	<i>Luisa Miller</i> de Verdi. Dir.: Maurizio Benini.
	19 h	Auditori Axa	Cor Vivaldi. Òscar Boada, piano i direcció. Cançons d'amor i de guerra.

CAPELLADES (ANOIA)

14 JUNY	21 h	Paper de Música	Estramp Jaç. Cançons populars en clau de jazz.
---------	------	-----------------	--

CORNELLÀ DE LLOBREGAT (BAIX LLOBREGAT)

5 JUNY	19 h	Escola de Música	Oriol Espona, flauta travessera. Antoni Besses, piano. Mozart, Schubert.
--------	------	------------------	--

GIRONA (GIRONÈS)

8 JUNY	19 h	Auditori	Orquestra de Cadaqués. Maria Eugènia Boix, soprano. Dir.: G. Rozhdestvenski.
--------	------	----------	--

LLEIDA (SEGRIÀ)

1 JUNY	19 h	Auditori Granados	Orqu. Simf. Julià Carbonell. J. Vilaprinyó, piano. Dir.: Alfons Reverté.
--------	------	-------------------	--

REUS (BAIX CAMP)

4 JUNY	21.30 h	Teatre Fortuny	Gerardo Salazar, percussió. (Associació de Concerts de Reus).
13 JUNY	21.30 h	Teatre Fortuny	Grupo Enigma. Dir.: Juan José Olives. (Associació de Concerts de Reus).

SANT CUGAT DEL VALLÈS (VALLÈS OCCIDENTAL)

3 JUNY	22 h	Auditori	Cor de Cambra del Palau de la Música. J. Armengol, piano. Dir.: Jordi Casas.
--------	------	----------	--

PALAU MÚSICA CATALANA
BARCELONA
1908-2008

ELS CONCERTS DEL CENTENARI

DILLUNS · 09/06/2008 · 21 h

ORFF: *CARMINA BURANA*

ORQUESTA SINFÓNICA DE BILBAO

ORFEÓ CATALÀ (patrocinat per Fundació Caixa Penedès)

COR DE CAMBRA DEL PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

(patrocinat per Caixa Catalunya)

COR INFANTIL DE L'ORFEÓ CATALÀ

(amb el mecenatge de Fundació Banco Santander)

SOLISTES VOCALS

JUAN JOSÉ MENA, director

Preus: de 30 € a 50 €

DISSABTE · 21/06/2008 · 20.30 h

CAMILLE

Sónar al Palau

Preus: de 10 € a 25 €

Concert patrocinat per

Fotografia: Dennis Katz

DIMARTS · 08/07/2008 · 21 h

PAT METHENY TRIO + ENRIQUE MORENTE GRUPO

Preus: de 30 € a 60 €

Concert patrocinat per

VENDA D'ENTRADES

Taquilles Palau de la Música Catalana
Telèfon: 902 442 882 Fax: 932 957 208
A/e: taquilles@palaumusica.org
Horari de dilluns a dissabte de 10 a 21 h
www.palaumusica.org

Organitza:

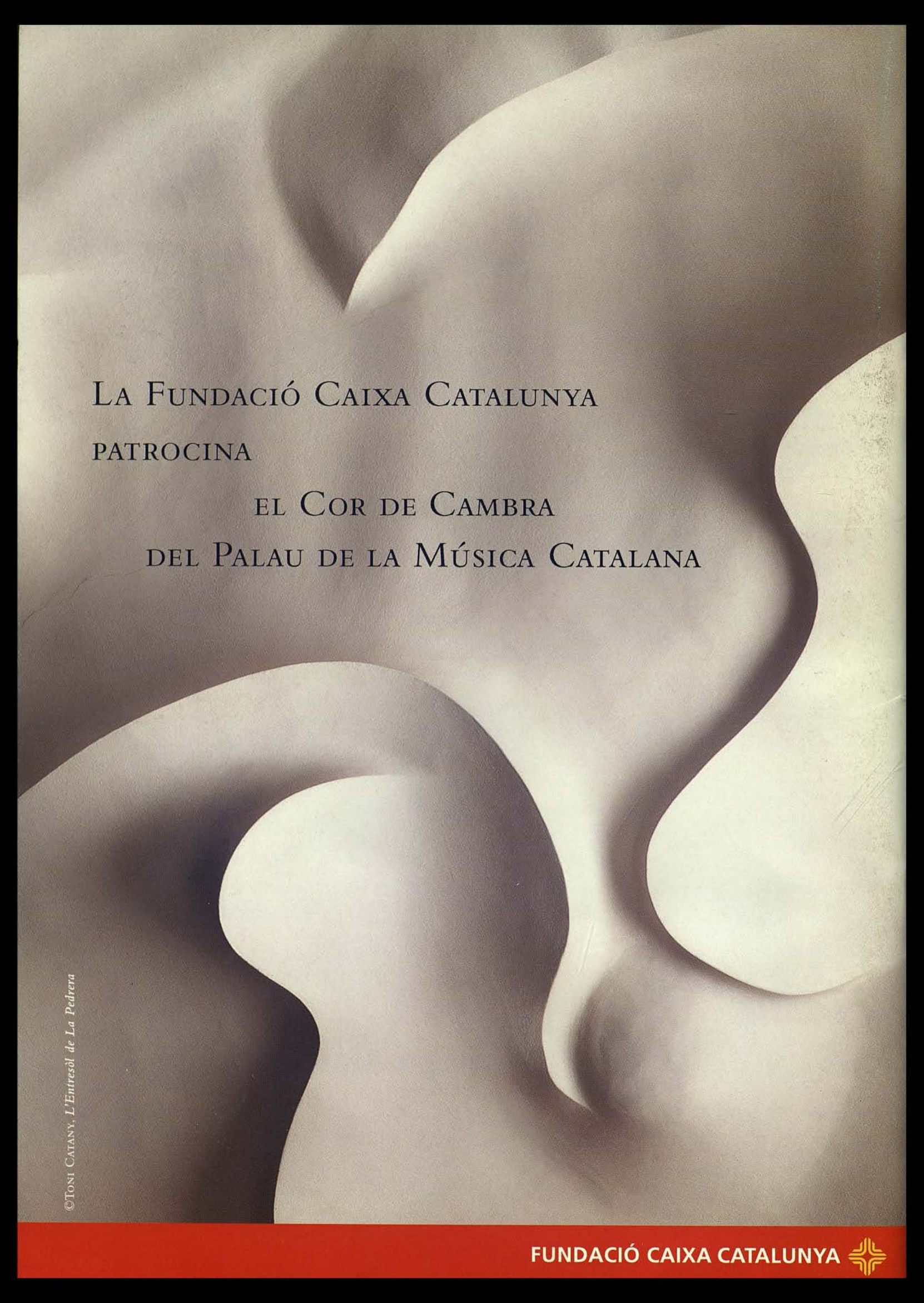
CONSORCI
PALAU MÚSICA
CATALANA

FUNDACIÓ
ORFEÓ CATALÀ
PALAU DE LA MÚSICA

Amb al suport de:

An abstract sculpture by La Pedrera, featuring large, flowing, organic forms in shades of beige and cream. The sculpture is composed of several interconnected, rounded shapes that create a sense of movement and depth. The lighting is soft, highlighting the smooth textures and curves of the material.

LA FUNDACIÓ CAIXA CATALUNYA

PATROCINA

EL COR DE CAMBRA
DEL PALAU DE LA MÚSICA CATALANA